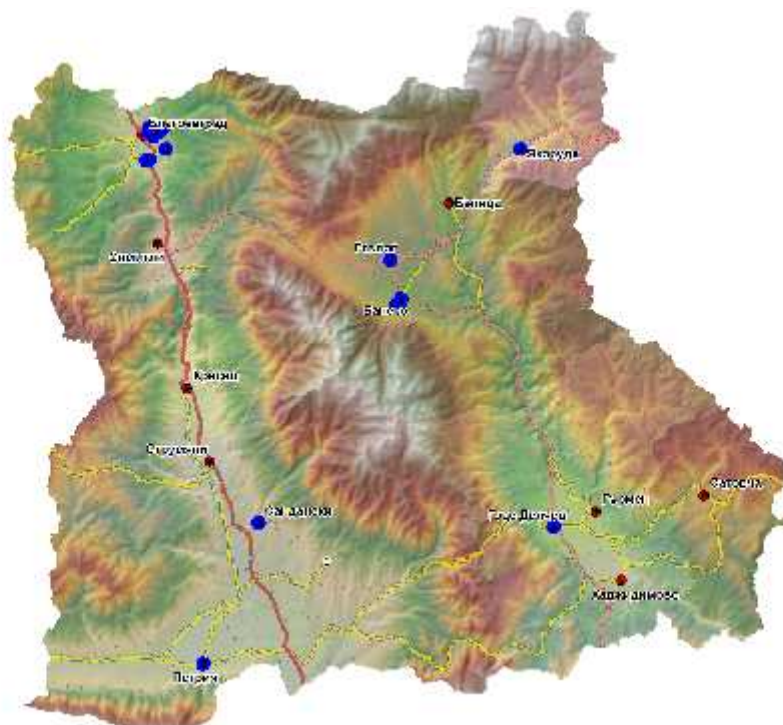

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ 2016 – 2020 Г.

ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД

МАЙ 2015 ГОДИНА

Утвърдил: (п)

БИСЕР МИХАЙЛОВ
Областен управител
на област Благоевград

**Приета с Решение № 4 от Заседание на Областен съвет за
развитие, проведено на 12.05.2015 г.**

Съдържание

Резюме	5
Раздел А: Контекст и оценка на нуждите	9
1. Контекст.....	9
1.1 Предистория: как е създадена стратегията.....	9
1.2 Обхват и фокус на стратегията	10
1.2.1 Институционална рамка на предоставянето на социалните услуги	11
1.2.2 Стратегически документи	12
2. Изводи от анализа на ситуацията и оценката на потребностите в област Благоевград	13
2.1 Тенденции в развитието на област Благоевград и фактори определящи групите в риск14	
2.2 Идентифицирани рискови групи и потребности.....	15
2.3 Анализ на дефицитите на услуги и мерки – общи заключения	18
3. Визия и цели.....	18
3.1 Визия.....	18
3.2 Ценности и принципи	19
3.3 Приоритети на областната стратегия	20
3.3.1 Приоритетни направления.....	20
3.3.2 Приоритетни целеви групи.....	21
3.4 Цели	22
3.4.1 Общи и конкретни цели.....	22
3.4.2 Ключови индикатори за постиженията на Стратегията в област Благоевград	24

3.5	Приоритетно направление 1: Превенция за деца и семейства в риск и деинституционализация на грижите за деца.....	26
3.6	Приоритетно направление 2: Развитие на социални услуги за социално включване на уязвими групи и лица в неравностойно положение	39
3.7	Приоритетно направление 3: Грижа за старите хора за по-добър и достоен живот	44
4.	Система на мониторинг и оценка	81
4.1	Цели и задачи на мониторинга и оценката	81
4.2	Логическа рамка и ключови индикатори за успех	83
4.3	Изграждане на система за мониторинг и оценка на стратегията	96
4.3.1	Създаване на звено за мониторинг и оценка	96
4.3.2	Планиране и изпълнение на дейностите за мониторинг и оценка	97
	Раздел В: План за действие.....	99
5.	Институционална рамка на изпълнението на стратегията.....	99
5.1	Отговорности и роли в изпълнението на стратегията	99
5.1.1	Областен управител и Областен съвет за развитие	99
5.1.2	РДСП и ДСП	101
5.1.3	Общини	103
5.1.4	Държавна агенция за закрила на детето	105
5.1.5	РИО на МОМН	105
5.1.6	Регионален център по здравеопазване	107
5.1.7	Дирекции Бюро по труда.....	108
5.1.8	Неправителствени организации.....	108
5.1.9	Местен бизнес, организации на бизнеса	109
5.2	Механизми на партньорството	109
6	Ресурси	111
6.1	Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията.....	111
6.1.1	Създаване на Регионален ресурсен център – Благоевград за развитие на човешките ресурси	111
6.1.2	Изграждане на административен и организационен капацитет	112
6.1.3	Развитие на капацитета за предоставяне на социални услуги.....	115
7.2.	Необходими средства за финансиране на социалните услуги в област Благоевград.....	117
7.2.1.	Други необходими ресурси	119
7.2.2.	Източници на финансиране	119
8	Приложение: Териториален разрез на планирането по общини в област Благоевград	121

8.1	Планирани услуги в община Банско.....	121
8.2	Планирани услуги в община Белица	128
8.3	Планирани услуги в община Благоевград.....	134
8.4	Планирани услуги в община Гоце Делчев.....	144
8.5	Планирани услуги в община Гърмен.....	149
8.6	Планирани услуги в община Кресна.....	152
8.7	Планирани услуги в община Петрич	155
8.8	Планирани услуги в община Разлог.....	155
8.9	Планирани услуги в община Сандански	1666
8.10	Планирани услуги в община Сатовча	172
8.11	Планирани услуги в община Симитли	1755
8.12	Планирани услуги в община Струмяни.....	1811
8.13	Планирани услуги в община Хаджидимово.....	1855
8.14	Планирани услуги в община Якоруда	187
9	Етапи в изпълнението на стратегията	1933
9.1	Основни етапи	193
10	. Комуникационна програма	1955
10.1	Принципи, цели и методи.....	1955
10.2	Оперативно изпълнение на комуникационната програма	1977

Резюме

Областната стратегия за развитието на социалните услуги в област Благоевград (2016 – 2020 г.) е част от реализирането на секторните политики в Благоевградска област и се одобрява от Областния съвет за развитие. Тя е разработена от Областен оперативен екип, сформирани целево със заповед на Областния управител включващ представители на областна администрация Благоевград, Регионална дирекция – социално подпомагани и общините Благоевград и Банско. Стратегията е създадена в процес на партньорство между заинтересованите страни в област Благоевград – областна администрация, общински администрации, териториалните структури на Агенцията за социално подпомагане (РДСП), местни структури на централната държавна власт, доставчици на социални услуги, неправителствени организации (НПО).

Обхват: Стратегията определя областната рамка и параметрите на социалните услуги във всяка от общините на територията на областта. В географско отношение тя покрива четиринадесетте общини на територията на област Благоевград и обръща специално внимание на малките изолирани населени места, където живеят рискови групи. Планираните услуги и мерки за социално включване ще се изпълняват на територията на цялата област през следващите пет години (2016 – 2020 г.).

Визия: Областната стратегия за социалните услуги цели да осигури достъпни и качествени социални услуги в област Благоевград, интеграция на общности и индивиди, пълноценна реализация и грижа за хората от рисковите групи..

Стратегията обхваща:

- ⌚ Развитие и усъвършенстване на съществуващите социални услуги през следващите 5 години (2016 – 2020);
- ⌚ Разкриване на нови и иновативни социални услуги съобразно изведените приоритетни три целеви групи;
- ⌚ Иницирането на между секторни „смесени“ иновативни услуги и програми;
- ⌚ Успоредното развитие на политики и мерки за социално включване в свързани сектори (образование, здравеопазване, заетост, жилищна среда и други), чрез които се решават конкретни проблеми на рисковите групи и/или се създават условия за ефективно функциониране на социалните услуги.

Приоритетните направления на Областната стратегия са изведени в съответствие с идентифицираните потребности на рисковите групи и необходимостта от спешна намеса за решаване на основни критични социални проблеми на жителите в областта. Те са групирани в две посоки – отнасящи се до съдържанието на социалните услуги и до начина на функциониране и изпълнение на услугите и мерките за социално включване.

Приоритетно направление 1: Превенция за деца и семейства в риск и деинституционализация на грижите за деца

Обща цел 1. Да се подобри грижата за децата в семейството, като се предотврати появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата и да се постигне максимално намаляване на броя на децата, отглеждани в специализираните институции, чрез:

- ⌚ намаляване на изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и задържането им в биологичното семейство;
- ⌚ осигуряване на условия за развитие на децата с увреждания отглеждани в семейството;
- ⌚ подкрепа на уязвимите семейства и децата за социално включване, за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата;
- ⌚ равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование.
- ⌚ развиване на алтернативни социални услуги за предоставяне на грижи в среда близка до семейната за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда.

Приоритетно направление 2: Хора с увреждания

Обща цел 2. Да се създадат условия за социално включване/интегриране на максимален брой хора в неравностойно положение и уязвими групи, чрез:

- ⌚ осигуряване на условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания в семейна среда;
- ⌚ намаляване на броя на хората с увреждания в специализирани институции чрез развитие на грижа от семеен тип;
- ⌚ достъп до развитие за етническите общности в неравностойно положение и уязвими групи;
- ⌚ реинтеграция на рискови общности, индивиди и уязвими групи с рисково и зависимо поведение.

Приоритетно направление 3: Грижа за старите хора

Обща цел 3. Да се подобри качеството на живота на старите хора във всички населени места в областта, чрез:

- ⌚ широка мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора в домашна среда;
- ⌚ достъп на старите хора до качествена резидентна грижа в среда, близка до домашната (с максимален капацитет до 20 места).

Приоритетно направление 4: Подпомагане на семейства с проблеми.

Обща цел 4. Да се подобри качеството на живот в семействата и общността на територията на областта.

- ⌚ създаване на мрежа за помощ на родители на деца със зависимости
- ⌚ достъп до консултантска и психологическа подкрепа на семейства в риск от разпадане
- ⌚ осигуряване на условия за възстановяване след зависимости на семейства в неравностойно положение и осигуряване на работа на ползвателите на услугата

- ⌚ увеличаване броя на социалните предприятия на територията на областта и повишаване на конкурентостта им на пазара

Приоритетно направление 5: Изграждане на между общинско партньорство и между секторно сътрудничество

Обща цел 5: Да се повиши ефикасността на услугите и допълване на наличните ресурси чрез развитие на между общинско партньорство и между секторно сътрудничество.

- да се стимулира между общинското партньорство в социалните услуги.
- създаване на мрежи от социални услуги на областно ниво
- да се утвърдят ефективни механизми за между секторно сътрудничество и развитие на смесени услуги.
- повишаване на между секторното сътрудничество за опазване живота и здравето на специализирания и не специализиран персонал и повишаване на квалификацията на кадри в нови сфери на услугите и възникващи проблемни ситуации
- превантивни подготовки за възникване на ситуации с мигриращи и емигриращи и изготвяне на планове за действие.

Функционалните приоритетни направления, които подпомагат ефективното изпълнение основните дейности в Областната стратегия, обхващат:

- ⌚ **Развитието на човешките ресурси с цел** повишаване на качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на областно и общинско ниво и чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги;
- ⌚ **Изграждане на между общинско партньорство и между секторно сътрудничество с цел** повишаване на ефикасността на услугите и допълване на наличните ресурси чрез развитие на между общинско партньорство и между секторно сътрудничество.

В стратегията са конкретизирани мерките, дейностите и индикаторите за постигане на целите, системата за мониторинг и оценка, отговорностите и ролите на общините и институциите на областно ниво, на доставчиците на услуги и другите заинтересовани страни, необходимите ресурси – човешки и финансови, оперативният план с времева рамка за изпълнението на стратегията.

Дългосрочните и конкретните цели в рамките на следващите пет години ще подобрят качеството на живота и жизнения стандарт на рисковите групи и общностите в неравностойно положение. Качествената промяна в ситуацията ще бъде измервана чрез система от качествени и количествени индикатори за напредъка в решаването на идентифицираните проблеми и в модернизирването на системата от социални услуги в област Благоевград.

Областната стратегия за развитие на социалните услуги ще се изпълнява на областно и общинско ниво с общи усилия на всички заинтересовани страни в съответствие с техните компетенции, идентифицираните потребности на групите в риск и планираните дейности за посрещането им. Общинските съвети и администрации

отговарят за цялостното изпълнение на областната стратегия за развитие на социалните услуги на тяхната територия. За тази цел те разработват, приемат и прилагат общински стратегии и годишни планове за развитието на социалните услуги.

Ролите и задачите на общините и институциите на областно ниво, доставчиците на услуги и другите заинтересовани страни в изпълнението на Областната стратегия за развитие на социалните услуги са описани подробно и се определят от техните компетенции, идентифицираните потребности на групите в риск и планираните дейности за посрещането им.

В отделен раздел подробно са разработени **източниците на финансиране** на Стратегията - необходимите средства за финансиране на планираните социални услуги в областта, структурата на средствата за финансиране на социалните услуги по общини, както и други възможни ресурси и източници на финансиране. При определяне на източниците на финансиране се дава приоритет на делегирането от държавата на средства за общините, които предоставят социалните услуги съобразно местните потребности.

Стремежът е да се развива модерна социална политика в подкрепа на лица, семейства и общности в област Благоевград в съответствие с националните приоритети за деинституционализация, превенция на социално изключване и европейските ценности.

Раздел А: Контекст и оценка на нуждите

1 Контекст

1.1 Предистория: как е създадена стратегията

Областната стратегия за развитието на социалните услуги е създадена в процес на партньорство между заинтересованите страни в област Благоевград – областна администрация, общински администрации и съвети, териториалните структури на Агенцията за социално подпомагане (АСП), местни структури на централната държавна власт, доставчици на социални услуги и местни граждански организации (НПО).

Процесът на планиране стъпва на проучване на обхвата и нуждите на групи в риск в областта, извършено през февруари – март 2015 г. с участието на териториални работни групи в общините. Обхватът на групите в риск е определен чрез статистически данни на Териториално статистическо бюро, Дирекция – социално подпомагане, Регионален център по здравеопазване, Регионален инспекторат по образованието и общинските администрации. В основната си част стратегията е изработена в периода април – май 2015 г. Официализирането ѝ се прави на заседание на Областния съвет за развитие.

Всички общини предоставиха необходимите данни, които са в основата за изготвянето на настоящата адекватна работеща областна стратегия и план за развитие на социалните услуги, която допринесе за решаване на остри социални проблеми сред населението в област Благоевград, а тази стратегия е един следващ етап в развитието на социалните услуги на територията на областта.

При разработването на стратегията са следвани следните **принципи и подходи на планиране**:

Дефиниране на нуждите и планиране на услугите в съответствие с идентифицираните потребности;

Партньорство и планиране с участие, което осигурява приноса и взаимодействието между всички заинтересовани страни: местни, регионални и държавни институции, ведомства и организации;

Изпълнимост и приложимост на планираните социални услуги и мерки;

Гъвкавост при определянето на съдържанието на планираните услуги и мерки;

Финансова и социална ефективност;

Равни възможности за достъп.

1.2 Обхват и фокус на стратегията

Областната стратегия за социалните услуги обхваща мерки и услуги, които са необходими за осъществяване на ефективна политика за подкрепа на индивидите и групите в риск в областта, в съответствие с техните реални потребности и съвременни стандарти. За тази цел стратегията обхваща не само социални услуги и мерки, но и интегрирани политики, съществуващите ресурсите на секторите образование, здравеопазване и политика за включване на пазара на труда.

Видове услуги и обхват на рисковите групи. Областното планиране има за цел да очертае насоките за създаване на мрежа от услуги, която отговаря на нуждите на рисковите групи в област Благоевград и е ефективна в своето действие от управленска и икономическа гледна точка. На първо място са включени съществуващите вече услуги (като се посочва доколко те трябва да бъдат подобрени или запазени в техния настоящ вид) и развитието на нови социални услуги. Посочени са начините на достъп до тези услуги и връзката между тях. Освен това, стратегията обхваща тези хоризонтални мерки и дейности в други свързани сфери (здравеопазване, образование, жилищна политика и др.), които имат отношение към функционирането на социалните услуги и са от ключово значение за решаването на проблемите на рисковите групи и индивиди.

Стратегията предвижда социални услуги за всички рискови групи на територията на областта. В рамките ѝ са изведени нейните приоритети като целеви групи и услуги за периода на действието ѝ. Изборът на приоритетите е основан на остротата на проблемите и наличните ресурси.

Времеви обхват. Планираните услуги и мерки за социално включване ще се изпълняват на територията на областта през следващите пет години (2016 – 2020 г.) от изпълнението на актуализираната Областна стратегия за регионално развитие на област Благоевград /областен план за регионално развитие.

Географски обхват. Стратегията задава както областната рамка, така и параметрите на социалните услуги във всяка от общините на територията на областта. В географско отношение обхватът на стратегията покрива всички общини на територията на област Благоевград, като се обръща специално внимание на географската специфика на областта и многобройните отдалечени от общинските центрове населени места.

В общия контекст, създаването на областна стратегия идва да преодолее неравномерността в развитието на социални услуги. Развитието на социални услуги в областта и отделните общини е без достатъчно проучване на нуждите на рисковите групи и е концентрирано в областния център Благоевград или в по-големите общински центрове. В много случаи живеещите на територията на малките общини и особено в малките населени места – планински, полупланински и гранични остават извън мрежата на социалните услуги.

Национални приоритети в развитието на социалните услуги: От 2000 г. държавата провежда целенасочена реформа в сферата на социалните услуги, която стартира първо в сферата на услугите за деца и след това премина и към услугите за другите възрастови групи. Реформата е насочена към деинституционализация и децентрализация на социалните услуги. От система от специализирани институции, които предлагат универсален отговор на различните потребности и проблеми на хората се премина към създаване на социални услуги в общността, които

индивидуализират подхода към индивидите и групите в риск и целят интегрирането им в социалните общности. Затова отговорностите за управлението на социалните услуги на местно ниво са поети от общините. Последователната практика на децентрализация намери израз и във въвеждането на регламентите и практиката на договаряне на социалните услуги с частни доставчици. Наред с това, редица от социалните услуги са разпределени неравномерно по отношение на територията на страната и на областите, в това число и Благоевградска. Все още липсват услуги по превенция и за подкрепа на семействата, развиването на социални услуги се прави без подробна оценка на нуждите и планиране. Съществуващите социални услуги не са свързани в мрежа помежду си и със свързани системи – образование, здравеопазване, жилищна политика, инфраструктура.

Стратегическите документи в областта на социалната политика са в контекста на членството в Европейския съюз и са разработени при следване на Отворения метод на координация.

Национален социален доклад на Република България за 2013-2014 г. определя като свой фокус:

Активно включване на пазара на труда;

- Развитие на междусекторни услуги за социално включване;
- Осигуряване на устойчивост и адекватност на социалните плащания;
- Осигуряване на равен достъп до качествено образование;
- Осигуряване на равен достъп до качествено здравеопазване;
- Подобряване на жилищните условия на уязвими групи.

1.2.1 Институционална рамка на предоставянето на социалните услуги

В процеса на планиране и в следствие при управлението на социалните услуги са предвидени долу изброените основните институции с отговорности по отношение на планирането, създаването, предоставянето и управлението на социалните услуги, а именно:

1. Министерство на труда и социалната политика (МТСП) – създава държавната политика в сферата на социалното подпомагане и социалните услуги, определя националните приоритети, заедно с Министерство на финансите определя държавно-делегираните дейности в социалните услуги и разработва разходните стандарти за финансиране на социалните услуги;
2. Министерство на финансите – определя разходните стандарти и тавани за финансиране на социалните услуги в страната.
3. Агенцията за социално подпомагане (АСП) разрешава откриването и закриването на социалните услуги – държавно-делегирана дейност, разработва методики за социални услуги, инспектира социалните услуги, поддържа регистър на доставчиците на

социални услуги. Чрез Дирекциите Социално подпомагане се предоставят и социални услуги;

4. Регионална дирекция за социално подпомагане (РДСП), която изготвя становища за откриването/закриването на социални услуги – държавно-делегирана дейност;
5. Държавната агенция за закрила на детето (ДАЗД) – лицензира доставчиците на социални услуги за деца, контролира стандартите и критерии за социални услуги за деца и семейства;
6. Областен управител и Областен съвет за развитие и областни комисии, които имат отношение към планирането във всички сфери, в т.ч. и на социалните услуги;
7. Общините – създават общинската политика по отношение на социалните услуги, създават и предоставят социални услуги; възлагат и договарят предоставянето на социални услуги с външни доставчици, контролират тяхното качество;
8. Доставчици на социални услуги (общините, както и вписаните в регистъра на Агенцията за социално подпомагане физически лица, регистрирани по Търговския закон, и юридически лица);
9. Обществените съвети за социално подпомагане в общините, ангажирани с общественения контрол.
10. Организации с нестопанска цел и представители на рисковите групи.

1.2.2 Стратегически документи

Стратегията съблюдава принципите на основните международни нормативни актове, визиращи насоките за осъществяване на приоритетни политики в сферата на социалното развитие, които са:

- ⌚ Международна харта за правата на човека на ООН;
- ⌚ Конвенция на ООН за правата на детето;
- ⌚ Конвенция на ООН за правата на хората с увреждания;
- ⌚ Европейска социална харта.
- ⌚ Национална стратегия за дългосрочна грижа

Документи на областно и общинско ниво в област Благоевград:

- ⌚ Областна стратегия и план за регионално развитие на област Благоевград (2014 – 2020);
- ⌚ Областна стратегия за интегриране на ромите 2012-2020 г.
- ⌚ Общински планове за развитие;
- ⌚ Общински програми за закрила на детето;
- ⌚ Програми и стратегии, във връзка с развитието на социалните услуги на ниво община.

Областната стратегия следва и принципите на законосъобразност и обвързаност с нормативната уредба на Република България – Конституция, Семейен кодекс, Кодекс на труда, Наказателен кодекс, Закон за закрила на детето, Закон за социално подпомагане, Закон за местното самоуправление и местната администрация, Закон за интеграция на хората с увреждания и др. както и съответните подзаконови нормативни актове.

2 Изводи от анализа на ситуацията и оценката на потребностите в област Благоевград

Областната стратегия е изградена върху изводите и препоръките от проведено проучване на нуждите на групи в риск в област Благоевград в периода февруари - март 2015 г. Подробният финален доклад «Анализ на ситуацията и оценка на потребностите в област Благоевград» е включен в Приложение №10.1. към стратегията.

Аналитичният доклад е продукт на съвместните усилия на екипа на Областния оперативен екип и обобщава резултатите от проучването и оценката на потребностите от социални услуги в област Благоевград, проведено през горе визирания период. Докладът е финализиран след обсъждане и съгласуване между всички заинтересовани страни, с допълването на липсващите данни за някои от общините и социалните услуги в областта.

Проучването на ситуацията в област Благоевград е фокусирано върху нуждите от социални услуги, разглеждани в общия контекст на социоикономическите проблеми, политики и мерки за социално включване на уязвимите общности и групи от населението в областта.

В резултат на кризата се засилва тенденцията към миграция на граждани от областта, най-вече от малките населени места, в активна възраст, която засилва негативните демографски процеси по отношение на застаряване на населението, намаляване на дела на населението в детеродна / трудоспособна възраст и намаляване на раждаемостта.

Според доклада на Организацията на обединените нации (ООН) - "Застаряване на световното население 2009", България се нарежда в първата десетка на най-застарелите държави в света. Страната ни е на пето място в света по процентен дял на възрастното население в рамките на общото население - 24.2% от населението на България е над 60 години. Застаряването на населението е процес с дълбоки последици за икономиката, пазара на труда и социалните системи. То засяга всички аспекти на икономическия и социалния живот на страната.

Според прогнозите за демографско развитие на Република България, направени от НСИ, международни изследователски центрове, ООН и Европейската комисия (ЕК), за периода до 2050 г., поради застаряването се очакват значителни промени във възрастовата структура на населението на България.

До 2050 г. относителният брой на населението над 60-годишна възраст ще достигне над 30% от общия брой на населението в България.

Оценката на потребностите е основа за планирането – тя е необходима, за да може планирането да отговори на реалните нужди от социални услуги за рисковите групи, да съответства на реалните възможности и капацитет на местните партньори за осигуряване на необходимите услуги и – в по-широк план – да съответства на дългосрочните тенденции в развитието на област Благоевград.

2.1 Тенденции в развитието на област Благоевград и фактори определящи групите в риск

На базата на направения «Анализ на ситуацията и оценка на потребностите в област Благоевград» в Приложение №10.1. могат да се идентифицират основните проблеми въпроси, които се отнасят до състоянието и развитието на социалните услуги на територията на област Благоевград. В резултат от анализа са очертани основните фактори, които формират рисковите групи, нуждаещи се от социални услуги и мерки, които целят да променят причините, пораждащи конкретната ситуация на неравнопоставеност на уязвимите групи.

Основните заключения за тенденциите в **демографските процеси** в област Благоевград са:

- ⌚ Тенденция към застаряване на населението и регресивен тип възрастова структура. В селата основната част от жителите са самотните стари хора;
- ⌚ Критично ниска раждаемост;
- ⌚ Висока смъртност и отрицателен естествен прираст;
- ⌚ Прогресивно намаление на относителния дял на лицата в трудоспособна възраст;
- ⌚ Миграция и емиграция на населението

Безработицата и ограниченият достъп до заетост е основният проблем за осигуряване на нормален стандарт на живот. Ограниченият брой работни места в област Благоевград се дължат на 1) малкият брой предприятия, осигуряващи заетост и съответно липса на алтернативни работни места; 2) затваряне на предприятията в резултат от икономическата криза и/или намаляване на работното време; 3) загуба на работни места за заетите извън областта – напр. в гр. София, други съседни области и в други страни.

- ⌚ Малките селища в областта притежават сходни белези на значителна изостаналост, спрямо условията на градската среда и по-ниско качество на живот.
- ⌚ Изолирани населени места, следствие на недоизградена и неподдържана пътна мрежа, както и на зле организиран междуселищен транспорт.
- ⌚ Висок дял на безработните с основно и по-ниско образование.
- ⌚ Голямата част от места за специалисти с висше образование остават трайно незаети поради миграцията на специалисти с висше образование към София. Традиционно делът на нискоквалифицираните и ниско образованите безработни е голям в образователната структура на безработицата.

Анализът на данните очертава следните **проблеми и неблагоприятни тенденции в секторите:**

Образование:

- ⌚ Висок дял на хората с основно и по-ниско образование в общините Белица и Якоруда.

- ⌚ Увеличава се броят на учениците, които напускат училище, без да завършат средно образование и на нередовно посещаващите училище (особено в среден курс).
- ⌚ Малка част от децата, живеещи извън градовете са обхванати в детски градини.

Здравеопазване:

Проведените срещи с граждани и представители на администрацията очертаха проблеми при достъпа до здравни услуги в областта:

- ⌚ Няма осигурен постоянен денонощен достъп до медицински услуги в редица населени места поради тяхната многобройност, отдалеченост и разпръснатост и недостатъчно развита транспортна връзка между отделните населени места;
- ⌚ Ограничените ресурси на Бърза медицинска помощ при обслужване на две общини от един спешен медицински център;
- ⌚ Непривлекателни лекарски практики, които остават свободни и липса на квалифициран здравен персонал в малките общини, както и съсредоточаване на квалифициран здравен персонал в областния център;
- ⌚ Различни са проблемите, с които се сблъскват хората с увреждания: липса на здравни пътеки, които покриват разходите за лечение; ниски доходи и невъзможност за закупуване на лекарства и осигуряване на необходимото лечение; липса на транспорт до здравните заведения; забавяния на решенията на специализираните комисии (ТЕЛК) и липсата на доходи в тези периоди.

2.2 Идентифицирани рискови групи и потребности

При анализа на социо-демографската и икономическа картина на област Благоевград се открояват основни фактори, които пораждаат риск за различни групи от населението и формират основни рискови групи: деца, лица, семейства в неравностойно положение и стари хора, нуждаещи се от подкрепа и социални услуги. Тези фактори са свързани с:

- ⌚ Безработица и ограничен достъп до заетост;
- ⌚ Ограничени ресурси за автономност и зависимост от подкрепата на близки – възрастни с увреждания с нужда от подкрепа във всекидневния живо; хора в пенсионна възраст;
- ⌚ Структурата на семейството – пълно или непълно семейство, многодетни семейства, здравословни и образователни проблеми;
- ⌚ Увреждане и/или сериозни здравословни проблеми на лицето или на член от семейството;
- ⌚ Ниско образование (включително и неграмотност), липса на професионална квалификация, които водят до неравностойна позиция на пазара на труда и социална изолация;
- ⌚ Социално изключване и принадлежност към уязвими етнически малцинства и семейства, в които децата рискуват да повторят социалния модел на родителите си

- ⌚ Изолираност на някои населени места нарушени транспортни връзки и комуникация с общинския и областния център;
- ⌚ Възраст – концентрация на пенсионери и стари хора, живеещи в изолираните малки населени места, с крайно ограничен достъп до здравна грижа и услуги.

В резултат от анализа на рисковите фактори се обособяват няколко ключови рискови **групи**, които са обект на въздействието на настоящата Областна стратегия.

Една от най-застрашените групи в риск са **децата**, включително такива, отглеждани се извън семейства и деца, отглеждани се в семействата:

- ⌚ **Деца в специализирани институции.** Децата, отделени от своите семейства, са от най-уязвимите групи в обществото. Анализите показват, че по-голямата част от децата са настанени поради бедност на семейството и/или negliжиране на детето. Реинтеграцията на детето в семейството изисква развитие на мерки и услуги в общността, развиване на родителски капацитет, подкрепа на нуждаещи се семейства за осигуряване на жилище, посредничество и активна подкрепа за включване на пазара на труда и др. За да се интегрират в семейството, е необходимо да се търси допълнителен институционален механизъм
- ⌚ **Деца с увреждания, които се отглеждат в семейна среда.** Проведените проучвания на нуждите сред близки на деца с увреждания показва следните направления, в които има нужда от подкрепа: осигуряване на достъпна среда, диференциране на услуги за деца с различни по вид и степен увреждания, осигуряване на транспорт от селата и в рамките на града до социалните и здравни услуги; осигуряване на гъвкава дневна и почасова грижа, увеличаване на достъпа до образование, интеграция на децата с увреждания с връстниците им, психологическа и социална подкрепа за родителите на деца с увреждания.
- ⌚ **Деца, не обхванати, нередовно посещаващи, в риск от отпадане и отпаднали от училище.** Най-многобройни са нередовно посещаващите училище деца от ромски произход. За задържането им в училище и за предотвратяване на бъдещи рискове от социална изолация са необходими дейности за компенсиране на образователните пропуски, мотивиране на децата за посещение и задържане в училище, дейности за запълване на свободното време и за мотивация на родителите за ангажиране в образованието на своите деца.
- ⌚ **Деца с проблемно поведение.** Към тях се включват деца, извършили кражба и насилие децата, живеещи на улицата, negliжираните деца и децата – жертви на насилие. Те са основна група в риск, заради случаите на агресивно поведение на деца. Основни сфери на интервенция са запълване на свободното време на децата, преодоляване на поколенчески конфликти и специализирана подкрепа на семейството.
- ⌚ **Уязвими семейства с деца в риск.** Към тях се включват децата от многодетни семейства и децата в непълни семейства. Подкрепата на семействата, а не само на децата в риск, ще създаде условия за задържане на децата в семействата им и за повишаване на качеството на грижа към тях. Тук са включени многодетни и/или непълни семейства; деца, чиито родители са в чужбина; деца на родители със зависимости и т.н.

- ⌚ Уязвима група са **хората с увреждания**. В това число хора с повече от едно хронично заболяване, даващо степен на инвалидност и хора с увреждания, които имат нужда от придружител, подкрепа във всекидневния живот. Самотни възрастни хора с увреждания. Възрастни с психични заболявания. Възрастни с увреждания, настанени в специализирани институции. Промените в закона и забавяне на ТЕЛК решенията лишават от доходи, за дълъг период от време хората с увреждания, особено тези от тях, които живеят сами. Слаб е контролът върху лечението на хора с психични заболявания. Липсва контрол за раждаемостта при не формални двойки с психични заболявания, които се предават на поколенията.
- ⌚ Социална група, идентифицирана в аналитичния доклад като една от застрашените, е тази на **самотно живеещи стари хора** (над пенсионна възраст) и тези, живеещи в отдалечени изолирани населени места. Тревожно е, че в отделни общини делът на населението в над трудоспособна възраст достига около и над петдесет процента – Основните им потребности са свързани със затруднен достъп до здравни и социални услуги, помощ в ежедневието им бит, възможности за общуване и социални контакти. Характерно за областта са разпръснати и отдалечените от общинския център населени места, както и отдалечените махали в рамките на селото. Изолираността и обезлюдяването на селата обрича живеещите в тях хора, доколкото взаимопомощта е основният ресурс на подкрепа, с който разполагат. Допълнително идентифицирани нужди са необходимост от подкрепа при водене на домакинството и извършване на дребни битови услуги.

В рамките на настоящата стратегия са изведени няколко рискови групи сред **уязвимите общности и лица в неравностойно положение**:

- ⌚ **Безработни лица** – в тази група преобладават младежи, завършили образованието си; продължително безработни лица без квалификация, особено от етнически общности; безработни самотни родители с деца до 3-годишна възраст; безработни лица, изтърпели наказание "лишаване от свобода"; безработни в предпенсионна възраст; други групи безработни лица. Техните потребности се свързват с изолация от пазара на труда и необходимост от обучения за активно включване на пазара на труда. През последните години заради икономическата криза се наблюдава увеличаване на безработните.
- ⌚ **Етнически общности в неравностойно положение** В настоящата група са включени социално изолирани граждани предимно от ромски произход. В тези групи са налице различни фактори, подкрепящи бедността – ранно отпадане от училище, ниско образование и квалификация на голяма част от жителите, трайна безработица и липса на трудови навици за част от тях, ограничени възможности за заетост, лоши битови условия, липса на достъп до здравни, социални, образователни услуги.

2.3 Анализ на дефицитите на услуги и мерки – общи заключения

В анализа на социалните услуги се оценяват възможностите на наличните ресурси за предотвратяване на рисковете и тяхното преодоляване. Наличните услуги в област Благоевград са разглеждани в следните групи – деца и семейства в риск; услуги за възрастни лица и стари хора; услуги за деца и лица с увреждания. Във всяка от трите групи се има предвид, както специализираните институции, така и услугите предоставяни в общността за съответните рискови групи. Анализът на социалните услуги разглежда социалните услуги общо за област Благоевград и за отделните общини. Услугите са представени по отношение на: капацитет, дейности, достъп, човешки и материални ресурси, основни проблеми и налични идеи за развитие.

Очертават се следните изводи:

- ⌚ Предлагащите социални услуги в общността не покриват реалните потребности и не обхващат всички рискови групи – развитите услуги в повечето общини са насочени предимно към една конкретна рискова група и не обхващат останалите нуждаещи се, живеещи на същата територия.
- ⌚ В област Благоевград услугите, свързани с оказване подкрепа на родители и деца (училище за родители, училищна подкрепа, информиране на децата за техните права и отговорности, услуги за свободното време на деца) са ограничени.
- ⌚ Слабо развити са услугите за подкрепа на деца и младежи с отклоняващо се поведение; на деца в риск за отпадане от училище; на семейства в нужда.
- ⌚ Персоналът от услугите се нуждае от обучения, системна подкрепа за развитие и директна работа с клиенти. В малките населени места и общини често липсва или не е достатъчен квалифицираният персонал.
- ⌚ Най-развитата услуга в общността за стари хора е Домашният социален патронаж, който би могъл да разшири обхвата на дейностите за подобряване на социалната подкрепа на клиентите чрез търсене на възможности за допълнително финансиране, което да намали броя на хората, които се отказват от ползване на услугата, поради завишаване на таксите.
- ⌚ Минимална и/или липсва психологическата подкрепа за специалистите, персонала и гражданите в малките населени места, в които се предлагат услуги за хора с увреждания и психични проблеми. Липсва разбиране, толерантност и приемане, а не на последно място и добро отношение към работещите, които биват смятани като проводник на „зараза“ или „болест“ за общността.

3 Визия и цели

3.1 Визия

Областната стратегия за социалните услуги цели:

- ⌚ да осигури достъпни и качествени социални услуги в област Благоевград;
- ⌚ интеграция на общности и индивиди;

- ⌚ пълноценна реализация и грижа за хората от рисковите групи;
- ⌚ да се повиши качеството на живот на всички граждани на територията на областта;
- ⌚ пълноценна и достойна професионална и личностна реализация;

3.2 Ценности и принципи

Основна ценност в социалната работа е човекът и правото на всяко човешко същество да развие максимално своите възможности, без значение на етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение. При планирането и предоставянето на социални услуги Областната стратегия следва основните човешки права, утвърдени в международните документи и конвенции за защита на правата на човека и основните свободи, и за правата на детето и утвърждава следните **ценности**, споделени от всички заинтересовани страни в област Благоевград:

Уважение и признание на достойнството на всеки човек, общност и група;

Толерантност и закрила от дискриминация, признаване на различията като ценност и ресурс за развитие;

Благосъстояние на децата и на всички жители на област Благоевград;

Гражданско участие в планирането и в наблюдението на изпълнението на Областната стратегия;

Зачитане на равнопоставеността на половете при планирането и достъпа до социални услуги.

Всички страни, ангажирани с разработването на Областната стратегия, се обединиха около следните **принципи и подходи**, които ще бъдат следвани при изпълнението на планираните дейности и мерки:

Социални услуги, които отговарят на реалните нужди на рисковите групи;

Осигуряване на най-добрия интерес на потребителя;

Индивидуализиране на оценката и на грижата за потребителя;

Насърчаване на услугите в общността и ограничаване на услугите от резидентен тип;

Гарантиране на равен достъп до услуги на всички жители на област Благоевград и достигане на услугата максимално близо до местоживеенето на потребителите;

Достъп до услуги в изолирани населени места чрез мобилност на услугите, иновативност и гъвкавост в планирането и управлението;

Интегриран подход към решаването на проблемите на целевите рискови групи;

Проактивност в обхващането на рисковите групи;

Добро управление, ефикасност и ефективност на социалните услуги, мрежи и партньорства;

Надграждане над добрите практики и опит в услугите; постоянно повишаване на квалификацията и уменията и учене от собствения опит;

Постоянно оптимизиране на качеството на социалните услуги.

3.3 Приоритети на областната стратегия

3.3.1 Приоритетни направления

За да се постигне качествена промяна в социалната среда и желаното бъдещо равнище на социалните услуги, предначертано от визията на Стратегията, е необходима целенасочена интервенция в няколко приоритетни направления.

Ключовите приоритетни направления на Областната стратегия са изведени в съответствие с идентифицираните потребности на рисковите групи и необходимостта от спешна намеса за решаване на ключови/критични социални проблеми на жителите на областта. Приоритетните направления са групирани в две посоки – отнасящи се до съдържанието на социалните услуги и до начина на функциониране и изпълнение на услугите и мерките за социално включване.

Избраните **приоритетни направления за съдържанието на социалните услуги** включват:

1. Превенция за деца и семейства в риск и продължение на деинституционализация на грижите за деца

Това са широк кръг от услуги в общността за деца и семейства в риск, насочени към превенция на рисковите фактори за развитието на децата и уязвимостта на семействата. Продължаването на деинституционализация на грижите за деца води до коренна промяна в социалните услуги в областта, осъществявана чрез развитието на широка мрежа от услуги с цел подкрепа на семействата в риск за грижа за децата и превенция на изоставянето, както и извеждане на децата от специализираните институции и настаняване в приемни семейства.

2. Развитие на социални услуги в общността за социално включване на уязвими групи и лица в неравностойно положение

Стратегията ще допринесе за създаването на добър модел на грижи за хората в неравностойно социално положение осигурявайки достъп до качествени социални услуги в общността, така че нуждаещите се да не напускат собствения си дом и общност, подобряване достъпа до качествени здравни услуги и образование, както и интегриране на пазара на труда.

3. Грижа за старите хора за по-добър и достоен живот

Създаване на условия за качествено предоставяне на грижи за старите хора, насочени към повишаване качеството на живот на хората от третата възраст, като се съблюдава принципът за независим живот в семейната среда или в близост до нея. Услугите, отличаващи се с домашна атмосфера, са съобразени с индивидуалните потребности, желания и условия на живот.

Функционалните приоритетни направления, които подпомагат ефективното изпълнение на основните дейности в Областната стратегия, обхващат:

4. Развитие на човешките ресурси

В процеса на планирането недостигът на квалифициран персонал за разкриване на социалните услуги е идентифициран от всички участници като един от основните рискове за реализацията на стратегията. Затова изграждането на необходимия капацитет за управление и за предоставяне на социални услуги се очертава като крайно необходима мярка – условие както за изпълнението на планирания обем социални услуги и мерки, така и за постигане на качеството на услугите в съответствие със съвременните стандарти. Заплащането в сферата е много ниско и не съответства с физическото и психическото натоварване на специализирания и помощен персонал. Необходимо е да се намери подходящо стимулиране за кадрите, което да предотврати текучеството, да повиши тяхното качество на живот – лично и професионално.

5. Изграждане на между общинско партньорство и между секторно сътрудничество

Въвеждането на ефективна система от социални услуги на областно ниво изисква активно партньорство между общините в област Благоевград за развиване на конкретни социални услуги и мерки за социална подкрепа. Характерът на проблемите на хората в риск изисква комплексна намеса, която може да се постигне само чрез връзки на взаимодействие между различните публични и социални сектори – социални услуги и подпомагане, образование, здравеопазване, заетост, инфраструктура и жилищна среда. Работата в мрежа, обмяната на опит между отделните общини и черпене на добри практики от трети страни, в които социалните услуги са на много по-високо ниво.

3.3.2 Приоритетни целеви групи

Планираните дейности в Областната стратегия ще обхванат всички рискови групи, изведени при анализа на ситуацията. Определянето на приоритетни целеви групи в никакъв случай не изключва останалите рискови групи, но задава основния фокус на интервенцията през периода на стратегията. **Приоритетните целеви групи**, към които са насочени социалните услуги и мерки за социално включване в област Благоевград са:

- ⌚ Уязвими семейства с деца в риск;
- ⌚ Деца не обхванати, отпаднали и в риск от отпадане от училище;
- ⌚ Деца, отглеждани в специализирани институции;
- ⌚ Хора с увреждания в специализирани институции;
- ⌚ Хора в риск от всички целеви групи, живеещи в изолирани малки населени места, без достъп до социални и др. услуги;
- ⌚ Стари хора, със специален фокус към самотно живеещите в селски райони.
- ⌚ Семейства с възрастни със зависимости и деца със зависимости
- ⌚ Деца отглеждащи деца

3.4 Цели

3.4.1 Общи и конкретни цели

Областната стратегия предвижда да осигури достъпни и качествени социални услуги в област Благоевград, интеграция на общности и индивиди, пълноценна реализация и грижа за хората от рисковите групи. Повишаване на качеството на живот в общността, търпимост и толерантност към всички. Развитие на доброволчеството, като средство за сближаване и приемане на другия – „различния“.

Във всяко приоритетно направление на Областната стратегия са набелязани общи и специфични цели и задачи:

Приоритетно направление 1: Превенция за деца и семейства в риск и продължаването на деинституционализация на грижите за деца

Обща цел 1. Да се подобри грижата за децата в семейството, като се предотврати появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата и да се постигне максимално намаляване на броя на децата, отглеждани в специализираните институции, чрез:

- ⌚ **Специфична цел 1.1.** Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подкрепи задържането им в биологичното семейство.
- ⌚ **Специфична цел 1.2.** Да се осигурят условия за развитие на децата с увреждания отглеждани в семейството.
- ⌚ **Специфична цел 1.3.** Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата.
- ⌚ **Специфична цел 1.4.** Да се гарантира равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование.
- ⌚ **Специфична цел 1.5.** Да се трансформират и закрият останалите специализираните институции за деца.
- ⌚ **Специфична цел 1.6.** Да се доразвият алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда близка до семейната за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда, до пълното закриване на домовете за деца лишени от родителски грижи.

Приоритетно направление 2: Развитие на социални услуги за социално включване на уязвими групи и лица в неравностойно положение

Обща цел 2. Да се създадат условия за социално включване/интегриране на максимален брой хора в неравностойно положение и уязвими групи, чрез:

- ⌚ **Специфична цел 2.1.** Да се осигурят условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания в семейна среда чрез разкриване на услуги и грижа в общността.
- ⌚ **Специфична цел 2.2.** Да се развие алтернативна резидентна грижа от семеен тип за хората с увреждания, настанени в специализирани институции.

- ⌚ **Специфична цел 2.3.** Създаване на условия за реинтеграция на уязвими лица, групи и общности в риск.
- ⌚ **Специфична цел 2.4.** Създаване на условия за разкриване на нови социални предприятия, центрове за трудотерапия и възстановителни центрове.

Приоритетно направление 3: Грижа за старите хора за по-добър и достоен живот

Обща цел 3. Да се подобри качеството на живота на старите хора във всички населени места в областта, чрез:

- ⌚ **Специфична цел 3.1.** Да се развие широка мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора в семейна и домашна среда.
- ⌚ **Специфична цел 3.2.** Да се осигури достъп на старите хора до качествена резидентна грижа в среда, близка до домашната.

Общите и специфичните цели във **функционалните приоритетни направления** на Областната стратегия включват:

Приоритетно направление 4: Развитие на човешките ресурси

Обща цел 4. Да се гарантира качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на областно и общинско ниво и чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги.

- ⌚ **Специфична цел 4.1.** Да се създаде Ресурсен център за развитие на човешките ресурси в област Благоевград.
- ⌚ **Специфична цел 4.2.** Да се стимулира развитието на административния и организационния капацитет на областно и общинско ниво за прилагане на интегрирана грижа и политики към хора и групи в неравностойно положение.
- ⌚ **Специфична цел 4.3.** Да се осигури подкрепа на персонала на социалните услуги за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти.
- ⌚ **Специфична цел 4.4.** Да се осигури по-високо заплащане или друг вид стимулиране на персонала, както и периодична психологическа подкрепа, която да включва първоначална подготовка: курсове за първа помощ; как да се освобождаваме от стреса; как да реагираме в извънредни ситуации с потребители на услуги; планове, подходи и необходими действия при аварии и природни бедствия.

Приоритетно направление 5: Изграждане на между общинско партньорство и между секторно сътрудничество

Обща цел 5: Да се повиши ефикасността на услугите и допълване на наличните ресурси чрез развитие на между общинско партньорство и между секторно сътрудничество.

- ⌚ **Специфична цел 5.1.** Да се стимулира между общинското партньорство в социалните услуги.
- ⌚ **Специфична цел 5.2.** Създаване на мрежи от социални услуги на областно ниво
- ⌚ **Специфична цел 5.3.** Да се утвърдят ефективни механизми за между секторно сътрудничество и развитие на смесени услуги.
- ⌚ **Специфична цел 5.4.** Повишаване на между секторното сътрудничество за опазване живота и здравето на специализирания и не специализиран персонал и повишаване на квалификацията на кадри в нови сфери на услугите и възникващи проблемни ситуации
- ⌚ **Специфична цел 5.5.** Превантивни подготовки за възникване на ситуации с мигриращи и емигриращи и изготвяне на планове за действие.
- ⌚ **Специфична цел 5.6.** Между секторно сътрудничество за изграждане на мрежа от квалификационни курсове и обучения за хора с ниска квалификация и/или замиращи производства и професии

3.4.2 Ключови индикатори за постиженията на Стратегията в област Благоевград

Постигането на набелязаните дългосрочни и конкретни цели в рамките на следващите пет години ще създаде условия за устойчиво подобряване на качеството на живота и жизнения стандарт на рисковите групи, общностите в неравностойно положение и населението на областта. Качествената промяна в ситуацията ще бъде измервана чрез система от качествени и количествени индикатори за напредъка в решаването на идентифицираните проблеми и в модернизирването на системата от социални услуги в област Благоевград.

Основните индикатори за промяната в системата на социалните услуги в област Благоевград, постигната в рамките на областната стратегия, са:

Промяна в съотношението между предоставяните типове социални услуги за деца чрез увеличаване на дела на услугите в общността и намаляване на услугите от резидентен тип – съотношение 6:1 на ползвателите в полза на услугите в общността;

Увеличена степен на териториално обхващане на рисковите общности и индивиди чрез развитие на мобилни услуги за нуждаещи се хора и пръснати рискови групи от изолирани населени места върху 70 % от територията на област Благоевград;

Намаляване на броя на изоставените деца с 10% годишно;

Работещ Регионален ресурсен център за развитие на човешките ресурси в област Благоевград;

Повишен капацитет за управление на СУ на поне 15 представители на администрацията, дирекции социално подпомагане и поне 50 души персонал на доставчиците на услуги в област Благоевград;

Осъществени поне 3 между общински социални услуги, обхващащи потребители от повече от 1 община;

Инициирани и развити поне 2 смесени между секторни услуги и/или мерки (проекти) за социално включване на уязвими общности и рискови групи.

Ключовите качествени индикатори за успеха на осъществената интервенция по отношение на постигнатата **промяна в ситуацията в област Благоевград и ползите за рисковите групи** в резултат от петте години изпълнение на Стратегията са:

Осигурена подкрепа за поне 20% от уязвимите семейства и деца в област Благоевград;

Предотвратена институционализация на 80% от децата в риск от изоставяне чрез реинтеграция в семейството, настаняване при близки и роднини, приемна грижа, осиновяване;

Намаление с 80% на броя на децата, отглеждани в специализирани институции в и извън област Благоевград;

Намаление с 70% на отпадналите от училище деца;

Създаден капацитет за обхващане на поне 30% от децата с увреждания в област Благоевград в услуги за медицинска и социална рехабилитация и/или в различни форми на заместваща, дневна грижа;

Подобрени условия за самостоятелен живот в домашна среда на 20% от хората с увреждания – потребители на услугите домашен социален патронаж, домашен помощник, социален и личен асистент;

Осигурени услуги, подкрепа и грижи в домашна среда за поне 25% от старите хора в област Благоевград с приоритетно обхващане на самотно живеещите в изолирани населени места извън общинските центрове;

Предотвратена преждевременна институционализация на най-малко 80 самотно живеещи стари хора чрез развитите услуги за грижа в домашна среда (с мобилен компонент).

Интервенция – социални услуги и мерки

Планираната интервенция очертава общата картина на развитието на мрежа от социални услуги на две нива – областно и общинско за периода от 2016 до 2020 година. В плана се конкретизират приоритетите на областно и общинско ниво, както и видовете услуги, които ще се развиват в област Благоевград. Стратегията обхваща:

- ⌚ Развитие и усъвършенстване на **съществуващите социални услуги** през следващите 5 години (2016 – 2020);
- ⌚ Разкриване на нови и иновативни социални услуги за изведените приоритетни целеви групи;
- ⌚ Инициране на **между секторни „смесени“ иновативни услуги** и програми;
- ⌚ Успоредно развитие на **политики и мерки за социално включване** в свързани сектори (образование, здравеопазване, заетост, жилищна среда), чрез които се решават конкретни проблеми на рисковите групи и/или се създават условия за ефективно функциониране на социалните услуги.

Към всяко приоритетно направление са описани услугите и мерките, като се правят препратки и уточнения в случаите, при които една социална услуга изпълнява дейности, отнасящи се до две или повече приоритетни направления или конкретна цел. Социалните услуги и дейности се разглеждат като система от услуги, които си взаимодействат и допълват, за да се постигне ефект и реална полза за обхванатите целеви групи.

3.5 Приоритетно направление 1: Превенция за деца и семейства в риск и деинституционализация на грижите за деца

Обща цел 1. Да се подобри грижата за децата в семейството, като се предотврати появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата и да се постигне максимално намаляване на броя на децата, отглеждани в специализираните институции, чрез:

Специфична цел 1.1. Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции и да се подкрепи задържането им в биологичното семейство, чрез:

- o Мярка 1.1.1. Комплексна програма за ранна превенция на изоставянето и задържане на новородените деца в биологичното семейство;
- o Мярка 1.1.2. Развитие на мрежа от ЦОП за обхващане на децата и семействата в риск в област Благоевград;
- o Мярка 1.1.3. Осигуряване на грижа при близки и роднини за изоставени и negliжирани деца;
- o Мярка 1.1.4. Услуги в подкрепа на осиновяването;
- o Мярка 1.1.5. Продължение на Приемната грижа в област Благоевград;
- o Мярка 1.1.6. Общински и областни програми и мерки за здравна профилактика и семейно планиране;
- o Мярка 1.1.7. Общински и областни програми/мерки за подкрепа на уязвими семейства за създаване на условия за задържане на детето в семейството.

Мярка 1.1.1. Комплексна програма за ранна превенция на изоставянето и задържане на новородените деца в биологичното семейство

Дейностите целят „затваряне на входа“ към специализираните институции (СИ). За да се предотврати изоставянето на новородени деца на ниво родилен дом е необходимо работата по превенция да започне преди раждането на детето – успехът на превенцията зависи от ранната навременна намеса и продължителността на социалната работа с бъдещата майка, нейното семейство и близко обкръжение.

Дейност 1.1.1.1. Стартиране на програма Ранна превенция за „затваряне на входа“ на изоставянето на деца в ранна възраст (от 0 до 3 години), включително на новородени деца на ниво родилен дом. По своя характер програмата е смесена между секторна услуга в социалната и здравната сфера, координирана от социални работници.

Създаване на ЦОП в Благоевград или Център за ранна превенция към ДМСГ – Благоевград. Програмата на Центровете трябва да бъде насочена към дейности, изпълнявани съвместно от ЦОП, ОЗД, родилно отделение в гр. Благоевград, Гоце Делчев, Петрич, Разлог и Сандански с подкрепата на личните лекари и здравните медиатори и други социални услуги в общността като семейно планиране за намаляване на случаите на не планирана бременност, която може да доведе до изоставяне на дете, ранно регистриране на бременността за бременни жени, за които има риск да изоставят детето си.

Обхватът на дейностите за ранна превенция изисква смесен екип от специалисти – здравни и социални работници, юристи, психолози, трудотерапевти и други, включване на социален работник, който да работи на място в болницата като консултант по кърмене и отглеждане на бебе към родилно отделение. Дейностите трябва да включват:

- ⌚ Предоставяне на информация, социални и психологически консултации, правна подкрепа, посредничество за решаване на социални проблеми и/или насочване към други социални услуги за младите майки в риск да изоставят детето си;
- ⌚ Организация на мрежа за активно издирване на семейства и обхващане на рисковите бъдещи майки от всички общини в програмата за ранна превенция, със специално внимание към мобилната работа във високо рискови общности за установяване, регистриране и проследяване на бременността и – при риск от изоставяне – предоставяне на социални дейности и консултиране на място за предотвратяване на изоставянето на детето.
- ⌚ Подкрепа и пряка работа от здравните медиатори в обособени ромски квартали за работа с рискови бъдещи бременни майки. Здравните медиатори за високорисковите общности (*назначени съгласно мярка 2.3.1.*) ще се включат също в работата по превенция на изоставянето на деца от ромската общност – както новородени, така и деца на по-късна възраст.
- ⌚ Подкрепа на бременни жени за по-лесна бременност, раждане и удовлетворяване на първите нужди на бебето – емоционални и материални;
- ⌚ Подкрепа за майките и семействата на новородени деца с увреждания – ще бъдат включени социални работници и/или психолози, със специална подготовка и умения за работа с родители на деца с увреждания.

Мярка 1.1.2. Развитие на мрежа от ЦОП за обхващане на децата и семействата в риск в област Благоевград

Областната стратегия предвижда утвърждаване на дейностите във вече съществуващите Центрове за обществена подкрепа в община Гоце Делчев, както и създаване на ЦОП в гр. Благоевград, който да подкрепя и клиенти от община Благоевград и Симитли; в гр. Сандански за общините Сандански и Струмани; в гр. Разлог за общините Разлог и Банско.

Преките дейности на ЦОП включват разнообразни услуги за превенция на изоставянето на деца на ранна и по-късна възраст, превенция на отклоняващото се поведение, насилието, подкрепа и консултиране на рисковите групи – деца и семейства. В съответствие с широкия спектър на съдържанието на тази социална услуга,

планираните ЦОП ще осъществяват разнообразни дейности за развиване на родителския капацитет и уменията за отговорно родителство, училище за родители, подкрепа за деца и семейства с рисково поведение и пр., както и социална работа в подкрепа на процеса на деинституционализация и закриване на специализираните институции за деца. Подкрепата за рисковите групи – за децата и техните семейства се осъществяват не само в сградата на ЦОП, но и в дома на уязвимите семейства. Освен това Центровете за обществена подкрепа имат и мобилен компонент, с който се осигуряват възможности за посещение в дома на семейства в риск, живеещи в изолирани населени места извън общинските центрове.

Дейност 1.1.2.1. Продължение на дейностите на ЦОП Гоце Делчев

Фокусът на дейностите на ЦОП Гоце Делчев (капацитет 40 през 2015 и планиран капацитет 60 до 2020 г.) е подкрепата за семейства с деца в риск, достъп до образование, превенция и закрила на деца в риск и др. Необходимо е паралелно да се развиват и услуги в подкрепа на деинституционализацията и реинтеграция за осигуряване на семейна среда за деца от СИ и младежи от общината, приемна грижа на подкрепа на родители, кандидат-осиновители и осиновители, консултиране и обучения за добро родителство (училище за родители). Постепенно разширяване на капацитета и на териториалния обхват на съществуващия ЦОП – Гоце Делчев – до 60 места до 2020 г. за обхващане на децата и семействата в риск от цялата община Гоце Делчев и община Гърмен чрез мобилен екип / услуги.

Дейност 1.1.2.2. Разкриване на нов ЦОП– Благоевград.

Планираната услуга ще се разкрие и управлява от община Благоевград, но ще обслужва потребители и от община Благоевград и Симитли. ЦОП ще извършва следните услуги: семейно консултиране, подкрепа и развитие на родителски умения, превенция на насилието и negliжирането, семейно планиране, приемна грижа, осиновяване, превенция на отпадането от училище, превенция на отклоняващо се поведение и работа с деца с отклоняващо се поведение. Планирани са 3 етапа в развитието на ЦОП-Благоевград:

- ⌚ ЦОП в гр. Благоевград се планира – разкриване на услугата след 2016 г. като държавно-делегирана дейност.
- ⌚ Разширяване с обхващане на децата и уязвимите семейства в риск от съседната община Симитли (или създаване на филиал) след 2020 г.
- ⌚ Създаване на мобилен екип за обхващане на селата от двете общини – Благоевград и Симитли, като постепенно се разширява капацитета до 60 места през 2020 г.

Дейност 1.1.2.4. Разкриване на нов ЦОП – Разлог.

Планираната услуга ще се разкрие и управлява от община Разлог, но ще обслужва потребители и от община Банско. ЦОП ще извършва следните услуги: семейно консултиране, подкрепа и развитие на родителски умения, превенция на насилието и negliжирането, семейно планиране, приемна грижа, осиновяване, превенция на отпадането от училище, превенция на отклоняващо се поведение и работа с деца с отклоняващо се поведение. Планирани са 3 етапа в развитието на ЦОП-Разлог идентичен с този на ЦОП Благоевград:

- ⌚ ЦОП в гр. Разлог се планира – разкриване на услугата след 2016 г. като държавно-делегирана дейност с капацитет 20 места.

- ⌚ Разширяване с обхващане на децата и уязвимите семейства в риск от съседната община Банско (или създаване на филиал) след 2015 г.
- ⌚ Създаване на мобилен екип за обхващане на селата от двете общини – Разлог и Банско, като постепенно се разширява капацитета до 40 места през 2015 г.

Дейност 1.1.2.4. Разкриване на нов ЦОП– Сандански.

Планираната услуга ще се разкрие и управлява от община Сандански, но ще обслужва потребители и от община Струмяни. ЦОП ще извършва следните услуги: семейно консултиране, подкрепа и развитие на родителски умения, превенция на насилието и negliжирането, семейно планиране, приемна грижа, осиновяване, превенция на отпадането от училище, превенция на отклоняващо се поведение и работа с деца с отклоняващо се поведение. Планирани са 3 етапа в развитието на ЦОП-Сандански идентичен с този на ЦОП Благоевград:

- ⌚ ЦОП в гр. Сандански се планира – разкриване на услугата след 2016 г. като държавно-делегирана дейност с капацитет 20 места.
- ⌚ Разширяване с обхващане на децата и уязвимите семейства в риск от съседната община Струмяни (или създаване на филиал) след 2017 г.
- ⌚ Създаване на мобилен екип за обхващане на селата от двете общини – Сандански и Струмяни, като постепенно се разширява капацитета до 40 места през 2020 г.

Мярка 1.1.3. Осигуряване на грижа при близки и роднини за изоставени и negliжирани деца, лишени от родителска грижа

Дейност 1.1.3.1. Съвместни дейности на ОЗД и ЦОП за настаняване в семейства на близки и роднини на деца от СИ, изоставени деца и на деца в риск от изоставяне.

Дейност 1.1.3.2. Оказване на продължаваща подкрепа от ОЗД и ЦОП за семействата на близки и роднини, в които са настанени деца, лишени от родителска грижа – консултации, посредничество и съдействие.

Мярка 1.1.4. Услуги в подкрепа на осиновяването

Дейност 1.1.4.1. Съвместни подкрепящи услуги между ЦОП и ОЗД при осиновяването на деца, като се планира част от дейностите на ОЗД да се насочат към центъра – обучение на кандидат – осиновителите, наблюдение и подкрепа на осиновителите в следосиновителния период, Услугите ще са насочени към:

- ⌚ консултиране, информиране;
- ⌚ мотивиране и обучение за кандидат-осиновители,
- ⌚ подкрепа в следосиновителния период.

Мярка 1.1.5. Развитие на Приемната грижа в област Благоевград

Услугата приемна грижа ще се развива на областно и общинско ниво в област Благоевград с цел сключване на договор на 10-15 приемни семейства (професионални и/или доброволни) средногодишно, считано от 2016 г., или 50-65 приемни семейства за

целия период на Стратегията. В резултат се очаква в приемните семейства да се отглеждат около 70-80 деца към края на Стратегията.

Дейност 1.1.5.1. Развиване на Приемната грижа на областно ниво.

- ⌚ Изработване на областен план за действие на приемната грижа, който ще се разработи от РДСП и Областния център по Приемна грижа през 2016 г. Планът ще се фокусира върху взаимодействието на всички заинтересовани страни в областта и ще се предвидят стъпките за развитие, разпределението на задачи и съвместната работата с НПО.
- ⌚ Съществуващите и новоразкритите Центрове за обществена подкрепа ще бъдат подкрепени за развитие на социалната услуга – приемна грижа.

Дейност 1.1.5.2. Развитие на дейности по приемна грижа в съществуващите и бъдещите ЦОП в общините от областта.

- ⌚ информационни кампании, обучение, подбор и наемане на приемни родители, наблюдение и подкрепа за приемните родители и приемните деца, възстановяване и/или поддържане на връзки със семейството;
- ⌚ методическа помощ и подкрепа на персонала на ЦОП, ОЗД в малките общини, както и на местни неправителствени организации, които работят по приемна грижа на общинско ниво; обучение на общинските комисии за детето по приемна грижа и други свързани с развиване и предоставяне на социалната услуга "Приемна грижа".

Дейност 1.1.5.3. В рамките на приемната грижа – създаване на алтернативни форми за краткосрочна грижа за изоставени деца (новородени и по-големи) с настаняване по спешност като превенция на настаняването в СИ. Определяне на 3-5 професионални приемни семейства в областта за спешно, краткосрочно настаняване на изоставени деца – новородени и на по-късна възраст – за периода на процедурите по осиновяване, или за намиране на решение за грижата за детето (настаняване при близки и роднини, приемна грижа или ЦНСТ). Координация от ЦОП, заедно с ОЗД.

Мярка 1.1.6. Общински и областни програми/мерки за здравна профилактика и семейно планиране

Дейност 1.1.6.1. Прилагане на цялостна програма за здравна профилактика на майчинството/ бременността, насочена към нежелана и рискова бременност във всички общини на област Благоевград.

Целта на програмата е да подобри здравната профилактика за всички бъдещи майки в съответствие с националните приоритети. Целевите мерки в сферата на здравеопазването на общинско и областно ниво трябва да обхванат всички бъдещи майки в област Благоевград чрез здравна профилактика и задължителна пренатална диагностика на риска от увреждане. При изпълнението на тези мерки, личните лекари, женската консултация и акушерките ще идентифицират случаи на потенциален риск от изоставяне на дете и да насочват към програмата Ранна превенция и ОЗД.

Дейност 1.1.6.2. Здравно-социални програми за семейно планиране – информиране и консултиране, обучения. Програмите ще се изпълняват от НПО, здравни институции, училища и ще включват здравно-социални консултации за майки и семейства в риск,

здравна просвета сред подрастващите за намаляване на нежеланите и рисковите бременности.

Мярка 1.1.7. Общински и областни програми/мерки за целева подкрепа на уязвими семейства за създаване на условия за задържане на детето в семейството

Дейност 1.1.7.1. Подкрепа за жилище, включително разработване и реализация на общински програми/инициативи за социални жилища.

Дейност 1.1.7.2. Посредничество и информиране за осигуряване на достъп до заетост .

Специфична цел 1.2. Да се осигурят условия за развитие на децата с увреждания, отглеждани в семейството, чрез:

- о Мярка 1.2.1. Развиване на ЦСРИ за осигуряване на качествена здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за децата с увреждания и подкрепа за техните семейства;
- о Мярка 1.2.2. Осигуряване на достъп до адекватна и гъвкава дневна, почасова грижа, и заместваща грижа за децата с увреждания, отглеждани в семейна среда;
- о Мярка 1.2.3. Подкрепа за родителите за отглеждане на децата с увреждания в семейството.

Мярка 1.2.1. Развиване на ЦСРИ за осигуряване на качествена здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за децата с увреждания и подкрепа за техните семейства

Създаването на ЦСРИ ще подобри условията за предоставяне на адекватни здравни грижи, рехабилитация и интеграция на децата с увреждания, отглеждани в семейна среда; ще осигури подкрепа на техните родители и близки чрез индивидуални и групови консултации (социални, здравни, правни, психологически) и обучение на родителите, семействата и близките за подобряване на уменията им за грижа за децата с увреждания в семейна среда. Там, където е необходимо, услугата ще има мобилен компонент, като в мобилните екипи могат да се включват различни специалисти (логопед, психолог, рехабилитатор, социален работник, медицинско лице, специален педагог и др.), за да предоставят на място някои рехабилитационни услуги за децата и хората с увреждания, консултиране и обучение на семействата и близките на децата и младежите с увреждания.

Дейност 1.2.1.1. Продължаване на дейността на ЦСРИ – Благоевград (увеличение на капацитет 20 на 40) с фокус рехабилитация и подкрепа, консултиране на родителите, с мобилен екип за покриване на клиенти на територията на общината. Центърът обслужва деца с увреждания от общината и ще предоставя подкрепящи услуги на семействата, които се грижат за увредени деца.

Дейност 1.2.1.2. Създаване на Център за ранна интервенция за деца с увреждания, включително ранна диагностика на заболяването/увреждането в сградата на ДМСГД. Развитието на медико-социалните услуги/мерки за ранна диагностика на децата с увреждания и/или със здравословни проблеми и осигуряването на навременно

лечение и рехабилитация е важно както за превенцията на изоставянето, така и за подобряване на грижите и възможностите им за възстановяване. Услугите могат да се развият на мястото на намаления капацитет на ДМСГД, съобразно плана за трансформиране и поетапно закриване на ДМСГД (след 2016 год.). Формата на дейността е специализиран кабинет в сградата или дейност на едно ЦСРИ към ДМСГД, осигуряващи координация между специалисти-лекари от различни профили (разширен екип към родилно отделение и специалисти от други болници) с почасов ангажимент за консултации при повикване. Специфични здравни грижи/мерки според конкретния случай ще обхванат новородените, по-големите деца и младежите веднага след проява на заболяването или след инцидента.

Мярка 1.2.2. Осигуряване на достъп до адекватна и гъвкава дневна, почасова грижа и заместваща грижа за децата с увреждания, отглеждани в семейна среда.

Дейностите по тази мярка включват:

- ⌚ развитие на дневни центрове като самостоятелна услуга или като част от ЦСРИ, при което да се спазват принципите на гъвкавост на услугите и съответствие с конкретните индивидуални потребности на децата и семействата, както за социализацията на децата с увреждания, така и за осигуряването на възможност за техните родители да работят;
- ⌚ интеграция на деца с увреждания в масови ясли и детски градини – включително тяхното адаптиране, осигуряване на транспорт, както и да се анализират възможностите за алтернативна услуга в детска градина за почасово гледане на деца с увреждания. Възможно е, с тези дейности да се ангажират местни доброволци.

Дейност 1.2.2.1. Продължаване на дейността на Дневните центрове за деца с увреждания – Банско, Благоевград, Гоце Делчев, Петрич, Разлог, Сандански, Симитли, Якоруда (с общ капацитет 232 места).

Дейност 1.2.2.2. Разкриване на Дневен център за деца с увреждания (капацитет 15 места), който да е насочен към деца от 0 до 3 години и да бъде ситуиран в сградата на ДМСГД Благоевград. – осигуряващ дневни, полудневни и почасови грижи за деца с физическо, интелектуално, речево и емоционално нарушено здраве. Активно включване и оказване на подкрепа на семействата на деца от 0 до 3 годишна възраст с увреждания работа с тях. Планира се проучването на възможностите, изграждане и стартиране на услугата през 2016-2018 год.

Мярка 1.2.3. Подкрепа за родителите за отглеждане на децата с увреждания в семейството

Дейност 1.2.3.1. Разширяване на програмите, които предлагат домашни грижи – Личен асистент, Социален асистент и Домашен помощник за деца с увреждания.

Дейност 1.2.3.2. Осигуряване на помощни средства чрез ДСП по Закона за хората с увреждания. Разкритите социални услуги в общността за деца и възрастни ще предоставят информация, консултиране, съвети за права, процедури и посредничество за получаване на техническите помощни средства от хората с увреждания, подкрепа и специализирани обучения.

Специфична цел 1.3. Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата, чрез:

- о Мярка 1.3.1. Развиване на услуги в общността за подобряване на родителския капацитет и за превенция на negliжирането на децата, отглеждани в семейна среда;
- о Мярка 1.3.2. Програми за превенция на рисково поведение при деца и младежи;
- о Мярка 1.3.3. Подкрепа за преодоляване на последиците от рисковото поведение при децата и младежите.

Мярка 1.3.1. Развиване на услуги в общността за подобряване на родителския капацитет и за превенция на negliжирането на децата, отглеждани в семейна среда

Планираните дейности и услуги ще подобрят родителската грижа и ще спомогнат за ограничаване на negliжирането на децата в семейната среда. Изграждането на умения за добро родителство въздейства за създаване на условия и благоприятна семейна среда за максимално развитие на техните възможности.

Дейност 1.3.1.1. Услуги в рамките на ЦОП (*посочени в Мярка 1.1.2.*) за развитие на родителските умения. Подкрепата за семейства с деца в риск за превенция на изоставянето и negliжирането на деца, отглеждани в семейна среда включва:

- ⌚ Посредничество, информиране, социални, правни, психологически консултации за уязвими семейства с деца;
- ⌚ Училище за родители и обучения за добро родителство;
- ⌚ Повишаване на чувствителността – промяна на нагласите и уменията на родителите за стимулиране на ранното детско развитие.

Дейност 1.3.1.2. Включване на училището и гражданските организации за подобряване на грижата за децата в семейството. Инициране и изпълнение на дейности в училище за консултиране, развитие на родителския капацитет и уменията за отговорно родителство.

Мярка 1.3.2. Програми за превенция на рисково поведение при деца и младежи

Дейност 1.3.2.1. Образователни програми и кампании в училище и/или в рамките на ЦОП за превенция на рисково поведение (агресия; насилие; отклоняващо се поведение; рисково поведение на деца и младежи); провеждане на здравна и социална просвета против зависимостите; лекции и дискусии в часа на класа; организиране на хепънинги; междуучилищни прояви и инициативи на общинско и областно ниво.

Мярка 1.3.3. Подкрепа за преодоляване на последиците от рисковото поведение при децата и младежите

Услугите са фокусирани върху подкрепата за преодоляване на проблемите, свързани с отклоняващото се поведение чрез директна работа с децата – консултиране и подкрепа за деца с отклоняващо се поведение и за семействата им. Планира се организирането на извънкласни занимания и дейности за деца с девиантно поведение – спорт, клубове

по интереси и др.; образователни програми за правата и задълженията на гражданите и санкциите при нарушаването им.

Дейност 1.3.3.1. Съвместни дейности на Местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН) и обществените възпитатели в общините, заедно с ОЗД в подкрепа на деца с рисково поведение и жертви на насилие.

Дейност 1.3.3.2. Съвместни дейности на ЦОП и ОЗД – за подкрепа за деца, жертви на насилие, трафик и зависимости, както и специализирани програми за работа с деца извършители на противообществени прояви, насилие, рисково поведение.

Дейност 1.3.3.3. Настаняване на деца, претърпели насилие или трафик в Кризисен център за деца и младежи преживели насилие и/или трафик. (вж. дейност 2.3.2.4.), с капацитет 8 места, в това число спешен прием (4 места).

Дейност 1.3.3.4. Разкриване на център за работа с деца на улицата на в гр. Симитли и Якоруда (капацитет по 10 места). Услугата осигурява краткосрочен подслон, храна, хигиена и пр. за безнадзорни и negliжирани деца, консултации – психологични, социални, здравни. Посредничество при издаване на документи или насочване към други услуги – предимно социални и здравни.

Специфична цел 1.4. Да се гарантира равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование, чрез:

- o Мярка 1.4.1. Гарантиране на задължителното предучилищно образование за всички деца в област Благоевград;
- o Мярка 1.4.2. Програми за превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи;
- o Мярка 1.4.3. Осигуряване на качествено интегрирано образование за децата с увреждания;
- o Мярка 1.4.4. Целенасочена политика за приобщаване на родителите и общността в учебно-възпитателния процес на техните деца.

Интегрирането на децата в риск в образователната система е ключов компонент от превенцията на negliжирането на децата, инструмент за развитието на техните възможности и за формирането на условия за самостоятелен живот в бъдеще. Хоризонталните програми и мерки в сферата на образованието се инициират и осъществяват предимно от училищата и детските градини, НПО, действащите училищни настоятелства, читалища, инициативни групи на родителите и местните общности, с подкрепата на общините и РИО на МОМН. Предвидените мерки са в съответствие с духа на националните и областните приоритети за интегрирано образование, допълват и конкретизират планираните дейности в тази сфера.

Мярка 1.4.1. Гарантиране на задължителното предучилищно образование за всички деца в област Благоевград.

Дейност 1.4.1.1. Обхващане на всички деца в предучилищно образование от 6-годишна възраст чрез:

- ⌚ издирване на всички подлежащи деца и записване в предучилищна подготовка – изпълнява се от учителите, с подкрепата на общините, ОЗД, социалните работници, НПО;
- ⌚ разкриване на достатъчен брой подготвителни класове в училище и/или предучилищни групи в детските градини;
- ⌚ срещи и посещения по домовете за информиране и мотивиране на родителите.

Дейност 1.4.1.2. Целеви мерки за назначаване на помощници на учителя, особено в общинските училища със смесен етнически състав (с допълваща целева подкрепа от общините).

Мярка 1.4.2. Програми за превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи.

Дейност 1.4.2.1. Развитие на смесени образователно-социални услуги в ЦОП за превенция на отпадането и задържане на децата в училище. Изграждане на партньорство и взаимодействие между социалните услуги, от една страна, и организациите, ангажирани с образованието (училищата, НПО, и пр.), от друга страна, за образователна интеграция и реинтеграция на децата.

Дейност 1.4.2.2. Хоризонтални мерки за подобряване на привлекателността на училището, които обхващат всички деца и млади хора в училище и осигуряват:

- ⌚ Инициране и изпълнение на програми и инициативи за повишаване на интереса към учене, включване на децата и младежите в живота на училището, в т.ч. и при вземане на решения, отнасящи се до децата;
- ⌚ Извънкласни и извънучилищни дейности за мотивация на децата и техните родители – включване на децата в извънучилищни занимания в рамките на учебната година (ателиета по интереси, школи по изкуства, спортни състезания); осмисляне на свободното време на децата и младежите;
- ⌚ Обучения на учителите и препоръки за промяна на практиката на преподаване на учителите и включване на интерактивни методи.

Дейност 1.4.2.3. Развитие на образователно-социални услуги за връщане в училище на отпадналите от училище деца, които се изпълняват от ЦОП, НПО, училища, училищни настоятелства, читалища в тясно сътрудничество с ОЗД и общински администрации, включващи:

- ⌚ Посещения на място и срещи за издирване на отпадналите деца;
- ⌚ Срещи, консултации, инициативи за мотивиране на децата и техните родители;
- ⌚ Организиране на консултации, занимални и помощ от учителите за наваксване на учебния материал от децата и младежите.

Дейност 1.4.2.4. Постепенно извеждане на децата от помощното училище, адаптация и интегриране на масовите общообразователни училища.

Дейност 1.4.2.5. Разработване на целеви програми и инициативи за подобряване на образованието в средишните и защитените училища, които се изпълняват с подкрепата на РИО на МОМН, общини и НПО. Специално внимание се отделя на мерките за наблюдение и контрол върху посещаемостта и качеството на образованието на

пътуващите ученици от по-големите градове към защитени и средищни училища в малките общини.

Мярка 1.4.3. Осигуряване на качествено интегрирано образование за децата с увреждания

Дейност 1.4.3.1. Обхващане на деца с увреждания от масови детски градини и ясли. През 2016 г. разработване на план за действие във всяка община, в който ще се предвиди:

- ⊙ Осигуряване на места за интегриране на деца с увреждания в общите групи в масовите детски градини, вкл. Подкрепа за адаптиране към средата, осигуряване на транспорт.

Дейност 1.4.3.2. Интегриране на децата с увреждания в масови училища за обучение с подкрепата на ресурсни учители – осъществява се от училищата, РИО на МОМН и Ресурсния център към РИО на МОМН с подкрепата на общините, които трябва да осигурят необходимата достъпна среда за децата с увреждания – вътре и извън сградата на училището.

- ⊙ Деца с увреждания, отглеждани в семейства (320 данни от Дирекции социално подпомагане)

Дейност 1.4.3.3. Извеждане на деца от помощното училище и адаптация към масовите общообразователни училища

Дейност 1.4.3.4. Осигуряване на достъпна среда за децата с увреждания в масовите училища и детски градини в цялата област Благоевград.

Мярка 1.4.4. Целенасочена политика за приобщаване на родителите и общността в учебно-възпитателния процес на техните деца:

Дейност 1.4.4.1. Обучения за изграждане на капацитет в училищата и детските градини за включване на родителите и създаване на интегрираща среда в училище: обучения на учители и директори на училища и детски градини – методи и подходи за включване на родителите и приобщаване на родителите към образованието на техните деца; разпространение на обучителни материали за работа с родителите; обмяна на опит и добри практики с други училища и детски градини.

Дейност 1.4.4.2. Инициативи и съвместни дейности в училище за изграждане на връзката между трите страни: училище/учители – родители/общност – деца/ученици с подкрепата на общинска администрация, ПИЦ, РИО на МОМН и гражданския сектор.

Дейност 1.4.4.3. Развитие на капацитета на Училищните настоятелства и НПО за подкрепа на интегрираното образование с участието на родителите и местните общности: създаване, активизиране, консултиране, обучения и техническа помощ на Училищните настоятелства в училищата от областта.

Специфична цел 1.5. Да се трансформират и закрийт специализираните институции за деца чрез:

- о Мярка 1.5.1. Разработване на планове за трансформиране и/или закриване на специализираните институции за деца в област Благоевград през периода 2016 – 2020 г.
- о Мярка 1.5.2. Развитие на услуги за реинтеграция на децата от СИ в биологичното или разширеното семейство
- о Мярка 1.5.3. Широко развитие на Приемната грижа и извеждане на деца от СИ в приемни семейства и в семейства на осиновители
- о Мярка 1.5.4. Трансформиране и закриване на СИ за деца в област Благоевград.

Мярка 1.5.1. Разработване на планове за трансформиране и/или закриване на специализираните институции за деца в област Благоевград през периода 2016 – 2020 г.

Дейност 1.5.1.1. Създаване на работна група на областно ниво за консултиране и подкрепа на процеса на актуализиране на плановете за СИ за деца в област Благоевград.

Дейност 1.5.1.2. Изработване на планове за развитието на съществуващите СИ за деца в област Благоевград:

- о ДМСГД – Благоевград
- о ДДЛРГ – Гоце Делчев
- о ДДЛРГ – с. Първомай, общ. Петрич

През първата година от Стратегията (2016 г.) ще се разработят планове за закриване на СИ за деца, в съответствие с договорените приоритети на Областната стратегия за бъдещето на всеки от домовете за деца. В плановете се включва изпълнението на всяка конкретна стъпка при реструктурирането, СИ за деца, включително планиране на етапите на извеждане на децата и постепенно намаляване на капацитета им. Изготвяне на индивидуални оценки на настанените деца, установяване на контакти със семействата и близките им, определяне на план за действие за всяко дете.

Дейност 1.5.1.3. Съгласуване на актуализираните планове за всяка СИ за деца на общинско и областно ниво, както и на предложенията за разкриване на нови услуги в съответния дом извън вече предвидените в Областната стратегия.

Мярка 1.5.2. Развитие на услуги за реинтеграция на децата от специализираните институции в биологичното или разширеното семейство

Дейностите за реинтеграция на децата от СИ се извършват съвместно от ЦОП, СИ и ОЗД. Те включват възстановяване и/или поддържане на връзки със семейството и установяване на контакт с неговите близки и роднини; консултиране (социално, правно, психологическо), информиране, посредничество, материална подкрепа към семействата за отглеждане на детето, изведено от СИ.

Дейност 1.5.2.1. Формиране на екипи от Благоевград, Гоце Делчев, Петрич и Сандански по реинтеграция в семейна среда на децата от ДМСГД – Благоевград и ДДЛРГ – Благоевград, Гоце Делчев и с. Първомай, общ. Петрич. Предоставяне на помощ към СИ за подготовката на конкретни планове за извеждане на децата на основата на актуализираните институционални проекти за трансформиране на СИ и на цялостната оценка на децата в тях.

Дейност 1.5.2.2. Дейности на ЦОП (*предвидени към мярка 1.1.2.*), специализираните институции и ОЗД за реинтеграция на децата от СИ в биологичното семейство. Предвижда се да се извършват съвместни дейности на всички, имащи отношение институции при реинтегриране на деца, настанени в СИ в други области на страната.

Дейност 1.5.2.3. Изпълнение на дейности от ЦОП, СИ и ОЗД по настаняване на деца от СИ в биологичното семейство, семейства на близки и роднини и услуги по подкрепа – консултиране, практическа и материална/финансова подкрепа, съдействие, информиране, посредничество.

Мярка 1.5.3. Трансформиране на СИ за деца в област Благоевград

Областната стратегия за социалните услуги очертава същностните насоки за бъдещето на съществуващите специализирани институции за деца в област Благоевград в контекста на националната и областна политика на деинституционализация, както и основните етапи, в които ще се осъществи промяната.

Дейност 1.5.3.1. Трансформиране на всички ДДЛРГ в областта. Намаление на капацитетите с извеждане на деца в ЦНСТ. Поетапно закриване на всички ДДЛРГ и преобразуване в алтернативни услуги в общността, съгласно актуализирания институционален план.

Дейност 1.5.3.2. Трансформиране и подготовка за закриване на ДМСГД–Благоевград и разкриване на нови услуги в подкрепа на майчинството, превенция на изоставянето със специален фокус към деца с увреждания. Разкриване на нови иновативни услуги в общността, които ще се планират в актуализирания институционален план.

Закриването на ДМСГД ще се извърши паралелно с постепенното изграждане на пакет от нови услуги за новородени и техните семейства (в сградата), с участието на персонала на ДМСГД и с активната подкрепа от страна на РЦЗ – Благоевград. С предимство ще се развиват социално-здравни услуги в общността (диагностика и рехабилитация, дневни и почасови грижи, консултиране и др.). Намалването на капацитета с **80%** ще се постигне на етапи (не по-малко от 20% през първата година), Договаряне с МЗ е необходимо, както за дейностите по закриването на ДМСГД, така и за разкриването на новите смесени услуги в сградата на ДМСГД.

Мярка 1.5.4. Извеждане на деца от СИ в приемни семейства и в семейства на осиновители

Дейност 1.5.4.1. Развитие на приемната грижа на областно ниво.

Дейност 1.5.4.2. Набиране на приемни семейства първоначално от ОЗД, действащи във всички общини от областта. Разработване на план със средногодишни разчети на основата на броя на децата в СИ от различните общини и териториално разпределение на децата.

Дейност 1.5.4.3. Тясно сътрудничество между ОЗД, ЦОП и СИ при работата с кандидат-осиновители и осиновители – информиране, мотивация, консултиране, подкрепа, наблюдение и обучение на тези родители.

Специфична цел 1.6. Да се развият алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда, близка до семейната за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда, чрез:

- о Мярка 1.6.1. Продължение на дейността на ЦНСТ - за изведени деца от СИ в 3 в Благоевград, Гоце Делчев, с. Първомай, общ. Петрич и с. Вълково, общ. Сандански

Мярка 1.6.1. Изграждане на ЦНСТ за извеждане на деца, настанени в СИ извън област Благоевград

Центровете за настаняване от семеен тип (ЦНСТ) предоставят подслон и ежедневни грижи; създават условия за социална интеграция – прием в масови детски ясли, градини, училища; и поддържане на връзката с родители, близки и роднини. За децата с тежки увреждания също се планира настаняване в новоразкрит ЦНСТ и то предимно за тези, които не могат да бъдат изведени в семейна среда предвид заболяването им и които се нуждаят от непрекъсната специализирана резидентна грижа. Броят на ЦНСТ в област Благоевград ще се определи окончателно след разработването на планове за закриване на институциите за деца в областта.

Дейност 1.6.1.1. Изграждане на ЦНСТ – за децата към всички ДДЛРГ от областта в съответния община където се намира СИ. В съответствие с новата методика за функциониране на ЦНСТ, в която е заложен максимален капацитет 15.

Дейност 1.6.1.2. Продължение на функционирането на Преходно жилище в ДДЛРГ– Благоевград и Гоце Делчев, с общ капацитет 16 деца,

Дейност 1.6.1.3. Изграждане на ЦНСТ в гр. Благоевград и община Симитли с капацитети по 15 места за извеждане на деца (без увреждания) от ДМСГД Благоевград.

3.6 Приоритетно направление 2: Развитие на социални услуги за социално включване на уязвими групи и лица в неравностойно положение

Обща цел 2. Да се създадат условия за социално включване/интегриране на максимален брой хора в неравностойно положение и уязвими групи, чрез:

Специфична цел 2.1. Да се осигурят условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания в семейна среда чрез разкриване на услуги и грижа в общността:

- о Мярка 2.1.1. Подкрепа от ЦСРИ с мобилни екипи за обхващане на хората с увреждания в цялата територия на област Благоевград.
- о Мярка 2.1.2. Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства
- о Мярка 2.1.3. Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на хората с увреждания

Мярка 2.1.1. Подкрепа от ЦСРИ с мобилни екипи за обхващане на хората с увреждания в цялата територия на област Благоевград.

Планираните ЦСРИ в област Благоевград (съгласно мярка 1.2.1.) осигуряват необходимата медицинска и социална рехабилитация, здравни грижи, информация и консултации, както за децата, така и за пълнолетните хора с увреждания. В рамките на общия капацитет от 20 места на планираните 4 ЦСРИ за хора с увреждания се предвиждат около 30 места за подкрепа на децата с увреждания и техните семейства и около 40 места за възрастни лица с увреждания. Освен това, семействата и близките, които полагат грижи за хора с увреждания ще получават в ЦСРИ специализирана подкрепа, информиране и консултиране (здравно, психологическо, социално, юридическо). Постепенно ще се развият мобилни услуги, които да обхванат хората с увреждания в цялата област и да осигурят достъп до услуги в семейна среда за децата и хората с увреждания, живеещи в малки изолирани населени места. Планираната мобилност е двупосочна. Първо, услугата ще отиде при клиента, когато не се изисква специално оборудване (например, рехабилитатор и психолог могат да предоставят част от услугите на място при посещение по адреси в селата по график); на място ще се предоставят консултации за семействата и обучения за ползване на техническите помощни средства и др. Второ, чрез осигуряване на специализиран транспорт клиентът може да бъде доведен до услугата в ЦСРИ.

Дейност 2.1.1.1 Разширяване на ЦСРИ – Благоевград за деца и лица с увреждания
Деца с увреждания в семейна среда, вкл. Нуждаещи се от почасови грижи; Родители отглеждащи деца с увреждания; Хора с увреждания с чужда помощ и без право на чужда помощ, с увеличаване на капацитет 20 на 40 места.

Дейност 2.1.1.2. Разширяване на ЦСРИ – Банско с увеличаване на капацитета от 15-30 места, заложен след 2016 г. Предвидена е възможност за развитие на мобилна услуга, ако е необходимо (след предварителен анализ на потребностите) за обхващане на селата в общината.

Дейност 2.1.1.3. Разширяване на ЦСРИ – с. Долна Градешница, община Кресна с увеличаване на капацитета от 20-30 места, заложен след 2016 г. Предвидена е възможност за развитие на мобилна услуга, ако е необходимо (след предварителен анализ на потребностите) за обхващане на селата в общините Струмяни и Кресна.

Дейност 2.1.1.4. Разширяване на ЦСРИ в гр. Разлог за обхващане на деца и младежи с увреждания от територията на цялата община (съгласно мярка 1.2.1.).

Дейност 2.1.1.5. Разкриване на ЦСРИ – Гоце Делчев, Петрич, Сандански, Симитли и Струмяни, с общ капацитет 115 места. Ще бъде извършено проучване и подготовка на услугите през 2016-2019 година, а реализирането им до 2020 година.

Мярка 2.1.2. Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства.

Спектърът на тези услуги обхваща както ежедневни дейности вкъщи (като помощ при хранене, обслужване, помощ за излизане и придвижване), така и предоставяне на дневни и почасови услуги извън дома (дневни центрове и алтернативни форми на заместваща грижа).

Дейност 2.1.2.1. Разширяване на обхвата на услугите, които предлагат домашни грижи за хора с увреждания като домашен помощник, социален и личен асистент чрез продължение на националните програми (ДП, СА, ЛА).

Дейност 2.1.2.2. Включване на допълнителни услуги към Домашния социален патронаж (Напр. 3, мярка 3.1.1.) и по-пълно обхващане на хората с увреждания от малките населени места.

Дейност 2.1.2.3. Осигуряване на информация, съдействие и посредничество за улесняване на достъпа до технически помощни средства и достъпна среда в дома по програмите на АХУ и Закона за хората с увреждания.

Дейност 2.1.2.4. Продължаване на дейността на Дневния център за възрастни с увреждания - област Благоевград в гр. Банско, Благоевград, Гоце Делчев, с. Марчево, общ. Гърмен Разлог, Сандански, Симитли и с. Ласкарево, общ. Сандански, с общ капацитет 190, за предоставяне на дневни и почасови услуги на лица с различни увреждания, живеещи в семейна среда.

Дейност 2.1.2.5. Продължаване на дейността на Дневния център за възрастни с психични разстройства – Благоевград, в които се планира да се обособи мобилен консултативен екип, който да обхване нуждаещите се лица от другите общини в областта, същият ще подкрепя семействата на лицата с психични разстройства.

Дейност 2.1.2.6. Подкрепа от общините при извършваните дейности в обособените клубове на инвалида по места, като активно се включат местните структури на СИБ. Разширяване на дейностите на клубовете в рамките на изпълнението на стратегията.

Мярка 2.1.3. Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на хората с увреждания

Дейност 2.1.3.1. Подобряване на инфраструктурата и осигуряване на достъпна среда в общественото пространство, културни и здравни центрове, училища и детски градини, предприятия и пр. (Определяне на конкретните задачи по общини в рамките на оперативния план за действие през 2016 – 2020 г., които ще се включат и в актуализираните общински планове за развитие).

Дейност 2.1.3.2. Дейности на ДБТ, общините и местни НПО за предоставяне на достъп до доходи, заетост, професионално ориентиране и професионална квалификация (преквалификация), обучение и практически умения и др. за лицата с увреждания с право на работа.

Дейност 2.1.3.3. Прилагане на общински и национални мерки за осигуряване на по-широки възможности за самостоятелен живот – обучение на хората с увреждания, жилище, доходи, достъп до услуги и подпомагане.

Специфична цел 2.2. Да се развие алтернативна резидентна грижа от семеен тип за хората с увреждания, настанени в специализирани институции, чрез:

- о Мярка 2.2.1. Реформиране и реструктуриране на съществуващия ДВХФУ – с. Долно Драглище, общ. Разлог и ДВПР – с. Раздол, общ. Струмяни подобряване на качеството на грижите.

- о Мярка 2.2.2. Изграждане на алтернативни социални услуги от резидентен тип за настаняване на хора с увреждания, които имат нужда от резидентна грижа в среда, близка до семейната.

Мярка 2.2.1. Реформиране и реструктуриране на съществуващия ДВХФУ – с. Долно Драглище и подобряване на качеството на грижите.

Дейност 2.2.1.1. Разработване на институционален проект/план за реформиране и реструктуриране на Дома за възрастни хора с физически увреждания ДВФХУ в с. Долно Драглище, общ. Разлог, обл. Благоевград.

- ⌚ Създаване на работна група на общинско ниво;
- ⌚ Разработване и съгласуване през 2016 г. на проекта, финализиране и стартиране на изпълнението му от началото на 2017г.

Дейност 2.2.1.2. Реформиране и преустройство на Дома за възрастни хора с физически увреждания – ДВХФУ – с. Долно Драглище, общ. Разлог, чрез разкриване на 3 (три) ЦНСТ за възрастни хора с увреждания.

Дейност 2.2.1.3. Реформиране и реструктуриране на Дома за възрастни с психични разстройства в с. Раздол, общ. Струмяни, обл. Благоевград.

Мярка 2.2.2. Изграждане на алтернативни социални услуги от резидентен тип за настаняване на хора с увреждания, които имат нужда от резидентна грижа в среда, близка до семейната.

Услугите от резидентен тип включват защитени жилища, преходни жилища и нови форми за малки групови домове с малък капацитет и гъвкави грижи, адаптирани към индивидуалните потребности на отделните клиенти, в съответствие със съвременните стандарти. Те ще предоставят подобрена резидентна грижа в среда, близка до семейната, за хора с увреждания, които не са в състояние да живеят сами и имат нужда от резидентна услуга.

Дейност 2.2.2.1. Продължение на дейността на защитените жилища за лица с лека степен на умствена изостаналост в – гр. Банско 4 бр., Благоевград 2 бр., с. Марчево, общ. Гърмен, Разлог, с. Раздол, общ. Струмяни

Дейност 2.2.2.2. Продължение на дейността на защитено жилище за лица с физически увреждания в с. Долно Драглище, общ. Разлог

Дейност 2.2.2.3. Продължение на дейността на защитено жилище за лица с психични разстройства в гр. Благоевград, Симитли и с. Раздол, общ. Струмяни.

Дейност 2.2.2.4. Продължение на дейността на ЦНСТ за възрастни с умствена изостаналост – Гоце Делчев.

Дейност 2.2.2.5. Продължение на ЦНСТ за лица с психични разстройства в гр. Симитли.

Дейност 2.2.2.6. Разкриване на защитени жилища за хора с умствена изостаналост – с. Вълково, общ. Сандански

Дейност 2.2.2.7. Разкриване на защитени жилища за хора с интелектуални затруднения – Благоевград

Дейност 2.2.2.8. Разкриване на защитени жилища за хора с психични разстройства – Благоевград

Специфична цел 2.3. Създаване на условия за реинтеграция на уязвими лица, групи и общности в риск

- о Мярка 2.3.1. Осигуряване достъп на развитие за етническите общности в неравностойно положение в област Благоевград.
- о Мярка 2.3.2. Развиване на услуги за превенция на рисково и зависимо поведение, насочени към деца и възрастни и реинтеграция на лица със зависимости и проблемно поведение

Мярка 2.3.1. Осигуряване достъп на развитие за етническите общности в неравностойно положение в област Благоевград

Дейност 2.3.1.1. Изграждане на Център за развитие на уязвими общности със специален фокус към изключените групи от ромската общност в Благоевград, който ще работи на областно и местно ниво предимно в обособените ромски квартали в населените места в областта. Този център може да стартира дейност на НПО в сътрудничество с община Благоевград, с прякото участие на местни НПО и/или инициативни групи, неформални лидери – представители на местните ромски общности, назначените "ромски" експерти по етническите въпроси към общините и областна управа, здравните медиатори и помощници на учителя за ромската общност. Да се търсят възможности за привличане и назначаване на специалисти от ромски произход в съществуващите и новоизградени ЦОП, с цел улесняване на работата с ромските деца и техните семейства.

Дейност 2.3.1.2. Назначаване на 3 здравни медиатори за подобряване на достъпа до здравеопазване в ромски общности в общините Благоевград, община Гърмен и Струмани. Здравните медиатори изпълняват специфични задачи за достъп до информиране, консултиране и посредничество за достъп до здравни грижи. Същевременно е необходимо да се развие техния потенциал за включване в работата по превенция на изоставянето и negliжирането на деца от ромската общност. Предоставяне консултации на млади хора от уязвимите общности по въпроси за здравето, секса, профилактика и лечение на полово предавани инфекции и заболявания. (съгласно Дейност 1.3.2.4)

Дейност 2.3.1.3. Мерки за реинтеграция в образованието на неграмотните и пълнолетните с ниско образование (със специален фокус към отпадналите от училище млади хора в ромските квартали) – предвижда се развитие на смесени образователни програми "Втори шанс" (по схемата образование за възрастни) за ограмотяване на неграмотни пълнолетни, включително за образование на пълнолетни млади хора с незавършена степен (без диплома) на основно или средно образование. Такива програми се инициират от НПО, училищни настоятелства, общини и се изпълняват в тясно партньорство със специфичен принос на всички участващи организации.

Дейност 2.3.1.4. Обхващане с хоризонтални мерки и целеви инициативи за социално включване, насочени към достъп до професионална квалификация, заетост и доходи, чрез включване в програми и мерки на ДБТ; инициране и изпълнение на проекти за професионална квалификация и заетост, финансирани по действащите национални и оперативни програми за развитие на човешките ресурси; подкрепа за достъп до заетост и квалификация; развитието на кооперации и социални предприятия за осигуряване на заетост за трайно безработни и хора с увреждания. Назначаване на трудови медиатори.

Мярка 2.3.2. Развиване на услуги за превенция на рисково и зависимо поведение, насочени към деца и възрастни и реинтеграция на лица със зависимости и проблемно поведение

Дейност 2.3.2.1. Дейности на ЦОП, ЦСРИ, Консултативните центрове и гражданските инициативи в общините – информирание и консултиране. Чрез функционирането им ще се подпомага приобщаването на застрашените групи към обществото като цяло. Работата предимно ще е подкрепяща и консултативна, свързана с нуждите на отделните потребители и на семействата в общността.

Дейност 2.3.2.2. Включване на родителите и семействата в смесени социално-образователни услуги за превенция на зависимостите и рисковото поведение, изпълнявани от училища, училищни настоятелства и НПО.

Дейност 2.3.2.3. Продължаване на дейността на Център за временно настаняване на възрастни – приют, предоставяне на краткосрочна услуга за лица в риск (като лица, напускащи местата за лишаване от свобода, бездомни и др.) Осигуряване на подслон, храна, социални консултации, посредничество за намиране на работа, жилище и финансова подкрепа. Центърът обслужва нуждаещи се лица от цялата област.

Дейност 2.3.2.4. Продължаване на дейността на Наблюдавано жилище – Банско, Благоевград, предоставяне на краткосрочна услуга за лица в риск. Осигуряване на подслон, храна, социални консултации, посредничество за намиране на работа, жилище и финансова подкрепа. Жилищата обслужва нуждаещи се лица от цялата област.

Дейност 2.3.2.5. Продължаване на дейността на Превантивно-информационния център – гр. Благоевград като помощен орган към Областния съвет по наркотични вещества и **Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните**. В него ще се извършва основно превантивна корекционно-възпитателна дейност сред малолетни и непълнолетни.

Дейност 2.3.2.6. Разкриване на Кризисен център - Гоце Делчев, Петрич за жени, деца и младежи преживели насилие и/или трафик с капацитет 10 места.

3.7 Приоритетно направление 3: Грижа за старите хора за по-добър и достоен живот

Обща цел 3. Да се подобри качеството на живота на старите хора във всички населени места в областта.

Специфична цел 3.1. Развиване на широка мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора в семейна и домашна среда, чрез:

- о Мярка 3.1.1. Развиване и разширяване на дейностите в Домашния социален патронаж и обхващане на малките изолирани населени места.
- о Мярка 3.1.2. Разширяване на услугите в домашна среда чрез увеличаване на капацитета на услугите домашен помощник, социален и личен асистент.
- о Мярка 3.1.3. Осигуряване на дневна грижа и почасови услуги за стари хора.

Мярка 3.1.1. Развиване и разширяване на дейностите в Домашния социален патронаж и обхващане на малките изолирани населени места.

Домашният социален патронаж е мобилна услуга с традиции и добре позната, която стига до домовете на своите клиенти, патронажите имат потенциал да изградят широка мрежа от услуги за подкрепа в ежедневието за стари хора по домовете им. Стратегията ще стимулира общините постепенно да се върнат към традиционния широк обхват на дейностите на домашния социален патронаж, които изискват повече ресурси, но решават значително по-голям кръг проблеми на старите хора и хората с увреждания, като им осигуряват подкрепа в ежедневието на стари хора, които живеят сами в изолирани населени места.

Дейност 3.1.1.1. Разширяване на обема и многообразието на дейностите в действащите Домашни социални патронажи във всички общини на територията на областта.

Дейност 3.1.1.2. Общински мерки и/или програми за подобряване на достъпа до административни услуги и социална подкрепа – чрез посредничество, предоставяне на съвети, консултации и техническа помощ от НПО и общинска администрация.

Дейност 3.1.1.3. Продължаване функционирането на обществената трапезария в община Благоевград и планиране и разкриване на нови трапезарии (сезонни и целогодишни), с цел обхващане на нуждаещите се лица, живеещи на територията на цялата област.

Дейност 3.1.1.4. Проучване на възможностите за създаване на комплекси за подкрепа на стари хора в общините от областта, в които са развити две и повече социални услуги, насочени към старите хора.

Комплексът за подкрепа на стари хора комбинира ресурсите на различни налични дейности и услуги на територията на дадена община (Домашен социален патронаж, Дневен център за стари хора, Клуб на пенсионера, Социална кухня/обществена кухня, заети по програма „Социални услуги в семейна среда“, Национална програма „От социални помощи към осигуряване на заетост“ и др.) с цел оптимизирането и ефективното им използване при предоставяне на услуги за стари хора.

Комплексът не предполага задължително сливане на наличните услуги, а съвместно планиране и координиране на ресурсите и дейностите за една и съща целева група. Предложението се основава на припокриващите се дейности от различни услуги (хранене – ДСП и Дневен център за стари хора) и нуждата от налични ресурси (медицинско наблюдение в ДЦСХ, програма „Социални услуги в семейна среда“ и др.). Общината преценява под чие административно управление/координация да бъде този комплекс.

Мярка 3.1.2. Разширяване на услугите в домашна среда чрез увеличаване на капацитета на услугите домашен помощник, социален и личен асистент.

Предоставянето на социални услуги в посока обгрижване в домашна среда ще позволи на старите хора по-дълго да живеят в своя дом и в своята семейна среда, както и ще предотврати настаняването им в специализирани институции.

В рамките на Стратегията се цели увеличение с 30% на броя на ангажираните домашни помощници, лични и социални асистенти, както и увеличение с около 50% на броя на потребителите на тези услуги.

Дейност 3.1.2.1. Осигуряване и доразвиване на услугата Домашен помощник по Национална програма.

Дейност 3.1.2.2. Осигуряване и доразвиване на услугите Социален и Личен асистент по Национална програма и Програми на АХУ.

Мярка 3.1.3. Осигуряване на дневна грижа и почасови услуги за стари хора.

През периода на изпълнение на Областната стратегия в Благоевград ще се положат целеви усилия за подобряване на услугите в общността за дневна грижа за старите хора чрез повече гъвкавост, адаптиране към индивидуалните потребности на всеки човек, предоставяне на възможности за избор на пакетни услуги от страна на старите хора по отношение както на честотата на посещаемост, така и на видовете ползвани услуги. Дневните центрове са основната форма на социална услуга в общността, предлагаща храна, дневна грижа и възможности за общуване. Освен тях, клубовете на пенсионера и други подобни форми на услуги също осигуряват за старите хора възможности за разнообразяване на ежедневието, общуване, споделяне на придобит опит, възможности за осмисляне на живота и достойни старини.

Дейност 3.1.3.1. Продължаване на дейността на Дневните центрове за стари хора в с. Места, с. Филипово в общ. Банско, Благоевград, гр. Разлог и гр. Хаджидимово, с общ капацитет 125 места.

Дейност 3.1.3.2. Разкриване на нови Дневни центъра за стари хора в гр. Белица, с. Падеш, общ. Благоевград.

Дейност 3.1.3.3. Продължаване на общинската подкрепа за дейностите на Клубовете на пенсионера, предоставящи възможности за общуване и социален живот на стари хора с относително съхранено здраве и възможности за самостоятелно придвижване.

Специфична цел 3.2. Да се осигури достъп на старите хора до качествена резидентна грижа в среда, близка до домашната, чрез:

- о Мярка 3.2.1. Подобряване на условията и качеството на грижите в съществуващите специализирани институции за стари хора.
- о Мярка 3.2.2. Разкриване на алтернативни резидентни услуги и малки домове за обгрижване на стари хора в среда, близка до семейната.

Мярка 3.2.1. Подобряване на условията и качеството на грижите в съществуващите специализирани институции за стари хора

Дейност 3.2.1.1. Продължаване и развитие на дейностите в Дома за стари хора в Благоевград (капацитет 87).

Дейност 3.2.1.2. Продължаване и развитие на дейностите в Дома за стари хора в Гоце Делчев (капацитет 24).

Дейност 3.2.1.3. Продължаване на дейностите в Дома за стари хора – гр. Разлог с капацитет 30.

Дейност 3.2.1.4. Продължаване на дейностите в Дом за възрастни хора с деменция – с. Падеш, общ. Благоевград (с капацитет 50).

Дейност 3.2.1.5. Продължаване на дейностите в Център за настаняване от семеен тип за възрастни с деменция – с. Места, общ. Банско (с капацитет 14).

Дейност 3.2.1.5. Продължаване на дейностите в Център за настаняване от семеен тип за възрастни с деменция – Гоце Делчев (с капацитет 14).

Дейност 3.2.1.5. Продължаване на дейностите в Център за настаняване от семеен тип за възрастни с деменция – Разлог (с капацитет 10).

Дейност 3.2.1.5. Продължаване на дейностите в Център за настаняване от семеен тип за възрастни с деменция – Симитли (с капацитет 15).

Мярка 3.2.2. Разкриване на алтернативни резидентни услуги и малки домове за обгрижване на стари хора в среда, близка до семейната.

Дейност 3.2.2.1. Провеждане на общинска политика за стимулиране на частната инициатива при разкриването на модерни частни домове за стари хора в област Благоевград. Частните домове ще предоставят качествена резидентна грижа за стари хора, включително и за жители от други области от страната като осигурява работни места за хората от съответната община.

Дейност 3.2.2.2. Развитие на медико-социалната услуга Хоспис в област Благоевград.

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	Център за обществена подкрепа (ЦОП) – (ДДД)¹	Деца и семейства в риск Деца в риск от отпадане от училище Деца, отпаднали от училище	Община Гоце Делчев, Гърмен, Сатовча Хаджидимово	40	60	Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с деца и родители за връщане в училище, Консултации; Услуги за деинституционализация Реинтеграция в семейството	Гоце Делчев	Налична, планиран капацитет след 2015 г. – 60 места
	Център за обществена подкрепа селища (ДДД)	Деца и семейства в риск Деца в риск от отпадане от училище; или отпаднали от училище.	Община Благоевград		40	Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с деца и родители за връщане в училище, Консултации; Услуги за деинституционализация Реинтеграция в семейството	Благоевград	Нова
	Център за обществена подкрепа селища (ДДД)	Деца и семейства в риск Деца в риск от отпадане от училище; или отпаднали от училище.	Община Кресна		15	Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с деца и родители за връщане в училище, Консултации; Услуги за деинституционализация Реинтеграция в семейството	Кресна	Нова
	Център за обществена подкрепа	Деца и семейства в риск Деца в риск от отпадане от училище; или	Община Петрич		30	Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с	Петрич	Нова – планиране след 2015

¹ Услугите, предоставяни като държавно-делегираны дейности са отбелязани със съкращението ДДД

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	селища (ДДД)	отпаднали от училище.				деца и родители за връщане в училище, Консултации; Услуги за деинституционализация Реинтеграция в семейството		
	Център за обществена подкрепа селища (ДДД)	Деца и семейства в риск Деца в риск от отпадане от училище; или отпаднали от училище.	Община Разлог		20	Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с деца и родители за връщане в училище, Консултации; Услуги за деинституционализация Реинтеграция в семейството	Разлог	Нова планирана след 2016
	Център за обществена подкрепа селища (ДДД)	Деца и семейства в риск Деца в риск от отпадане от училище; или отпаднали от училище.	Община Сандански, Струмяни		20	Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с деца и родители за връщане в училище, Консултации; Услуги за деинституционализация Реинтеграция в семейството	Сандански	Нова след 2016
	Център за обществена подкрепа селища (ДДД)	Деца и семейства в риск Деца в риск от отпадане от училище; или отпаднали от училище.	Община Симитли		40	Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с деца и родители за връщане в училище, Консултации; Услуги за деинституционализация Реинтеграция в семейството	Симитли	Нова
	Център за обществена подкрепа	Деца и семейства в риск Деца в риск от отпадане от училище; или	Община Якоруда	20	40	Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с	Якоруда	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	селища (ДДД)	отпаднали от училище.				деца и родители за връщане в училище, Консултации; Услуги за деинституционализация Реинтеграция в семейството		
	Дневен център за деца с увреждания – (ДДД)	Деца с увреждания	Община Банско	20	25	Превенция на изоставянето Консултиране,дневна,грижа, рехабилитация, логопедична помощ, информирание и обучение, специали-зирани медицински грижи	Банско	Налична
	Дневен център за деца с увреждания – (ДДД)	Деца с увреждания	Община Благоевград	36	36	Превенция на изоставянето Консултиране,дневна,грижа, рехабилитация, логопедична помощ, информирание и обучение, специали-зирани медицински грижи	Благоевград	Налична
	Дневен център за деца с увреждания – (ДДД)	Деца с увреждания	Община Гоце Делчев, Гърмен	50	50	Превенция на изоставянето Консултиране,дневна,грижа, рехабилитация, логопедична помощ, информирание и обучение, специали-зирани медицински грижи	Гоце Делчев	Налична
	Дневен център за деца с увреждания – (ДДД)	Деца с увреждания	Община Петрич	30	30	Превенция на изоставянето Консултиране,дневна,грижа, рехабилитация, логопедична помощ, информирание и обучение, специали-зирани медицински грижи	Петрич	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	Дневен център за деца с увреждания – (ДДД)	Деца с увреждания	Община Разлог	16	16	Превенция на изоставянето Консултиране,дневна,грижа, рехабилитация, логопедична помощ, информирание и обучение, специали-зирани медицински грижи	Разлог	Налична
	Дневен център за деца с увреждания – (ДДД)	Деца с увреждания	Община Сандански	36	36	Превенция на изоставянето Консултиране,дневна,грижа, рехабилитация, логопедична помощ, информирание и обучение, специали-зирани медицински грижи	Сандански	Налична
	Дневен център за деца с увреждания – (ДДД)	Деца с увреждания	Община Симитли	24	24	Превенция на изоставянето Консултиране,дневна,грижа, рехабилитация, логопедична помощ, информирание и обучение, специали-зирани медицински грижи	Симитли	Налична
	Дневен център за деца с увреждания – (ДДД)	Деца с увреждания	Община Якоруда	20	20	Превенция на изоставянето Консултиране,дневна,грижа, рехабилитация, логопедична помощ, информирание и обучение, специали-зирани медицински грижи	Якоруда	Налична
	Дневен център за деца без увреждания –	Деца без увреждания	Община Якоруда		14	Превенция на изоставянето Консултиране, дневна,грижа, рехабилитация, логопедична помощ, информирание и	Якоруда	Нова

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	седмична грижа (ДДД)					обучение, специали-зирани медицински грижи		
	ЦСРИ (ДДД)	Деца и лица с увреждания Деца с увреждания в семейна среда, вкл. Нуждаещи се от почасови грижи; Родители отглеждащи деца с увреждания; Хора с увреждания с чужда помощ и без право на чужда помощ	Община Банско	15	30	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност; Мобилни услуги от рехабилитатор и психолог	Банско	Налична
	ЦСРИ за деца (ДДД)	Деца в семейна среда, вкл. Нуждаещи се от почасови грижи; Родители отглеждащи деца с увреждания;	Община Благоевград, Симитли	20	40	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност; Мобилни услуги от рехабилитатор и психолог	Благоевград	Налична
	ЦСРИ (ДДД)	Лица с увреждания Деца с увреждания в семейна среда, вкл. Нуждаещи се от почасови грижи; Родители отглеждащи деца с увреждания; Хора с увреждания с чужда	Община Гоце Делчев	0	30	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност; Мобилни услуги от рехабилитатор и психолог	Гоце Делчев	Нова

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		помощ и без право на чужда помощ						
	ЦСРИ за деца и възрастни (ДДД)	Деца и лица с увреждания Деца с увреждания в семейна среда, вкл. Нуждаещи се от почасови грижи; Родители отглеждащи деца с увреждания; Хора с увреждания с чужда помощ и без право на чужда помощ	Община Кресна	20	30	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност; Мобилни услуги от рехабилитатор и психолог	С. Долна Градешница Кресна	Налична
	ЦСРИ (ДДД)	Лица с увреждания Деца с увреждания в семейна среда, вкл. Нуждаещи се от почасови грижи; Родители отглеждащи деца с увреждания; Хора с увреждания с чужда помощ и без право на чужда помощ	Община Петрич	0	30	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност; Мобилни услуги от рехабилитатор и психолог	Петрич	Нова
	ЦСРИ (ДДД)	Лица с увреждания в семейна среда, вкл. Нуждаещи се от почасови грижи; Родители отглеждащи	Община Разлог	24	24	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност;	Разлог	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		деца с увреждания; Хора с увреждания с чужда помощ и без право на чужда помощ				Мобилни услуги от рехабилитатор и психолог		
	ЦСРИ (ДДД)	Безработни лица Лица с увреждания в семейна среда, вкл. Нуждаещи се от почасови грижи; Родители отглеждащи деца с увреждания; Хора с увреждания с чужда помощ и без право на чужда помощ	Община Сандански	0	20	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност; Мобилни услуги от рехабилитатор и психолог	Сандански	Нова
	ЦСРИ (ДДД)	Лица с увреждания Деца с увреждания в семейна среда, вкл. Нуждаещи се от почасови грижи; Родители отглеждащи деца с увреждания; Хора с увреждания с чужда помощ и без право на чужда помощ	Община Симитли	0	20	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност; Мобилни услуги от рехабилитатор и психолог	Симитли	Нова
	ЦСРИ (ДДД)	Безработни лица Лица с увреждания в семейна среда, вкл. Нуждаещи се от	Община Струмяни	0	15	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия;	Струмяни	Нова

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		почасови грижи; Родители отглеждащи деца с увреждания; Хора с увреждания с чужда помощ и без право на чужда помощ				Умения за самостоятелност; Мобилни услуги от рехабилитатор и психолог		
	Кризисен център	Деца и лица пострадали от насилие, трафик или друга форма на експлоатация.	Областта		10	Подслон , здравна грижа, социални и психологически консултации и подкрепа. Юридически консултации	Гоце Делчев	Нова за планиране
	Кризисен център	Деца и младежи преживели домашно насилие, сексуално насилие, трафик на хора.	Областта		10	Подслон , здравна грижа, социални и психологически консултации и подкрепа. Юридически консултации	Петрич	Нова за планиране
	Кризисен център за деца с девиантно поведение	Деца в риск, живеещи в рискови семейства, с противно-обществени прояви	Общини Гоце Делчев, Гърмен, Сатовча,	-	15	Оказване на индивидуална подкрепа, задоволяване на ежедневните потребности, правно консултиране, социално-психологическа помощ.	Сатовча	Нова за планиране
	Кризисен център	Деца и лица пострадали от насилие, трафик или друга форма на експлоатация.	Областта		10	Подслон , здравна грижа, социални и психологически консултации и подкрепа. Юридически консултации	Гоце Делчев	Нова за планиране след 2015 г.
	Център за работа с деца на улицата (ДДД)	Деца на улицата, бездомни и безпризорни деца, деца отпаднали от училище	област		10	Осигуряване на подслон, храна, краткосрочно настаняване и грижи за бездомни и безпризорни деца	Сатовча	Нова за планиране

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	Център за работа с деца на улицата (ДДД)	Деца на улицата, бездомни и безпризорни деца, деца отпаднали от училище	област		14	Осигуряване на подслон, храна, краткосрочно настаняване и грижи за бездомни и безпризорни деца	Якоруда	Нова за планиране
	Масови детски градини и училища; ресурсни учители	Деца с увреждания в семейна среда	Всички общини в областта	300	300	Програми за интегриране на деца с увреждания в масови детски градини и в масови училища; обучение с подкрепата на ресурсни учители	Във всички общини	Налична за допълнителни дейности.
	Образователни и програми и инициативи на общини, НПО, училища, МОМН)	Деца в риск от отпадане от училище Деца отпаднали от училище	Училищата в цялата област			Разработване на механизъм или процедура за координация на областно ниво между РИО на МОМН, общините; РДСП (ДСП), НПО		Разработване на целеви образователни програми за приобщаване на деца и родители към училище
	ДМСГД	Изоставени новородени деца, деца с увреждания и тежки заболявания (заетост 24 деца към 31.12.2014 г.)	Всички общини от областта	27	0	Трансформиране; Постепенно закриване чрез договаряне с МЗ	Благоевград	Налична за трансформиране – планирането се извършва от МЗ
	ДДЛРГ (ДДД)	За деца от 1 до 13 клас (заетост 27 към 31.12.2015 г.) прием.	Общини от областта и от др. области	30		Постепенно извеждане на деца в резидентна грижа семеен тип – в ЦНСТ	Благоевград	Налична за трансформиране/закриване –
	ДДЛРГ (ДДД)	За деца от 1 до 13 клас (заетост 2009 –48)	общини от областта	40		Постепенно извеждане на деца в резидентна грижа семеен тип – в ЦНСТ	Гоце Делчев	Налична за трансформиране/закриване –
	ДДЛРГ	За деца от 1 до 13 клас	общини от	48		Постепенно извеждане на деца в	С.	Налична за

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	(ДДД)	(заетост 2009 –48)	областта			резидентна грижа семеен тип – в ЦНСТ	Първомай, общ. Петрич	трансформиране/закриване –
	ДДЛРГ (ДДД)	За деца от 1 до 13 клас (заетост 2009 –61)	общини от областта			Постепенно извеждане на деца в резидентна грижа семеен тип – в ЦНСТ	Якоруда	Налична за трансформиране/закриване
	ДДУИ (ДДД)	Деца от 0 до 18 години с умствена изостаналост	От цялата страна	90		Постепенно извеждане на деца в резидентна грижа семеен тип – в ЦНСТ	С. Петрово, общ. Сандански	Налична за трансформация/закриване
	Наблюдаван о жилище	За лица	Банско	8	8	Подготовка на извеждане на лица, напуснали СИ	Банско	Налична
	Наблюдаван о жилище	За деца и лица	Благоевград	0	6	Подготовка за самостоятелен живот	Благоевград	Предстоящо откриване до края на 2015 г.
	Преходно жилище	За деца от – ДДЛРГ – Благоевград	Община Благоевград	8	8	Подготовка на извеждане на деца, отглеждани в СИ	Благоевград	Налична
	Преходно жилище	За деца от – ДДЛРГ – Благоевград	Община Симитли Струмьани и Кресна	0	10	Подготовка на извеждане на деца, отглеждани в СИ	Симитли	Нова – планиране
	Преходно жилище	За деца от – ДДЛРГ – Благоевград	Община Гоце Делчев	8	8	Подготовка на извеждане на деца, отглеждани в СИ	Гоце Делчев	Налична
	Преходно жилище	За деца от селата на общината учащи в СОУ - Якоруда	Община Якоруда	0	14	Социална услуга, която се предоставя в среда близка до семейната. Подкрепа и	Якоруда	Нова – за планиране

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
						консултиране на деца, на които им предстои да водят независим начин на живот.		
	ЦНСТ (ДДД)	За деца и младежи без увреждания	От цялата област	15	15	Комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната.	Благоевград	Налична
	ЦНСТ (ДДД)	За деца и младежи без увреждания	От цялата област	15	15	Комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната.	Благоевград	Нова – за планиране
	ЦНСТ (ДДД)	За деца и младежи с увреждане	От цялата област	14	14	Комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната.	Благоевград	Налична
	ЦНСТ (ДДД)	За деца и младежи с увреждане	От цялата област	14	14	Комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната.	Благоевград	Налична
	ЦНСТ (ДДД)	За деца и младежи с увреждане	От цялата област	14	14	Комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната.	Благоевград	Налична
	ЦНСТ (ДДД)	За деца и младежи с увреждане	От цялата област	14	14	Комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната.	Гоце Делчев	Налична
	ЦНСТ (ДДД)	Деца настанени на постоянен престой в ДДЛРГ.	Общини Гоце Делчев		15	Комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната.	Гоце Делчев	Нова– планиране
	ЦНСТ	За деца и младежи с	От цялата	14	14	Комплекс от социални услуги,	С.	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	(ДДД)	увреждане	област			които се предоставят в среда, близка до семейната.	Първомай, общ. Петрич	
	ЦНСТ (ДДД)	Деца настанени на постоянен престой в ДДЛРГ.	Общини от областта Общ. Петрич		15	Комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната.	С.Първомай общ.Петрич	Нова планиране –
	ЦНСТ (ДДД)	Деца настанени на постоянен престой в ДДЛРГ.	Общини от областта Общ.Петрич		15	Комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната.	С.Първомай общ.Петрич	Нова планиране –
	ЦНСТ (ДДД)	Деца от 0 до 18 годишна възраст, лишени от родителска грижа, за които до момента на приемането им в ЦНСТ са изчерпани възможностите за оставане и връщане в биологичното семейство	Община Разлог и близки общини	0	8	Предоставяне на жизнена среда за пълноценното израстване и развитие на деца, лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване в него са изчерпани възможностите за връщане в биологичното семейство, настаняване в семейството на близки или в приемно семейство.	Разлог	Нова
	ЦНСТ (ДДД)	За деца и младежи с увреждане	От цялата област	14	14	Комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната.	С. Вълково, общ. Сандански	Налична
	ЦНСТ (ДДД)	За деца без увреждане	От цялата област	0	15		Симитли	Нова

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	ЦНСТ (ДДД)	За деца без увреждане	От цялата област	0	15	Предоставяне на социални услуги за деца в среда близка до семейната.	Струмяни	Нова
	ЦНСТ (ДДД)	За деца без увреждания	Общини Якоруда		13	Комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната.	Якоруда	Нова
НАПРАВЛЕНИЕ 2 – ХОРА С УВРЕЖДАНЕ								
	Дневен център за възрастни увреждания (ДДД)	Хора с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда	Банско	20	20	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	Банско	налична
	Дневен център за възрастни увреждания – седмична грижа (ДДД)	Хора с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда	Банско	20	20	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	Банско	налична
	Дневен център за възрастни увреждания (ДДД)	Хора с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда	Благоевград	20	20	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	Благоевград	налична
	Дневен	Възрастни хора с	Благоевград	25	25	Индивидуални програми за	Благоевград	налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	център за възрастни с психични разстройства,	психични разстройства и увреждания и техните близки				социална интеграция и трудова терапия, групи за взаимопомощ на хора с психични разстройства и на техни близки; обучения.		
	Дневен център за възрастни увреждания (ДДД)	Хора с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда	Гоце Делчев	30	30	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	Гоце Делчев	налична
	Дневен център за възрастни увреждания (ДДД)	Хора с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда	Община Гърмян	20	20	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	С. Марчево, общ. Гърмян	налична
	Дневен център за възрастни увреждания (ДДД)	Хора с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда	Община Гърмян	25	35	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	С. Долна Градешница, общ. Кресна	Налична – планиране увеличение на капацитет
	Дневен център за възрастни увреждания (ДДД)	Хора с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда	Петрич	18	30	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	Петрич	Нова – за разкриване

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	Дневен център за възрастни увреждания (ДДД)	Хора с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда	Разлог	20	20	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	Разлог	налична
	Дневен център за възрастни увреждания (ДДД)	Хора с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда	Сандански	20	20	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	Сандански	налична
	Дневен център за възрастни с увреждания (ДДД)	Хора с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда	Община Сандански	15	15	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	С. Ласкарево, общ. Сандански	налична
	Дневен център за възрастни увреждания (ДДД)	Хора с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда	Симитли	45	45	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	Симитли	налична
	Дневен център за възрастни увреждания	Хора с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания,	Якоруда		25	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	Якоруда	Нова

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	(ДДД)	живеещи в семейна среда						
	ЦСРИ (ДДД)	Лица с увреждания	Разлог	24	24	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудо-терапия; Умения за самостоятелност и подкрепа на семействата	Разлог	Налична
	ЦСРИ	Деца и лица с различни видове увреждания, поведенчески проблеми и девиантно поведение, нарушения в развитието, деца и лица с временни травми и др.	Банско	15	20	Почасови услуги; Извършване на рехабилитация, социално-правни консултации, образователно и професионално обучение и ориентиране, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване.	Банско	Налична
	ЦСРИ (ДДД)	Лица с увреждания	Разлог	24	24	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност и подкрепа на семействата	Разлог	Налична
	ЦСРИ (ДДД)	Лица с увреждания	Гоце Делчев		30	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност и подкрепа на семействата	Гоце Делчев	Нова

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	ЦСРИ (ДДД)	Лица с увреждания	Симитли		20	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност и подкрепа на семействата	Симитли	Нова
	ЦСРИ (ДДД)	Лица с увреждания	Сатовча		20	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност и подкрепа на семействата	Сатовча	Нова
	ЦСРИ (ДДД)	Безработни лица. Лица с трайни увреждания. Лица осъдени на пробация. Лица пребивавали в места лишени от свобода. Деца и семейства в неравностойно положение.	Община Сандански.		20	Извършване на рехабилитация, социално – правни консултации, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване.	Сандански	Нова
	ЦСРИ (ДДД)	Безработни лица. Лица с трайни увреждания. Лица осъдени на пробация.	Община Струмияни		15	Извършване на рехабилитация, социално – правни консултации, изготвяне и осъществяване на	Струмияни	Нова

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		Лица пребивавали в места лишени от свобода. Деца и семейства в неравностойно положение.				индивидуални програми за социално включване.		
	ЦСРИ (ДДД)	Лица с увреждания	Якоруда		20	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност и подкрепа на семействата	Якоруда	Нова
	ЦНСТ (ДДД)	Хора със умствена изостаналост	От област Благоевград	14	14	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Гоце Делчев	Налична
	ЦНСТ (ДДД)	Хора с психични разстройства	От област Благоевград		14	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Гоце Делчев	Нова
	ЦНСТ (ДДД)	За лица с интелектуални затруднения	От област Благоевград		15	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	с. Долно Драглище, общ. Разлог	Нова
	ЦНСТ (ДДД)	За лица с физически увреждания	От област Благоевград		15	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването	с. Долно Драглище общ. Разлог	Нова

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
						им в СИ		
	ЦНСТ (ДДД)	За лица с психични разстройства	От област Благоевград	15	15	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	с. Петрово, общ. Сандански	Налична
	ЦНСТ (ДДД)	За лица с психични разстройства	От област Благоевград	15	15	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	с. Петрово, общ. Сандански	Нова за разкриване през 2015 г.
	ЦНСТ (ДДД)	Хора със умствена изостаналост	От област Благоевград		15	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Сатовча	Нова
	ЦНСТ (ДДД)	За лица с психични разстройства	От област Благоевград	8	8	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Симитли	Налична
	ЦНСТ (ДДД)	За лица с физически увреждания	От област Благоевград	15	15	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Симитли	Налична
	ЦНСТ (ДДД)	Хора със умствена изостаналост	От област Благоевград		15	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Симитли	Нова
	ЦНСТ (ДДД)	Хора с психични разстройства	От област Благоевград		13	Осигуряване на резидентна грижа за хора с психични разстройства	Населено място в	Нова

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
						от ДВПР – с. Раздол.	община. Струмяни	
	Защитено жилище (ДДД)	Хора с увреждания	От област Благоевград	7	7	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Банско	Налична
	Защитено жилище (ДДД)	Хора с увреждания	От област Благоевград	8	8	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Банско	Налична
	Защитено жилище (ДДД)	Хора с увреждания	От област Благоевград	8	8	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Банско	Налична
	Защитено жилище (ДДД)	Хора с увреждания	От област Благоевград	8	8	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Банско	Налична
	Защитено жилище (ДДД)	Хора с увреждания	От област Благоевград	10	10	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Благоевград	Налична
	Защитено жилище (ДДД)	Хора с психични разстройства	От област Благоевград	8	8	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Благоевград	Налична
	Защитено	За лица с увреждания от	От област	8	8	Осигуряване на резидентна грижа	Благоевград	Нова – предстоящо

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	жилище (ДДД)	ДДУИ – с. Петрово	Благоевград			за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ		откриване до края на 2015 г.
	Защитено жилище (ДДД)	За лица с увреждания	От област Благоевград	0	12	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Благоевград	Нова
	Защитено жилище (ДДД)	Хора с психични разстройства	От област Благоевград		12	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Благоевград	Нова
	Защитено жилище (ДДД)	За лица с умствена изостаналост	От област Благоевград	8	8	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	С. Марчево, общ. Гърмен	Налична
	Защитено жилище (ДДД)	За лица с умствена изостаналост	От област Благоевград	8	8	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Разлог	Налична
	Защитено жилище (ДДД)	Хора с физически увреждания от общността	От област Благоевград	10	10	Осигуряване на резидентна грижа за хора с физически увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	с. Долно Драглище, общ. Разлог	Налична
	Защитено жилище (ДДД)	Хора с умствена изостаналост	От област Благоевград	10	10	Осигуряване на резидентна грижа за хора с психични разстройства и предотвратяване настаняването им в СИ	с. Вълково, общ. Сандански	Нова – за разкриване
	Защитено	Хора с ментални	От област	10	10	Осигуряване на резидентна грижа	Община	Нова – предстоящо

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	жилище (ДДД)	увреждания и психични разстройства	Благоевград			за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Симитли	разкриване до края на 2015 г.
	Защитено жилище (ДДД)	Хора с умствена изостаналост	От област Благоевград	10	10	Осигуряване на резидентна грижа за хора с умствена изостаналост и предотвратяване настаняването им в СИ	с. Раздол, общ. Струмьани	Налична
	Защитено жилище (ДДД)	Хора с психични разстройства	От област Благоевград	10	10	Осигуряване на резидентна грижа за хора с психични разстройства от ДВПР – с. Раздол	с. Раздол, общ. Струмьани	Налична
	Защитено жилище (ДДД)	Хора с психични разстройства	От област Благоевград		10	Осигуряване на резидентна грижа за хора с психични разстройства от ДВПР – с. Раздол	с. Раздол, общ. Струмьани	Нова
	Защитено жилище (ДДД)	Хора с психични разстройства	От област Благоевград		10	Осигуряване на резидентна грижа за хора с психични разстройства от ДВПР – с. Раздол	с. Раздол, общ. Струмьани	Нова
	Защитено жилище (ДДД)	Хора с увреждания	От област Благоевград		10	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Якоруда	Нова – планирана за 2013 г.
	Преходно жилище краткосрочна	Хора в риск.	Община Разлог	0	4	предоставяне на услуга, в която хората водят независим начин на живот, подпомагани от професионалисти, с цел подготовка за извеждането им от специализирана институция.	Разлог	Нова – планирана за 2013 г.

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	Наблюдаван о жилище	Лица напускащи специализирана институция, защитено жилище или преходно жилище	Община Якоруда , Община Белица		10	Социални услуги за оказване на подкрепа и консултиране на лица, навършили 18 години, на които им предстои да водят независим начин на живот, както и с цел превенция на настаняването им в специализирани институции.	Якоруда	Нова –планирана за 2012 г
	Център за настаняване от семеен тип за възрастни с увреждания (ДДД)	За лица с умствена изостаналост от област Благоевград, настанени в СИ за деца	От цялата област		15	Постепенно извеждане в резидентна грижа на лица с увреждания, настанени в СИ за деца.	Село Петрово, община Сандански	Нова – да се планира през 2011 и старт след 2012 год.
	Център за настаняване от семеен тип за възрастни с увреждания (ДДД)	За лица с умствена изостаналост от област Благоевград, настанени в СИ	От цялата област		15	Постепенно извеждане в резидентна грижа на лица с увреждания, настанени в СИ	Сатовча	Нова – да се планира през 2014 г.
	ДВХФУ	Дом за възрастни с физически увреждания (мъже и жени),	Областта и съседни области	50	0	Осигуряване грижа за хора с физически увреждания, нуждаещи се от 24 часово	с. Долно Драглище, общ. Разлог	Налична за реформиране

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		нуждаещи се от грижа				обгрижване		
	ДВПР	Дом за жени с психични разстройства	От цялата страна	70	44	Осигуряване грижа за жени с психични разстройства нуждаещи се от 24 часово обгрижване	с. Раздол, общ. Струмяни	Налична за реформиране
НАПРАВЛЕНИЕ 3 – ГРИЖА ЗА САТАРИ ХОРА								
	Център за временно настаняване (ДДД)	лица, напускащи местата за лишаване от свобода, лица със зависимости, бездомни и други	Всички населени места в областта	10	10	осигуряване на подслон, храна, социални консултации, посредничество за намиране на работа, жилище и финансова подкрепа.	Благоевград	Налична
	Център за развитие на уязвими общности <i>Дейност на НПО и общините</i>	Етнически общности в неравностойно положение, уязвими групи в ромски квартали Деца и младежи, отпаднали от училище Семейства в риск Безработни	Обл. Благоевград	0	1 център	Посредническа структура за социално включване на ромските общности. Здравни медиатори; Курсове за ограмотяване и квалификация; Образователни дейности, клубове по интереси; Запълване на образователни пропуски	Благоевград (В близост до обособените ромски кварта-ли.)	Нов за планиране и осъществяване с пряко участие на НПО и/или неформални инициативни групи от ромските общности
	Здравни медиатори <i>Общинска дейност, подкре-пяна от МЗ</i>	Уязвими групи от компактни ромски общности: - деца - бременни - възрастни хора - хронично болни	Благоевград, Гърмен Струмяни		3	Посредничество за достъп до здравни услуги в ромските общности, Профилактика за деца и възрастни; участие в превенция на изоставянето, дейности в подкрепа на майчинството	Благоевград, Гърмен Струмяни	Планиране за 2012 г.
	Домашен социален патронаж <i>Общинска</i>	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужва-нето,	Банско Белица Благоевград Гоце Делчев	140 50 260 220	160 80 260 220	Мобилна услуга за обхващане на селата – предоставяне на храна, комунално-битови услуги, помощ в домакинството, здравна и	Във всички общини	Налична – разширяване на дейностите и многообразието

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	дейност	които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи стари хора в отдалечени нас. Места без достъп до услуги	Гърмен Кресна Петрич Разлог Сандански Сатовча Симитли Струмяни Хаджидимово Якоруда	100 105 200 260 176 150 72 100 200 100	100 105 200 280 176 150 130 150 200 100	мед.грижа, осигуряване на трудо и арт терапия, други.		на услугите и капацитетите за обхващане на малките изолирани населени места
	Обществена трапезария – общинска дейност	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски доходи и др.	Благоевград	50	50	Осигуряване на безплатна храна на хора с много ниски доходи или, които са без доход	Благоевград	Налична,
	Обществена трапезария	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски доходи и др.	Цялата област	0	200	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата	80% от населените места в областта	Нова за планиране във всички общини (финансирана чрез ФСП през зимния сезон или чрез общински бюджет)
	Клуб на пенсионера – общинска дейност	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами	Банско Белица Благоевград Гоце Делчев Гърмен Кресна	6 100 3 4 2 1	8 100 5 4 2 1	Осигуряване на лични и социални контакти. Информиране и консултиране –социално, здравно, правно	Във всички общини от областта	Налични и нови дейности

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
			Петрич Разлог Сандански Сатовча Симитли Струмяни Хаджидимово Якоруда	9 2 16 4 0 2 5 0	9 2 16 4 1 3 5 1			
	Клуб на инвалида - общинска дейност	Хора с увреждания,, които имат възможност да се предвиждат	Благоевград Гоце Делчев Кресна Петрич Сандански Симитли Струмяни Хаджидимово Якоруда	3 2 0 0 3 1 1 0 0	3 2 1 1 3 1 2 1 1	Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране –социално, здравно, правно за хората с увреждания	Във всички общини от областта	Налични и разширяване с нови дейности
	Дневен център за стари хора (ДЦСХ)	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	общ. Банско	20	20	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации,медицинска грижа	С. Места, общ. Банско	Налична
	Дневен център за стари хора (ДЦСХ)	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	Общ. Банско	10	10	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации медицинска грижа	с. Филипово, общ. Банско	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	Дневен център за стари хора (ДЦСХ)	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	Общ. Банско	10	10	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации медицинска грижа	с. Добринище, общ. Банско	Налична
	Дневен център за стари хора (ДЦСХ)	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	Общ. Благоевград	40	40	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации медицинска грижа	Благоевград	Налична
	Дневен център за стари хора (ДЦСХ)	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	Общ. Благоевград		20	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации медицинска грижа	с. Падеш Благоевград	Нова
	Дневен център за стари хора (ДЦСХ)	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	Община Гърмен		12	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации медицинска грижа	Гърмен	Нова
	Дневен център за стари хора (ДЦСХ)	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	Общ. Кресна		40	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации медицинска грижа	Общ. Кресна	Нова
	Дневен център за стари хора	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които	Разлог	25	25	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации медицинска грижа	Разлог	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	(ДЦСХ)	могат да се обслужват сами						
	Дневен център за стари хора (ДЦСХ)	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	Община Разлог		25	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации медицинска грижа	С. Бачево	Нова
	Дневен център за стари хора (ДЦСХ)	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	Хаджидимово	20	20	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации медицинска грижа	Хаджидимово	Налична
	Дневен център за стари хора (ДЦСХ)	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	Община Якоруда		25	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации медицинска грижа	Якоруда	Нова
	Център за настаняване от семеен тип (ЦНСТ)	Възрастни с деменция	От цялата страна	15	15	Осигуряване на 24 – часови грижи за стари хора със затруднения в самообслужването.	с. Места, общ. Банско	Налична
	Център за настаняване от семеен тип (ЦНСТ)	Възрастни с деменция	От цялата страна	14	14	Осигуряване на 24 – часови грижи за стари хора със затруднения в самообслужването.	Гоце Делчев	Налична
	Център за	Лица с деменция	От цялата	10	10	Осигуряване на 24 – часови	Разлог	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	настаняване от семеен тип (ЦНСТ)		страна			грижи за стари хора със затруднения в самообслужването.		
	Център за настаняване от семеен тип (ЦНСТ)	Лица с деменция	От цялата страна	15	15	Осигуряване на 24 – часови грижи за стари хора със затруднения в самообслужването.	Симитли	Налична
	Център за настаняване от семеен тип (ЦНСТ)	За стари хора	От цялата страна	15	15	Осигуряване на 24 – часови грижи за стари хора със затруднения в самообслужването.	Симитли	Нова
	Център за настаняване от семеен тип (ЦНСТ)	За стари хора	От цялата страна		15	Осигуряване на 24 – часови грижи за стари хора със затруднения в самообслужването.	Община Струмяни	Нова
	Дом за стари хора (ДСХ)	Стари хора със затруднения в самообслужването, които имат нужда от резидентна грижа	От цялата област	87	87	Резидентна грижа –постоянно 24-часово обгрижване.	Благоевград	Налична
	Дом за възрастни с деменция	Стари хора със затруднения в самообслужването, които имат нужда от резидентна грижа	От цялата област	50	50	Резидентна грижа –постоянно 24-часово обгрижване.	с. Падеш, общ. Благоевград	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	Дом за стари хора /ДСХ/	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужва-нето, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи стари хора в отдалечени нас. Места без достъп до услуги	От област Благоевград	24	24	Предоставяне на комплекс от социални услуги на лица, навършили възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.	Гоце Делчев	Налична
	Дом за стари хора (ДСХ)	Стари хора със затруднения в самообслужването.	От цялата община.		20	Осигуряване на 24 – часови грижи за стари хора със затруднения в самообслужването.	Община Гърмен	Нова
	Дом за стари хора (ДСХ)	Стари хора със затруднения в самообслужването.	От цялата община.	30	30	Осигуряване на 24 – часови грижи за стари хора със затруднения в самообслужването.	Разлог	Налична
	Дом за стари хора (ДСХ)	Стари хора със затруднения в самообслужването, с нужда от резидентна грижа	От цялата област		25	Резидентна грижа – нужда от постоянно 24-часово обгрижване	Населено място Община Сандански	Нова
	Дом за стари хора (ДСХ)	Стари хора със затруднения в	От цялата община.		15	Осигуряване на 24 – часови грижи за стари хора със затруднения в	Симитли	Нова

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		самообслужването.				самообслужването.		
	Дом за стари хора (ДСХ)	Стари хора със затруднения в самообслужването.	От цялата община.		30	Осигуряване на 24 – часови грижи за стари хора със затруднения в самообслужването.	Якоруда	Нова
	Заместваща грижа – краткосрочна	Стари хора със затруднения в самообслужването,	От цялата област	0	8	предоставяне на заместваща грижа в домашна среда или краткосрочно настаняване в резидентна грижа от семеен тип. (за период на отсъствие на близките)	Населено място в областта	За проучване и разработване на програми с цел стартиране на услуги
	Личен асистент <i>услуга в общността по наци-онална програма</i>	Лица и деца с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	Банско Белица Благоевград Гоце Делчев Гърмен Кресна Петрич Разлог Сандански Сатовча Симитли Струмяни Хаджидимово Якоруда	27 10 80 60 40 11 20 52 56 15 14 23 0 20	40 25 50 100 40 30 35 50 100 40 30 40 30 40	Осигуряване на грижи в семейна среда на хора и деца, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневие-то си, предоставяне на алтернативен избор за професионално развитие на семейства, в които има лице с трайно увреждане.	Във всички общини от областта	Налична, за разширяване
	Социален аси-стент –	лица с трайни увреждания, с тежки	Банско Белица	28 10	15 30	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които	Във всички общини от	Налична, за разширяване

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	услуга в общността по нац. Програма	здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	Благоевград Гоце Делчев Гърмен Кресна Петрич Разлог Сандански Сатовча Симитли Струмяни Хаджидимово Якоруда	24 12 0 7 22 0 12 0 0 0 0 0 0	100 30 10 15 35 30 50 15 20 40 10 15	поради ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи.	областта	
	Домашен патронаж – общинска дейност		Банско Белица Благоевград Гоце Делчев Гърмен Кресна Петрич Разлог Сандански Сатовча Симитли Струмяни Хаджидимово Якоруда	9 14 0 36 0 39 21 52 15 0 0 0 0 0 10	30 34 0 60 10 40 35 50 40 10 40 40 10 35	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот.	Във всички общини от областта	Налична, за разширяване
	Социално предприятие	Хора с увреждания, социално слаби,	Община Банско	6	10	Изграждане на трудови навици, спазване на трудов режи, работа	Банско	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	за производство на хартиени пликосе	самотни родители				в екип		
	ЦСРИ за лица от рискови групи (НПО)	Лица, осъдени на: - пробация; - условно осъдени; - осъдени на лишаване от свобода - освободени от затвора	Цялата област	0	20	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност; Мобилни услуги от рехабилитатор и психолог	Благоевград	Нова
	Други услуги							

4 Система на мониторинг и оценка

4.1 Цели и задачи на мониторинга и оценката

Системата за мониторинг и оценка е ключов инструмент за развитие на политики и програми в социалната сфера и особено – за дългосрочни и комплексни интервенции като Областната стратегия за социалните услуги в област Благоевград. Резултатите от мониторинга и оценката са основа за актуализацията на стратегията по отношение на приоритетните направления, дългосрочните цели и оперативните задачи в хода на изпълнението.

Конкретните цели и задачи на системата за мониторинг и оценка са:

1. Да осигурява постоянен **поток от актуална информация** за развитието на социалната среда в област Благоевград, чрез:
 - ⌚ Наблюдение на промените в базовите индикатори за ситуацията;
 - ⌚ Обратна връзка от целевите групи и преките потребители за вида и качеството на предоставяните услуги и подкрепа;
 - ⌚ Обратна връзка от преките изпълнители на дейностите за трудностите в изпълнението на услугите, възможностите за усъвършенстване и нуждите от обучение и развитие на човешките ресурси.
2. Да обезпечи **текущия мониторинг** на изпълнението на дейностите по Стратегията на областно и общинско ниво, чрез:
 - ⌚ Събиране на информация за обема и преките резултати от осъществяваните дейности / услуги, анализ и сравнение със заложените количествени и качествени индикатори в Плана за действие
 - ⌚ Пряко наблюдение на хода, методите и начините на текущото изпълнение на планираните дейности, както и на степента на изпълнение на времевия график на дейности и резултати;
 - ⌚ Предоставяне на консултации и съвети на място на преките изпълнители на стратегията – общини, външните доставчици на услугите, свързани сектори и др. за подобряване на дейностите и качеството на социалните услуги.
3. Да се изработят **комплексни оценки на ефекта и цялостното въздействие** от изпълнението на Областната стратегия от гледна точка на целевите рискови групи. Оценката обхваща:
 - ⌚ Релевантност – съответствието на целите и интервенцията спрямо реалните проблеми и конкретните потребности и възможности на рисковите групи;
 - ⌚ Ефикасността на изпълнените дейности и постигнатите преки резултати по отношение на обема на дейностите, спазването на времевия график, планираните / вложените ресурси;

- ⌚ Ефективността на Стратегията – оценка на реалните ползи и ефекти за обхванатите потребители на услуги, както и на степента на обхващане на идентифицираните групи, индивиди и общности в риск от изпълнените дейности в област Благоевград. Качеството на предоставените социални услуги се оценява през призмата на ефекта върху целевите рискови групи, като се оценяват ползите за потребителите – индивидуални и общи за рисковата група;
- ⌚ Въздействието на Областната стратегия върху общия социален контекст, степен на постигане на дългосрочните цели, комплексна оценка на предизвиканите качествени промени в състоянието на социалната среда и рисковите групи;
- ⌚ Устойчивостта на дейностите, резултатите и ползите за целевите групи и продължението им след времевата рамка на Стратегията.

4. Да гарантира **системното актуализиране на Областната стратегия, подобряването на политиките** за социално включване и постоянното усъвършенстване на социалните услуги и мерки чрез:

- ⌚ Предоставяне на конкретни препоръки, както за актуализиране на цялостната Стратегия по отношение на избраните приоритетни направления и цели, така и за оперативно препланиране на дейностите и следващите етапи от изпълнението на предвидените дейности – социални услуги и мерки;
- ⌚ Системна обратна връзка от потребителите на услуги и препоръки за подобряване на вида и качеството на услугите в съответствие с реалните групови и индивидуални потребности;
- ⌚ Консултации и методическа помощ за усъвършенстване и подобряване на качеството на социалните услуги по места;
- ⌚ Идентифициране на добрите практики и научените уроци от осъществяването на Областната стратегия и мултиплициране на натрупания опит по места.

В съответствие с тези цели и задачи, изграждането и функционирането на цялостна Система за мониторинг и оценка дава реални, практически ползи за общините и структурите, които изпълняват Стратегията. На първо място, такава действаща система за мониторинг и оценка е ясен индикатор за това, доколко са реални намеренията на заинтересованите страни да осъществят на практика декларираните цели и планирани дейности в тази Стратегия. Същевременно, препоръките за промени, постоянният поток от информация и обратната връзка от целевите потребители на услугите, осигурен от Системата за мониторинг и оценка е задължително условие за ефективното изпълнение на Стратегията.

Мониторингът и оценката **с участие** е основният подход, който ще се следва при изграждането на системата. Този подход изисква включването и обратната връзка от всички участници в изпълнението на предоставянето на социалните услуги и носи допълнителни предимства за ефективността на мониторинга. Участието гарантира съпричастността и чувството за собственост на заинтересованите страни върху продуктите и резултатите от мониторинга и оценката и съответно – тяхната готовност и интерес от прилагането на препоръките на практика.

4.2 Логическа рамка и ключови индикатори за успех

В системата за мониторинг и оценка на Областната стратегия ще се следят два основни типа индикатори: **Базовите индикатори за ситуацията** описват общия социален контекст и представят настъпилите промени в положението на рисковите групи в сравнение с "изходната точка" в състоянието им при оценката на първоначално идентифицираните проблеми. Тези индикатори осигуряват обективно измерване на реалната постигната промяна в социалния контекст през времевата рамка на Стратегията и дават възможност да се оцени обективно цялостния ефект и въздействие от изпълнението на Областната стратегия. **Индикаторите за прогреса** служат за проследяване на напредъка в постигането на конкретните цели на Стратегията и се измерват преките резултати от интервенцията и осъществените дейности – социални услуги и мерки.

Логическа рамка на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Благоевград (2016 – 2020)

Визия	Областната стратегия за социалните услуги цели да осигури достъпни и качествени социални услуги в област Благоевград, интеграция на общности и индивиди, пълноценна реализация и грижа за хората от рисковите групи.			
Общи цели		Индикатори – базови индикатори за ситуацията	Източници на информация	Период на проверка
Обща цел 1	Да се подобри грижата за децата в семейството, като се предотврати появата и развитието на рискови фактори по отношение на децата и да се постигне максимално намаляване на броя на децата, отглеждани в специализираните институции	⌚ Промяна в съотношението между предоставяните типове социални услуги чрез увеличаване на дела на услугите в общността и намаляване на услугите от резидентен тип – съотношение 6:1 на ползвателите в полза на услугите в общността; ⌚ Намаляване на броя на изоставените деца с 20% годишно; ⌚ Осигурена подкрепа за поне 20% от уязвимите семейства и деца в ЦОП в област Благоевград; ⌚ Предотвратена институционализация на 80% от децата в риск от изоставяне чрез реинтеграция в семейството, настаняване при близки и роднини, приемна грижа, осиновяване (към края на стратегията); ⌚ Осигурени приемни семейства за поне 100-120 деца чрез увеличения брой приемни семейства – от 103 през 2015 до 200 през 2020 г. ⌚ Поне 80% от децата в задължителна училищна възраст обхванати в училище, подготвителни класове или групи или в подходяща форма на образование; ⌚ Намаление с 80% на отпадналите от училище деца; ⌚ Увеличен с 25% брой на учениците от изолирани ромски квартали и децата с увреждания, завършващи основно и средно образование; ⌚ Създаден капацитет за обхващане на поне 30% от децата с увреждания в област Благоевград в услуги за медицинска и социална рехабилитация и/или в различни форми на заместваща и дневна грижа; ⌚ Закрити /трансформирани 6 СИ за деца в област Благоевград (ДМСГД – Благоевград, ДДЛРГ – Благоевград, Гоце Делчев, с. Първомай, общ. Петрич, Якоруда, ДДУИ – с. Петрово, общ. Сандански ⌚ Намален с 80 % брой на децата от област Благоевград, отглеждани в специализирани институции в и извън областта; ⌚ Изведени в семейна среда поне 60% от децата в СИ в област Благоевград ⌚ Подобрено качество на алтернативната резидентна грижа за 40 деца, предоставена в среда, близка до семейната (в ЦНСТ)	- Аналитични доклади на независими експерти - Социологически проучвания - Финален доклад за оценка на въздействието на Областната стратегия - Годишни доклади за мониторинг на напредъка на изпълнението на областната стратегия - Данни НСИ - месечни и тримесечни справки – ОЗД, ДСП и	<i>През три години 2016 / 2019</i> <i>Годишна база</i> <i>Всяка учебна година – септември, януари, юни</i> <i>2016 / 2019</i> <i>годишна база</i> <i>2016 – 2018</i>

Визия	Областната стратегия за социалните услуги цели да осигури достъпни и качествени социални услуги в област Благоевград, интеграция на общности и индивиди, пълноценна реализация и грижа за хората от рисковите групи.			
Общи цели		Индикатори – базови индикатори за ситуацията	Източници на информация	Период на проверка
			РДСП - Проучване за обратна връзка от потребителите	
Обща цел 2	Да се създадат условия за социално включване/интегриране на максимален брой хора в неравностойно положение и уязвими групи	⌚ Подобрени условия за самостоятелен живот в домашна среда на 20% от хората с увреждания – потребители на услугите домашен социален патронаж, домашен помощник, социален и личен асистент; ⌚ Подобен достъп на хората с увреждания до социална и медицинска рехабилитация чрез мрежа от 6 ЦСРИ област Благоевград за обхващане на всички 14 общини в областта; ⌚ Разширен спектър от услуги за превенция и реинтеграция на рискови групи със зависимости и проблемно поведение; ⌚ Разширен спектър от услуги за подкрепа и преодоляване на последиците при жертви на насилие, трафик, зависимости.	-Доклади ЗМО -Данни на НСИ РИО, ОЗД, ДСП, общини - анализи и данни РДСП, - решения на ОбС, заповеди на АСП за разкриване на нови социални услуги - общински финансови справки	2016 / 2018 / 2020
Обща цел 3	Да се подобри качеството на живота на старите хора във всички населени места в областта.	⌚ Предотвратена преждевременна институционализация на минимум 80-90 самотноживеещи стари хора чрез развитите услуги за грижа в домашна среда (с мобилен компонент); ⌚ Осигурени услуги, подкрепа и грижи в домашна среда за поне 25% от старите хора в област Благоевград с приоритетно обхващане на самотноживеещите в изолирани населени места извън общинските центрове; ⌚ Подобрено качество на резидентни услуги в среда близка до домашната за	- Статистически данни на НСИ - отчети на СУ и мобилни екипи - обратна връзка от потребителите	2016 / 2018 / 2020

Визия	Областната стратегия за социалните услуги цели да осигури достъпни и качествени социални услуги в област Благоевград, интеграция на общности и индивиди, пълноценна реализация и грижа за хората от рисковите групи.			
Общи цели		Индикатори – базови индикатори за ситуацията	Източници на информация	Период на проверка
		стари хора, които не са в състояние да живеят самостоятелно.	- Посещения на място	
Обща цел 4	Да се повиши ефикасността на услугите и допълване на наличните ресурси чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество	- Развити и работещи поне 2 нови за област Благоевград услуги за деца и семейства, функциониращи на областно ниво (като ранна превенция на изоставянето, заместваща грижа) посредством сътрудничество и взаимодействие между доставчици на услуги от различни общини; - Осъществени поне 2 междуобщински социални услуги, обхващащи потребители от 1 и повече общини; - Инициирани и развити поне 2 смесени междусекторни смесени услуги (социални услуги, здравеопазване, образование, заетост, жилища, инфраструктура); - Формулирани и осъществени общински мерки (проекти) за социално включване на уязвими общности и рискови групи в област Благоевград – в поне 4 общини.	- Протоколи и решения на ОбС - Подписани междуобщински и междусекторни споразумения - Срещи - Доклади ЗМО - Мониторингов и доклади за общ. планове	2017 / 2020 Годишна база

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
Приоритетно направление 1: Превенция за деца и семейства в риск и деинституционализация на грижите за деца					
1.1. Да се намали изоставянето на деца и настаняването им в СИ и да се подкрепи задържането им в биологичното семейство	<u>Мярка 1.1.1.</u> Комплексна програма за ранна превенция на изоставянето и задържане на новородените деца в биологичното семейство; <u>Мярка 1.1.2.</u> Развитие на мрежа от ЦОП за обхващане на децата и семействата в риск в област Благоевград;	- Утвърдена междусекторна услуга ранна превенция на изоставянето на деца в ранна възраст (0-3 год.); 70% от идентифицираните бъдещи майки в риск да изоставят детето си, обхванати чрез консултации и подкрепа; - Разширени дейности на ЦОП – Гоце Делчев мобилни екипи за	- Осигурено системно наблюдение и навременно идентифициране на риска от изоставяне на деца в ранна възраст - Намаление на изоставянето на деца в ранна възраст с 20% годишно; а в края на стратегията – намаление с 50% спрямо нивото от 2005-2009 г.; - Предотвратено изоставяне на децата при 90% от клиентите на	- Статистически данни на НСИ - Проучване за обратна връзка от потребителите - месечни и тримесечни	Годишна база По-подробни данни / 2015

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
	<u>Мярка 1.1.3.</u> Осигуряване на грижа при близки и роднини за изоставени и negliжирани деца; <u>Мярка 1.1.4.</u> Услуги в подкрепа на осиновяването; <u>Мярка 1.1.5.</u> Развитие на Приемната грижа в област Благоевград; <u>Мярка 1.1.6.</u> Общински и областни програми и мерки за здравна профилактика и семейно планиране; <u>Мярка 1.1.7.</u> Общински и областни програми/мерки за подкрепа на уязвими семейства за създаване на условия за задържане на детето в семейството.	обхващане на малки населени места на община Гърмен ⌚ Разкрит нов ЦОП – Благоевград, Разлог, Сандански, Симитли, Якоруда ⌚ Обхванати 100-120 ползватели годишно от община Гоце Делчев в 1 ЦОП с капацитет 60; ⌚ Обхванати 100-120 ползватели годишно от общините Благоевград и Симитли в 1 ЦОП с капацитет 40 към 2017 г.; ⌚ Обхванати 40-60 ползватели годишно от общините Сандански и Струмяни в 1 ЦОП – 20 места; ⌚ Осигурени консултации и обучения за поне 50% от кандидат-осиновителите; ⌚ Развита услуга за приемна грижа на областно и общинско ниво с мрежа между ЦОП в областта; ⌚ Обучени и консултирани 40-45 приемни семейства годишно ⌚ Одобрявани и наемани 25-30 приемни семейства годишно и 200 в края на 2020 год.; ⌚ Осигурени 3-5 приемни семейства за спешно настаняване на деца в риск от	ЗМБ; ⌚ Осигурен достъп до СУ за деца и семейства в риск в 14 общини чрез 5 работещи ЦОП с 1 филиал и мобилни екипи за 2 общини ⌚ Разширен териториален обхват на услугите за деца и уязвими семейства в ЦОП – обхващане на 14-те общини в цялата област ⌚ Разширен капацитет на услугите в ЦОП от общо 60 места (през 2015) до 145 (през 2020 г.) ; ⌚ Увеличен брой обхванати деца и семейства в риск – ползватели на услугите в ЦОП от 40- 60 през 2015 г.; до 150-170 към края на Стратегията 2020 г. в ЦОП в област Благоевград; ⌚ Увеличен брой приемни семейства от 103 през 2014 до 200 през 2020 г. ⌚ Осигурени приемни семейства за 30-35 деца средно годишно или поне за 130-140 деца до 2020 г. ⌚ Повишена информираност за приемна-та грижа в областта чрез обхващане на всички общини в поне 6 информационни кампании ⌚ Намален брой деца, настанявани извън семейството си с 20% към края на всяка година ⌚ Подобрена здравна профилактика за бъдещите майки във всички общини;	справки от ДУ-Цоп в РДСП - Социологически анкети, проучвания - заповеди на кмет, решения на ОС за разкрити нови общински услуги в подкрепа на уязвими семейства и деца - данни на ОЗД - заповеди на АСП за разкриване на нови социални услуги -Доклади на ЗМО - Доклади на ОЗД, ДСП - анализи и данни на РДСП	2016 / 2020

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
		изоставяне 90% от бременните обхванати в програми за здравна профилактика	Намаляване с 30% на случаите на нежелана и ранна бременност		
1.2. Да се осигурят условия за развитие на децата с увреждания отглеждани в семейството.	<u>Мярка 1.2.1.</u> Развиване на ЦСРИ за осигуряване на качествена здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за децата с увреждания и подкрепа за техните семейства; <u>Мярка 1.2.2.</u> Осигуряване на достъп до адекватна и гъвкава дневна, почасова грижа, и заместваща грижа за децата с увреждания, отглеждани в семейна среда; <u>Мярка 1.2.3.</u> Подкрепа за родителите за отглеждане на децата с увреждания в семейството.	- Разширени дейности на ЦСРИ Благоевград от капацитет 20 (2015) до 40 (през 2020) - Провеждани консултации в ЦСРИ, обучения и подкрепа на поне 180 семейства на деца с увреждания годишно; - Създаден Център за ранна интервенция за деца с увреждания с очаквани 15-20 ползватели – деца и родители годишно - Работещи 8 дневни центъра за деца с увреждания с общ капацитет места (към 2015 г.) - Разкрита нова услуга Заместваща грижа (след 2018 г.) със средногодишен капацитет за 20-25% от семействата с деца с увреждания - Предоставени услуги, консултации и подкрепа на деца и родители – на 110 семейства в риск месечно (най-малко в рамките на 50% от капацитета на 5-те ЦОП в областта);	- Изградена мрежа от 6 ЦСРИ област Благоевград за обхващане на деца и възрастни с увреждания в 14-те общини - Предоставяни услуги и рехабилитация на около 200 деца с увреждания на година в рамките на общия капацитет от 200 места в ЦСРИ, от които около 90 места за деца; - Предоставяни услуги и рехабилитация на около 250 хора с увреждания на година в рамките на капацитета от 200 места в ЦСРИ за деца и възрастни; - Осигурен достъп до дневна грижа за поне 90-100 деца и младежи с увреждания годишно - Оказана подкрепа на 100 семейства на деца с увреждания - Намалено с 50% настаняване на деца с увреждания извън семейството; - Осигурени услуги по ранна интервенция поне на 70% от семействата с деца с увреждания (от 0 до 3 години)	- Данни на АХУ - Данни на НПО, работещи с хора с увреждания - Справки и отчети на СУ - обратна връзка от потребителите - база данни на ОЗД и ДСП	Годишна база По-подробни данни 2017 / 2019 2016/ 2020

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
1.3. Да се осигури подкрепа на уязвимите семейства за превенция на рисковото поведение и negliжиране на децата.	<u>Мярка 1.3.1.</u> Развиване на услуги в общността за подобряване на родителския капацитет и за превенция на negliжирането на децата, отглеждани в семейна среда; <u>Мярка 1.3.2.</u> Програми за превенция на рисковото поведение при деца и младежи; <u>Мярка 1.3.3.</u> Подкрепа за преодоляване на последиците от рисковото поведение при децата и младежите.	⌚ Реализирани информационни кампании и програми за превенция на насилието, рисковото поведение, зависимостите сред учениците във всички училища в областта; ⌚ Осигурен достъп до кризисно настаняване за деца и младежи с рисковото поведение.	⌚ Осигурен достъп до СУ за деца и семейства в риск в 14 общини чрез разкритите ЦОП с мобилни услуги; ⌚ Оказана подкрепа за отговорно родителство сред 60% от семействата на децата клиенти на услуги в ЦОП; ⌚ Подобрена информираност на учениците и младежите за последиците от зависимостите и рисковото поведение; ⌚ Предоставени услуги /подкрепа за реинтеграция за 80% от децата и лицата жертви на насилие, трафик, зависимости, рисковото поведение.	- Данни на НСИ - Проучване за обратна връзка от потребителите - месечни и тримесечни справки от ДУ-Цоп в РДСП - Социологически анкети, проучвания	Годишна база По-подробни данни 2016 / 2018 2017/ 2018
1.4. Да се гарантира равен достъп на децата от рискови общности и уязвими групи до качествено образование.	<u>Мярка 1.4.1.</u> Гарантиране на задължителното предучилищно образование за всички деца в област Благоевград; <u>Мярка 1.4.2.</u> Програми за превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи; <u>Мярка 1.4.3.</u> Осигуряване на качествено интегрирано образование за децата с увреждания;	⌚ Брой разработени/приети целеви програми за подобряване на образованието; ⌚ Брой реализирани проекти на общини, училища, НПО за образователна интеграция; ⌚ Реализирани годишни кампании на учители и НПО за обхващане на децата в подготвителен и първи клас, със специален фокус към ромските деца; ⌚ Брой назначени помощници на учителя в общинските училища със смесен	⌚ Осигурено пълно обхващане на децата (поне 90%) в задължителното предучилищно образование; ⌚ Повишена училищна посещаемост и интерес към учебния процес на децата, обхванати в извънкласни и извънучилищни форми; ⌚ Над 60% от посещаващите училище ученици, обхванати в образователни инициативи, извънкласни и извънучилищни дейности за свободното време; ⌚ Подобрени умения за 40 учители за включване на родителите в образователно-възпитателния	- данни и справки от Рио на МОМН - срещи в училищата с деца, родители, учители - Справки и отчети на социалните услуги -годишни доклади, статистически	2016 / 2018 / 2020 всяка учебна година (септември / февруари / юни

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
	<u>Мярка 1.4.4.</u> Целенасочена политика за приобщаване на родителите и общността в учебно-възпитателния процес на техните деца.	- етнически състав с подкрепата на общините; - Брой деца в извънкласни дейности чрез проекти и хоризонтални политики; - Осигурени ресурсни учители за деца с увреждания, интегрирани в масовите училища; - Подобрена достъпна среда в училищата и детските градини, съгласно общинските планове;	- процес - Брой изведени деца от помощното училище в Благоевград 70% от децата с увреждания редовно посещаващи училище и обхванати в подходящи форми на включващо образование; - Инвестирани ресурси от общините за достъпна среда (обем средства, % от общинския бюджет за инфраструктура).	данни и отчети на общински администрации и -проучвания	
1.5. Да се трансформират и закрийт специализираните институции за деца.	<u>Мярка 1.5.1.</u> Разработване на планове за трансформиране и/или закриване на специализираните институции за деца в област Благоевград през 2010 – 2015 г. <u>Мярка 1.5.2.</u> Развитие на услуги за реинтеграция на децата от СИ в биологичното или разширеното семейство <u>Мярка 1.5.3.</u> Широко развитие на Приемната грижа и извеждане на деца от СИ в приемни семейства и в семейства на осиновители <u>Мярка 1.5.4.</u> Трансформиране и закриване на СИ за деца в	- Разработени и приети 3 плана за трансформиране / закриване на СИ за деца; - Създадени 3 общински работни групи – Благоевград, Гоце Делчев и Петрич – за закриване на СИ за деца и експертна група за подкрепа на областно ниво; - Осъществени контакти с всички общини/ДСП, от които има деца, настанени в СИ в обл. Благоевград; - Брой деца от СИ реинтегрирани в биологичните и разширените семейства; - Брой деца от СИ изведени в приемни семейства. - Брой закрити СИ за деца в	- Съгласувани на областно и общинско ниво конкретни планове и стъпки за трансформирането на 3 СИ и за извеждането на децата; - Постигнато съгласие на заинтересованите страни за политиките и подходите за деинституционализация на децата със и без увреждания в СИ - Изведени в семейна среда поне 60% от децата в СИ; - Закрити СИ за деца (ДМСГД – Благоевград, ДДЛРГ Благоевград, Гоце Делчев, с.Първомай, общ. Петрич, Якоруда и ДДУИ – с. Петрово, общ. Сандански) - Намален брой на децата в СИ в област Благоевград: от 120 през 2015 г. до 0 деца през 2020 г. - Профил на разкритите нови услуги	- Доклади от оценките на настанените деца и планове за развитие - Регистри на реинтегриран и и приети в приемна грижа деца - Регистър на приемните семейства - Данни на ЦОП, ОЗД, РДСП	Годишна база По-подробни данни 2016 / 2018 / 2020

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
	област Благоевград	област Благоевград ⌚ Брой / обхват на разкритите нови СУ в общността на мястото на закриваните СИ за деца;	при закриването на СИ, съгласно плановете за всяка отделна СИ		
1.6. Да се развият алтернативни социални услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда близка до семейната за децата.	<u>Мярка 1.6.1.</u> Продължаване на действието на ЦНСТ за извеждане на деца от СИ, които не могат да бъдат изведени в семейна среда,	⌚ Изградени 6 нови ЦНСТ за деца и младежи в Благоевград с общ капацитет 84 към 2015 год., за извеждане на деца от СИ; ⌚ Изградени 2 нови ЦНСТ в общ. Петрич с общ капацитет 30 места за извеждане на деца от ДДЛРГ през 2020 г. и с намаляване на общия капацитет до 2020 г. на 90 места ⌚ Изградени 2 преходни жилища (Благоевград и Гоце Делчев) за 16 деца;	⌚ Осигурена алтернативна резидентна грижа за деца с увреждания от СИ (извън област Благоевград), които не могат да бъдат изведени в семейна среда; ⌚ Осигурена алтернативна резидентна грижа за 30 деца, изведени от СИ ⌚ Подобрено качество на резидентната грижа за 48 деца, предоставена в среда, близка до семейната (в 2 ЦНСТ и 2 преходно жилище)	-годишни доклади, отчети на РДСП и общински администрации -Доклади на ЗМО	2016 – 2018
Приоритетно направление 2: Развитие на социални услуги в общността за социално включване на уязвими групи и лица в неравностойно положение					
2.1. Да се осигурят условия за пълноценен и достоен живот на хората с увреждания в семейна среда чрез разкриване на услуги и грижа в общността.	<u>Мярка 2.1.1.</u> Подкрепа от ЦСРИ с мобилни екипи за обхващане на хората с увреждания в цялата територия на област Благоевград <u>Мярка 2.1.2.</u> Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните	⌚ Поне 6 действащи ЦСРИ с общо 110 места за лица с увреждания (в рамките на капацитета 200 общо за деца и възрастни.) ⌚ Изградени на 1 ЦСРИ с мобилен екип за обхващане на малки населени места в 3 общини ⌚ Брой ползватели в увеличения с 30% капацитет	⌚ Осигурена рехабилитация и услуги в ЦСРИ за 170 -210 лица с увреждания средно на година; ⌚ Осигурени услуги в домашна среда за около 20% от хората с увреждания потребители на услугите домашен социален патронаж, домашен помощник, социален и личен асистент; ⌚ Поне 25-30% от лицата с увреждания с право на работа	-годишни доклади, данни и отчети на РЦЗ и общински администрации и - справки от ДБТ; ДСП - отчети на мобилни	2016-2020

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
	семейства <u>Мярка 2.1.3.</u> Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на хората с увреждания Мярка 2.1.4. Развиване на целеви общински мерки за социално включване на хора с психични разстройства и увреждания	на услугите ДП, ЛА, СА за хора с увреждания; ⌚ Включени допълнителни дейности за помощ в ежедневието на потребителите с увреждания към патронажите; ⌚ 11 брой дневни центрове ⌚ разкрит ДЦХУ за хора с психични разстройства и мобилен екип към него (капацитет 25)	обхванати в програмите на ДБТ за трудово посредничество, достъп до квалификация и заетост. ⌚ 100 лица с увреждания обхванати в услуги за дневна и заместваща грижа; ⌚ разработени индивидуални програми за социална реинтеграция на поне 40 клиента с психични разстройства от областта и включени в дейности за трудова интеграция.	екипи - заповеди за разкрити СУ услуги за хора с увреждания; - обратна връзка от близки на клиенти и отчети на служители в ЦСРИ	
2.2. Да се развие алтернативна резидентна грижа от семеен тип за хората с увреждания, настанени в специализирани институции.	<u>Мярка 2.2.1.</u> Реформиране и реструктуриране на съществуващия ДВХФУ – с. Долно Драглище и подобряване на качеството на грижите. <u>Мярка 2.2.2.</u> Изграждане на алтернативни социални услуги от резидентен тип за настаняване на хора с увреждания, които имат нужда от резидентна грижа в среда, близка до семейната.	⌚ Разработен и приет план за трансформиране на ДВХФУ – с. Долно Драглище ⌚ Разработен и приет план за трансформиране на ДВХПР – с. Раздол ⌚ Разкрити нови 5 нови услуги ЦНСТ за хора с увреждания и Изградени 3 ЗЖ за лица с интелектуални увреждания	⌚ Подобрени резидентни грижи за 30 лица с увреждания от ДВХФУ – с. Долно Драглище ⌚ Подобрени резидентни грижи за 30 лица с увреждания от ДВХПР – с. Раздол ⌚ Предотвратена институционализацията на 16 лица с увреждания и интелектуални затруднения,		2016-2020
2.3. Създаване на условия за реинтеграция на уязвими лица, групи и общности в риск.	<u>Мярка 2.3.1.</u> Осигуряване достъп на развитие за етническите общности в неравностойно положение в област Благоевград	⌚ Изграден Център за развитие на уязвими общности в Благоевград; ⌚ Назначени 4 здравни медиатори за улесняване на достъпа на ромите до	⌚ Подобрен достъп до социални и образователни услуги и заетост за уязвимите ромски общности в гр. Благоевград; ⌚ Подобрени здравни грижи и услуги за ромските общности в 4 общини	- анализи и данни от НПО, -проучвания -посещения на място-	2016-2020

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
	<u>Мярка 2.3.2.</u> Развиване на услуги за превенция на рисково и зависимо поведение, насочени към деца и възрастни и реинтеграция на лица със зависимости и проблемно поведение Мярка 2.3.3. Осигуряване на достъп на деца и младежи в риск до интегрирани здравни и социални услуги. Мярка 2.3.4. Развитие на услуги за превенция на рисково поведение на възрастни и реинтегриране на възрастни с проблемно поведение.	здравеопазване; ⌚ Брой /обхват на реализирани програми за общностно развитие, образование, интеграция и помощ чрез самопомощ в 2 общини; ⌚ Работещи 4 ромски трудови посредници в ДБТ (Благоевград Гоце Делчев, Петрич и Сандански). ⌚ Продължаващи дейности на Центъра за временно настаняване (капацитет 10 места); ⌚ Предоставяни краткосрочни услуги на 50-60 лица годишно. ⌚ Предоставени здравно-социални услуги за 200 деца и младежи по проблемите на ХИВ-СПИН	– Благоевград, Гърмен, Петрич и Струмяни; ⌚ Намаление със 60% на отпадането на ромските деца от училище ⌚ Повишени възможности на безработните роми за достъп до квалификация и заетост; ⌚ Консултирани и обучени над 100 младежи и техни семейства към 2020. и предоставени над 150 безплатни прегледа	обратна връзка от общностите - данни от ДБТ, РИО на МОМН,РДСП, училища - документация на Центъра; данни от Медицински център	
Приоритетно направление 3: Грижа за старите хора за по-добър и достоен живот					
3.1. Да се развие широка мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора в семейна и	<u>Мярка 3.1.1.</u> Развиване и разширяване на дейностите в Домашния социален патронаж и обхващане на малките изолирани населени места. <u>Мярка 3.1.2.</u> Разширяване на услугите в домашна среда чрез увеличаване на капацитета на услугите домашен помощник,	⌚ Увеличен капацитет с около 30% на домашния социален патронаж в 14-те общини на областта до 2020 ; ⌚ Предоставени допълнителни услуги у дома за 30-40% от патронирания лица в рамките на домашните социални патронажи; ⌚ Увеличен с 30% брой на	⌚ Подобрени и разширени услуги в домашна среда за 30% от старите хора – потребители на домашен социален патронаж, домашен помощник, социален и личен асистент; ⌚ Увеличен с 40% брой стари хора-потребители на услуги в домашна среда през 2020 г. спрямо 2015 г; ⌚ Увеличен с 50% относителен дял на	- Статистически данни на НСИ - заповеди на кмет и решения на ОС за разкрити нови услуги в подкрепа на старите хора - отчети на мобилни екипи	<i>По-подробни данни 2016 / 2018 / 2020</i>

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
домашна среда.	социален и личен асистент. <u>Мярка 3.1.3.</u> Осигуряване на дневна грижа и почасови услуги за стари хора.	ангажираните лични и социални асистенти, домашни помощници през 2020 г. спрямо 2015 г.; ⌚ Брой създадени комплекси за подкрепа на стари хора; ⌚ Функциониращи 4 нови Дневни центъра за стари хора в с общ капацитет 87 места; ⌚ Продължаващи дейности на 5 Дневни центъра за стари хора (с общ капацитет 135 места); ⌚ Разширена мрежа на Клубове на пенсионера в селата.	клиентите в населени места извън общинските центрове; ⌚ Предотвратено преждевременно настаняване в резидентна грижа на 80-90 стари хора чрез предоставяне на разнообразни услуги в домашна среда; ⌚ Оптимизирано управление на грижите за стари хора в поне 3 общини; ⌚ Осигурени дневни и почасови грижи, и подкрепа за поне 300 стари хора средногодишно в област Благоевград; ⌚ Подобрени условия за общуване и социален живот за 500-700 стари хора чрез мрежата от Клуба на пенсионера	- обратна връзка от потребителите - Посещения на място	
3.2. Да се осигури достъп на старите хора до качествена резидентна грижа в среда, близка до домашната.	<u>Мярка 3.2.1.</u> Подобряване на условията и качеството на грижите в съществуващите специализирани институции за стари хора. <u>Мярка 3.2.2.</u> Разкриване на алтернативни резидентни услуги и малки домове за обгрижване на стари хора в среда, близка до семейната.	⌚ Продължаващи и подобрявани услуги в 3 ДСХ с общ капацитет 141 места към 2015 г.; ⌚ Продължаващи и подобрявани услуги в 1 ДВХД с общ капацитет 50 места към 2015 г.; ⌚ Продължаващи и подобрявани услуги в 4 ЦНСТ за възрастни хора с деменция с общ капацитет 54 места към 2015 г.; ⌚ Изградени и разкрити 4 нови ДСХ с общ капацитет 90	⌚ Подобрени битови условия и услуги за 150 стари хора, настанени в ДСХ; ⌚ Осигурени качествени резидентни грижи в среда, близка до домашната за 100 стари хора в 2 нови ДСХ с общ капацитет 80 места ⌚ Осигурени качествени медико-социални грижи на 50 лица с тежки заболявания и неподвижни до 2015 г.		Годишна база По-подробни данни 2016 / 2018 / 2020

Специфични цели	Мерки, дейности	Преки резултати / индикатори за изпълнение на дейностите	Ключови индикатори за ефекта	Източници на информация	Период на проверка
		места; ⌚ Проучени възможности и извършена подготовка за разкриване на хоспис в гр. Благоевград			

4.3 Изграждане на система за мониторинг и оценка на стратегията

Изграждането на цялостна функционираща система за мониторинг и оценка предполага комплекс от дейности, които се осъществяват на няколко етапа:

- създаване на структура и изграждане на екип;
- развитие на уменията и капацитета за мониторинг и оценка;
- планиране и изпълнение на дейности за мониторинг и оценка;
- разпространение на заключенията от мониторинга и оценката и актуализиране на планове и дейности в съответствие с направените препоръки.

4.3.1 Създаване на звено за мониторинг и оценка

Оперативното изпълнение на дейностите изисква да се обособи Звено за мониторинг и оценка (ЗМО) с ясни и конкретни задачи и отговорности, което да разполага относителна независимост от преките изпълнители на услугите и мерките за социално включване.

Структура: ЗМО ще се създаде в рамките на Областна управа и ще да работи в партньорство/в мрежа с РДСП и териториалните работни групи по общини. ЗМО се създава като структура към Областна управа – Благоевград с решение на Областния съвет за развитие в област Благоевград и издаване на заповед на Областния управител. ЗМО може да бъде изградено в рамките на дирекцията за стратегии и програми. Участието и отговорностите на експертите от РДСП се съгласува с ръководството на АСП.

Основният екип на ЗМО обхваща 3-4 лица на частично време – 1-2 от Областна управа и 1-2 от РДСП, които работят по трудов договор в посочените институции и са натоварени с допълнителни конкретни задължения за прилагане на системата за мониторинг и оценка на Областната стратегия. Новите им задължения по мониторинга и оценката се включват в длъжностните характеристики, като се препланира работното им време с оглед поемането на новите отговорности.

Разширеният екип – участници в дейностите по мониторинг и оценка – включва координаторите на Териториалните работни групи във всяка община от областта, представител на регионалното звено на ДАЗД и по 1 представител на ДСП или на отдел "Социална закрила" и представител от всяка община.

Задачите и отговорностите на ЗМО се разпределят между двата екипа:

Основен екип:

- ⌚ Координира цялостната дейност по мониторинг и оценка в област Благоевград;
- ⌚ Планира дейностите за мониторинг и оценка – изработва и съгласува дългосрочните и годишните оперативни планове за мониторинг и оценка на изпълнението на стратегията;
- ⌚ Изпълнява посещения на място за наблюдение на дейности и социални услуги в общините в областта;

- ⌚ Предоставя консултации и практически съвети на доставчиците на услуги за подобряване на дейностите по места;
- ⌚ Консултира и осигурява методическа помощ за доставчиците и персонала на социалните услуги (предоставяна при посещения на място, по телефона или по електронна поща от представителите на РДСП в ЗМО);
- ⌚ Събира информация на областно ниво и систематизира данните/информацията, подадена от Териториалните работни групи по общини;
- ⌚ Изработва общ годишен мониторингов доклад за изпълнението на Стратегията, който се представя за обсъждане и одобрение на Областния съвет за развитие;
- ⌚ Заедно с разширения екип формулира ключовите мониторингови въпроси и въпросите, на които трябва да даде отговор междинната и крайната оценка;
- ⌚ Организира възлагането и провеждането на външна оценка на изпълнението на Стратегията;
- ⌚ Заедно с разширения екип обсъжда заключенията и препоръките от докладите за мониторинг и оценка;
- ⌚ Организира разпространението на резултатите от мониторинга и оценката и информира заинтересованите страни и обществеността за резултатите и препоръките.

Разширен екип:

- ⌚ Участва в планирането на дейностите по мониторинг и оценка;
- ⌚ Участва в дискусии за определяне на ключовите въпроси на мониторинга и оценката и представя коментари по докладите за мониторинг и оценка;
- ⌚ Събира информация за базовите индикатори по общини;
- ⌚ Събира и систематизира текуща информация за социалните услуги и дейности;
- ⌚ Оказва съдействие и логистика за проучвания, оценки и други дейности, осъществявани от външни експерти или организации в съответната община;
- ⌚ Организира дискусии по общини за обсъждане на заключенията и препоръките от докладите за мониторинг и оценка на изпълнението на Стратегията.

4.3.2 Планиране и изпълнение на дейностите за мониторинг и оценка

Планът за действие по прилагането на системата за мониторинг и оценка предвижда разработване и приемане на:

- (а) дългосрочни планове за тригодишен период – първият период обхваща 2016-2017 г. и вторият период – 2018-2020 г.;
- (б) годишни оперативни планове за дейностите по мониторинг и оценка за всяка година от изпълнението на стратегията.

Дългосрочните и годишните планове за мониторинг и оценка се разработват от основния екип на ЗМО, съгласуват се с разширения екип и се внасят за приемане от Областния съвет за развитие като част от годишния отчет по изпълнението на Стратегията и оперативния план за действие през следващата година.

Задължителните дейности по мониторинг и оценка включват:

- o Текущ мониторинг на дейностите – събиране на информация, посещения на място, доклади от мониторинговите посещения;
- o Създаване и постоянно актуализиране на база данни на областно ниво с разбивка по общини, територии, теми, рискови групи и пр.;
- o Актуализиране, систематизиране и анализ на данните за ключовите базови индикатори за ситуацията;
- o Събиране на информация и анализ на индикаторите за прогреса в изпълнението на Стратегията;
- o Разработване на годишен мониторингов доклад за цялостното изпълнение на Стратегията;
- o Провеждане на междинна оценка на релевантността и ефективността на Стратегията – в края на третата година от външен екип от експерти. Заключениета и препоръките от Междинната оценка се използват при планирането на следващия тригодишен период от изпълнението на Стратегията;
- o Финална оценка на ефективността и въздействието на Стратегията – провежда се в края на петата година от външен експертен екип. Заключениета и препоръките от оценката се използват при разработването на Областния план за регионално развитие за следващия период след 2020 година;
- o Разпространение на заключенията и препоръките от мониторинга и оценката;
- o Разработване и внасяне на предложения за промени/подобрене в приоритетните направления, целите, дейностите на Стратегията.

В зависимост от наличните ресурси могат да се планират и **допълнителни дейности** на ЗМО като:

- o тематични оценки, фокусирани върху едно или повече приоритетни направления или върху една или повече групи дейности;
- o проучвания по специфични въпроси, необходими за стартиране на нови дейности и/или иновативни услуги по целите на Стратегията.

Раздел В: План за действие

5 Институционална рамка на изпълнението на стратегията

5.1 Отговорности и роли в изпълнението на стратегията

Ролите и задачите на общините и институциите на областно ниво, доставчиците на услуги и другите заинтересовани страни в изпълнението на Областната стратегия за развитие на социалните услуги се определят от техните компетенции, идентифицираните потребности на групите в риск и планираните дейности за посрещането им.

5.1.1 Областен управител и Областен съвет за развитие

С организирането на територията на Република България на области и предоставянето на ръководството им на областните управители, подпомагани от областна администрация, се цели реализирането на важни обществени приоритети – по-добри и качествени услуги за гражданите, по-ефективно използване на ресурсите, ясно разпределение на отговорностите, по-високо качество на живота.

Областният управител отговаря за изпълнението на Областната стратегия за развитие на област Благоевград, с която е свързана Областната стратегия за развитие на социалните услуги като секторна политика в област Благоевград. Планирането на общи мерки на областно ниво и на съвместни дейности в няколко общини, прави фигурата на областния управител ключова за осигуряване на съответствие между националните и местните интереси и за координацията между специализираните териториални звена на централното държавно управление по отношение прилагането на секторните политики. При управление на регионалното развитие, областният управител има ясно определени отговорности и правомощия, които упражнява еднолично, чрез областната администрация или като председател на Областния съвет за развитие. Областният управител разполага със значителна оперативна самостоятелност и многопластови функции и се явява ключова координираща фигура между управленските нива (държавно – местно; централно – териториално), от една страна, и от друга – между секторните звена на централната изпълнителна власт.

Съгласно определените функции в рамковата нормативна уредба², **областният управител** има следната роля и отговорности в изпълнението на настоящата стратегия:

² Закон за администрацията и Устройствен правилник на областните администрации

- Внася проекта на Областната стратегия за развитие на социалните услуги за обсъждане, съгласуване и за приемане от Областния съвет за развитие;
- Координира работата на общините на територията на областта при разработването на общинските планове за развитие на социалните услуги;
- Координира работата на РДСП и кметовете на общини в изготвянето на годишен план за изпълнение на областната стратегия за развитие на социалните услуги.
- Внася за одобрение в Областния съвет за развитие годишния план за изпълнение на стратегията.
- Координира подготовката на проектни предложения за финансиране в съответствие с областната стратегия за развитие на социалните услуги;
- Съвместно с РДСП Благоевград подпомага развитието на услуги в общността на междуобщинско и областно ниво, насочени към подкрепа за интегритета на семейства и общности и предотвратяване на рискове, водещи към социално изключване и изолация на индивиди и групи; съдейства на общините за развитие на политики и услуги, насочени към намаляване на дела на хората, настанени в специализирани институции;
- Създава необходимите условия, координира, контролира и сътрудничи с всички заинтересовани страни, за да се повиши ефикасността на услугите и да се осигурят равни възможности на достъп на ползвателите до тях чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество.

Освен областния управител еднолично и подпомаган от съответната специализирана администрация, функции във връзка с управлението на областното развитие има Областният съвет за развитие, който е колективен междуправителен орган, председателстван от областния управител.

Областният съвет за развитие на област Благоевград е колективен междуправителен орган, председателстван от областния управител, който също носи определени отговорности за развитието на социалните и междусекторните услуги на територията на областта:

- Обсъжда и приема Областната стратегия за развитие на социалните услуги;
- Прави предложения за сключване на споразумения за сътрудничество между съседни общини за осъществяване на съвместни дейности в изпълнение на дейностите, заложи в стратегията;
- Отговаря за развитието на социалните и междусекторните услуги на територията на областта; оценява инициативите на общините и на юридически лица с нестопанска цел, свързани със стратегията;
- Оценява инициативите на общините и на юридически лица с нестопанска цел, свързани със стратегията;
- Обсъжда и предлага инициативи и схеми за ресурсно осигуряване при изпълнението на областната стратегия за развитие, включително за финансиране на общински проекти;
- Приема годишната оценка за изпълнението на Областната стратегия за развитие на социалните услуги, разглежда предложенията и одобрява годишен план за

изпълнението ѝ на базата на заложените приоритети и цели на стратегията и на актуализираната оценка на нуждите на групите в риск.

Освен това, Областният съвет за развитие текущо получава информация за всички проекти, с които се кандидатства за финансиране на дейности по изпълнението на Областната стратегия за развитие на социални услуги. Съветът изслушва докладите на определените като ключови участници в изпълнението на стратегията за извършеното, за срещнатите трудности и проблеми, обсъжда представените предложения на общините за развитие на документа. По този начин ще се постигне успешно координиране на секторни политики, областни стратегии и общински планове и програми и ефективно използване на средствата по Оперативните програми.

5.1.2 РДСП и ДСП

Регионалните дирекции за социално подпомагане като териториални поделения на АСП в областните административни центрове провеждат държавната социална политика на ниво област, а Дирекциите „Социално подпомагане“ на територията на всяка община по отношение на закрила на детето; рехабилитация и социална интеграция на хората с увреждания и проучване на потребностите на населението в областта и в общините от социални помощи и социални услуги.

Ролята на РДСП – Благоевград в изпълнението на Областната стратегия включва:

- Изготвя съвместно с общините годишен план за изпълнение на Областната стратегия за развитие на социални услуги;
- Поема оперативната и техническа координация на изпълнението на Стратегията с подкрепата на областна администрация и общините;
- Изготвя становища и прави предложения до АСП за откриване и закриване на социални услуги, в съответствие с планираните дейности в стратегията;
- Събира и актуализира база данни с резултатите от предоставяните социални услуги и следи за изпълнението на индикаторите за оценка на стратегията;
- Сътрудничи с областната и общинските администрации и с неправителствени организации при осъществяването на планираните дейности в стратегията;
- Осигурява методическа подкрепа на персонала на социалните услуги, планира програми за професионално развитие и квалификация и системен контрол върху предоставянето на социалните услуги, планирани в стратегията;
- РДСП отговаря за подготовката на планове за закриване/трансформиране на СИ и тяхното изпълнение; РДСП носи отговорност за реформирането и реструктурирането на специализираните институции в област Благоевград;
- РДСП отговаря за създаването и дейността на работна група на областно ниво за консултиране и подкрепа на процеса на изготвяне на плановете;
- Управлява Регионалния център за развитие на човешките ресурси в област Благоевград;
- Осигурява методическа подкрепа на персонала на социалните услуги, планира програми за професионално развитие и квалификация.

Роля и отговорности на Дирекциите социално подпомагане:

ДСП – Благоевград, Гоце Делчев, Петрич, Разлог, Сандански и Якоруда (заедно с отделите си по Социална закрила, Закрила на детето и Хора с увреждания и социални услуги в останалите общини) носят отговорност и изпълняват конкретни задачи при реализирането на Областната стратегия за развитие на социалните услуги:

- Правят предложения до кмета на общината за предоставяне на социални услуги в съответната община;
- Правят предложения до РДСП – Благоевград за откриване, реформиране и закриване на социални услуги, съобразно планираните дейности в стратегията;
- ДСП и ОЗД управляват случаите на хората и децата в риск; разработват оценки и индивидуални планове за децата и лицата, настанени в специализирани институции;
- Осъществяват сътрудничество между общинската администрация и неправителствени организации във връзка с областната стратегия и предвидените дейности в нея;
- Събират и актуализират данните на базовите индикатори и резултатите от изпълнение на социалните услуги;
- ОЗД подпомага интегрирането на деца в ДМСГД и ДДЛРГ в детски ясли, детски градини и предучилищно образование; съвместно с мрежата от ЦОП в общините ОЗД работят за изграждане на връзки между децата, настанени в СИ и семейството им; провежда дейности за изграждане на родителски капацитет, за задържане и реинтеграция на децата в училище и за превенция на рисково поведение.

Предвид основните си функции, РДСП и ДСП (с отделите си по Социална закрила, Закрила на детето и Хора с увреждания и социални услуги) имат отношение към всички заложили цели в Областната стратегия за развитие на социалните услуги и това са задачи свързани с:

- идентифициране и насочване на случаи към социални и здравни услуги за ранна превенция; подкрепа на семейства в риск от изоставяне на дете;
- насочване на семействата на деца с увреждания към дневни центрове и детски градини за получаване на гъвкава грижа;
- насочване на семействата с увредени деца за ранна диагностика и навременна интервенция на увреждането;
- работа по изграждане на връзка между децата, настанени в СИ и биологично или разширено семейство; реинтеграцията на деца в семейна среда;
- оказване на методическа подкрепа и съдействие на ЦОП за формиране на мобилни екипи;
- планиране (съвместно с Дирекции Бюро по труда) мерки за професионално ориентиране и трудова интеграция на младежи, предстоящи да напуснат СИ;
- консултиране и насочване на семейства с деца в риск към социални услуги;
- ДСП пряко отговарят за реструктурирането и реформирането на СИ за деца и за лица с увреждания;
- подпомагат изграждането на алтернативни социални услуги;

- подпомагат общините при идентифициране на нуждаещите се стари хора от услуги в общността и други.

Същевременно взаимодействието на АСП с МТСП се определя като фактор за гарантиране на устойчивостта на изпълнението на областната стратегия чрез практическите възможности за осигуряване на средства за предоставяне на услуги като държавно-делегирана дейност.

5.1.3 Общини

Общините отговарят за цялостното изпълнение на областната Стратегия за развитие на социалните услуги на тяхната територия. За тази цел те разработват, приемат и прилагат Общински стратегии за развитие на социалните услуги (2016-2020), чрез които на територията на всяка община ще се реализира Областната стратегия за развитие на социалните услуги. Общините разработват, приемат и осъществяват годишни планове за действие. Нормативно е установено, че местното самоуправление се осъществява от Общинския съвет, а местната изпълнителна дейност – от кмета и общинската администрация. Така или иначе, в своята съвкупност те заедно осъществяват местната власт.

Местните власти разработват и изпълняват **интегрирани политики за развитие** на хората в риск на тяхната територия като комбинират ресурсите и координират дейностите в сферата на социалното подпомагане, образование, здравеопазване, политики на пазара на труда, водени от интересите и нуждите на групите и хората в риск. Общините са доставчик на социални услуги. Общините развиват интегрирани политики в подкрепа на децата в риск, хората с увреждания и старите хора. Общините осъществяват годишен мониторинг и оценка на изпълнението на социалната услуга и оценка на нуждите на групите в риск.

Общините се ангажират да предоставят за сведение на Областния съвет за развитие всички проекти, с които се кандидатства за финансиране на дейности по изпълнението на Областната стратегия за развитие на социални услуги. Определените като ключови участници в изпълнението на стратегията докладват поне веднъж годишно на заседание на Областния съвет за развитие за извършеното, за трудностите, които срещат, както и да правят предложения за подобряване на Стратегията.

Роля и отговорности на **Общинския съвет**:

- Обсъжда и приема Общинска стратегия за развитие на социални услуги на територията на общината и годишния оперативен план за изпълнението ѝ по предложение на кмета на общината;
- Одобрява докладите за изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги по предложение на кмета на общината;
- Съгласува проектни предложения за финансиране на социални услуги, които ще се развиват на територията на общината и планирани в Областната стратегия.
- Взема решения, свързани с развитие на СУ на територията на общината (откриване, закриване, разширяване, дофинансиране и пр.).

Решение за развиване на конкретна социална услуга се взема от Общинския съвет, като преди това е било разгледано в съответната постоянна комисия и консултирано по въпросите, свързани с финансирането. Предложението се внася от кмета или от общинските съветници.

Ролята на кмета на общината е ключова за цялостното изпълнение на Областната стратегия за социалните услуги на общинско ниво. Кметът на общината:

- организира изработването на общинските програми и планове за развитие на социални услуги на територията на общината и на програмата за реализацията му и след съгласуване с Обществения съвет по социално подпомагане ги внася за обсъждане и приемане от Общинския съвет;
- организира разработването на общинските секторни политики и – след гласуването в Общинския съвет – организира цялостното им изпълнение. Кметът и общинската администрация осъществяват съгласуването на дейностите за развитие на социалните услуги с общите хоризонтални мерки за социално включване;
- ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги;
- след съгласуване с Обществения съвет представя годишен и заключителен доклад за изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги за одобряване от Общинския съвет;
- участва в осъществяването на годишен мониторинг и оценка на изпълнението на общинския план за развитие на социалните услуги като част от Областната стратегия;
- търси възможности за финансиране от различни финансови източници за реализиране на конкретните общински дейности, планирани в съответния общински компонент на областната стратегия.

Общественият съвет по социално подпомагане и услуги е консултативен орган към общината за осъществяване на сътрудничество, координация и консултация между община, централни държавни органи и доставчици на социални услуги с цел реализиране на социалната политика в конкретната общината. Неговата роля в изпълнението на стратегията е свързана с:

- обсъждане на областната стратегия и включения в нея общински компонент,
- осъществяване на обществен контрол върху развитието на социалните услуги и инициативи, съобразно стратегията;
- стимулиране на партньорството между местната власт и доставчиците на социални услуги за реализиране на планираните дейности в стратегията на територията на общината.

Местните власти носят конкретни отговорности също за инициирането и изпълнението на хоризонталните политики и мерки за социално включване. В този контекст, общините поемат и основната отговорност за изпълнението на мерки за социално включване, предвидени в Стратегията, например:

- Координират и инициират развитието на програми за повишаване на родителския капацитет, задържане на децата в училище, повишаване на

качеството на образование и превенция на рисково поведение на деца съвместно с училищата и центровете за обществена подкрепа;

- Отговарят и осигуряват условия за обхващане на всички деца на територията на общините в подготвителни групи и класове, гарантират спазването на задължителното изискване за записване на ученици в първи клас след завършена предучилищна подготовка в общинските училища;
- Координират и инициират развитието на програми в училищата за превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи, както и за наваксване на образователни пропуски;
- Развиват смесени социално образователни услуги в Центровете за обществена подкрепа за превенция на отпадането и задържане на децата в училище;
- Развиват интегрирана политика за подкрепа на хората в пенсионна възраст чрез комбиниране на ресурсите на Домашен социален патронаж, националните и оперативните програми за предоставяне на грижи в домашна среда и за осигуряване на заетост (НПСПОЗ), клубовете на пенсионера и читалища. Разширяват функциите на патронажа и развиват мобилни екипи за предоставяне на домашни грижи;
- Осигуряват условия за посещаване в масови детски градини и училища на деца с увреждания, включително с осигуряване на транспорт и на достъпна среда.

5.1.4 Държавна агенция за закрила на детето

Областната стратегия за развитието на социалните услуги в област Благоевград е важен инструмент в реализацията на националните приоритети за закрила на детето и за социално включване на семейства и общности в риск. В този контекст Държавната агенция за закрила на детето оказва съществена подкрепа на заинтересованите страни в реализацията на заложените приоритети и цели на стратегията. По-конкретно ролята на ДАЗД включва:

- Отговаря и за реформирането на специализираните институции за деца;
- Оказва методическа помощ на Областна управа, местни власти и общинската администрация, юридически и физически лица, осъществяващи дейности по закрила на детето и на други държавни органи за реализиране и оценка на техните дейности при осъществяване на планираните социалните услуги в областната стратегия за децата;
- Издава лицензи на доставчиците на новоразкрити социални услуги за деца;
- Контролира стандартите и критериите за качество на социалните услуги за деца и семейства.

5.1.5 РИО на МОМН

Регионалният инспекторат по образованието на МОМН Благоевград отговаря съвместно с РДСП за координирането и изпълнение на дейностите от стратегията, свързани с образованието, като осигуряване на достъп до качествено образование на

деца и ученици, реинтеграция в системата на образование на необхванати, отпаднали и нередовно посещаващи училище ученици, интегриране в системата на образование на децата с увреждания, отглеждани в семействата и от СИ, и контролира дейностите, свързани с насочване на деца със специални образователни потребности, осигуряване на учители за ресурсно подпомагане на децата с увреждания и пр.

Важна роля в реализацията на мерките в сферата на образованието, заложи в Стратегията, изпълняват и **Екипът за комплексно педагогическо оценяване** към РИО на МОМН, както и **Ресурсният център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности – РЦПИОВДУСОП** за област Благоевград.

Конкретните отговорности и роля на **РИО на МОМН** са:

- Носи отговорност за интегриране в системата на образование на децата с увреждания отглеждани в семействата;
- Съдейства на училищата за насочване на нередовно посещаващи училище ученици и деца с рисково поведение към отделите за закрила на детето и ЦОП във Видин, Димово, Ново село и Белоградчик;
- Осигурява методическо ръководство и насърчава училищата за развитие на дейности съвместно с ЦОП и НПО за повишаване на мотивацията на учениците за задържане в училище и за запълване на свободното им време според индивидуалните им интереси; програми и проекти за превенция на рисковото поведение на деца; за реинтеграция в системата на образование на отпаднали деца, за задържането им в училище чрез участие в извънкласни дейности според индивидуалните им интереси и за наваксване на образователни пропуски;
- Осигурява контрол върху обхващането на всички деца на територията на област Благоевград в предучилищна подготовка и възпитание; върху редовното посещение на ученици в училище и записването на ученици в учебни заведения на територията на общината, в която живеят семействата им;
- Съдейства за извеждането на деца от помощно училище във Благоевград в масови училища и за осигуряването на условия съвместно с училищата за наваксване на образователните пропуски и интегрирането им с връстниците им (оценка на образователното ниво и на нуждите, изготвяне на индивидуална програма за обучение, осигуряване на допълнителни часове за компенсиране на разлики в нивото, участие в дейности за запълване на свободното време и социализация).

РИО на МОМН активно си взаимодейства с местната власт, институциите от други сектори (като системата на здравеопазването, социалните услуги и заетостта) и гражданските организации при прилагането на областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Благоевград. РИО оказва съдействие на създадените Центрове за развитие на ромските общности и НПО при изпълнението на проекти за подобряване на образователното ниво на ромската общност. Съвместно с РДСП, ДБТ и директори на училища планира програми за вечерно и професионално обучение за младежи и възрастни с основно и по-ниско образование.

Екипът за комплексно педагогическо оценяване (ЕКПО) към РИО на МОМН:

изготвя първична оценка на децата със специални образователни потребности (СОП), предварително консултирана от лекар специалист;

насочва децата към подходяща форма на обучение;

оказва съдействие за извеждане на деца от помощните училища като изготвя оценка за образователните им потребности.

Необходимо е оценката за образователните потребности на децата да се развива като мобилна услуга, тъй като в момента комисията заседава веднъж месечно само в гр. Видин, което затруднява достъпа на децата и родителите от другите общини, особено от отдалечените населени места в област Видин.

Ресурсният център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности – РЦПИНВДУСОП за област Благоевград е държавно обслужващо звено – извънучилищно педагогическо учреждение със следните задачи:

осъществява дейности по провеждане на държавната политика за интегрирано и включващо образование и изпълнява консултативни, образователно-възпитателни, рехабилитационни и координиращи функции;

координира и осигурява условия (съвместно с общообразователните училища) за интегрираното обучение на деца със СОП, чрез изработване на индивидуални образователни програми, осигуряване на ресурсни учители и други специалисти (логопед, психолог, тифлопедагог, сурдопедагог).

5.1.6 Регионален център по здравеопазване

Държавната здравна политика на територията на област Благоевград се осъществява и организира от Регионален център по здравеопазване (РЦЗ) и Регионален съвет по здравеопазване. Тяхната роля е свързана с:

- Координацията и изпълнението на хоризонтални здравни мерки, за осигуряване на достъп до качествена здравна грижа за цялото население, включително за хората в риск;
- Създаване на база данни за здравни специалисти в помощ на хора с увреждания и хора със зависимости, която се използва от ДСП за насочване и консултиране на клиенти в риск;
- взаимодействие с местната власт и с други институции за методическо ръководство, инициране и реализация на смесени медико-социални услуги, предвидени в областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Благоевград;

Конкретните им отговорности са насочени към: здравна профилактика на майчинството/ бременността с фокус нежелана и рискова бременност; медицинска рехабилитация за деца и възрастни с увреждания и подкрепа за техните семейства; разработване на здравно-социални програми за семейно планиране; качествена здравна грижа в домовете за деца и хора с увреждания и стари хора.

5.1.7 Дирекции Бюро по труда

Дирекциите Бюро по труда в област Благоевград участват в планирането и изпълнението на програми и активни мерки за интеграция на пазара на труда на хора в риск (лица с увреждания, младежи напускащи специализирани институции, младежи, отпаднали от училище, трайно безработни, със специално внимание към безработните от обособените ромски общности) и мерки за подкрепа на семействата на групи в риск (на деца, настанени в СИ, деца и възрастни с увреждания, живеещи в семейна среда).

Основната роля на **дирекциите „Бюро по труда“** по изпълнението на стратегията включва:

- Участие в разработването на областни и местни програми за заетост и за обучение на рискови групи;
- Консултиране на младежи, напускащи и напуснали институции с цел професионално ориентиране, повишаване на квалификацията и посредничество при намиране на работа;
- Разработване на мерки и програми съвместно с общините за професионална квалификация и включване на пазара на труда на възрастни с увреждания и на роми, живеещи в затворени етнически общности;
- Участие в разработването на програми за обучение и пренасочване на персонал от СИ;
- Посредничество между работодатели и безработни от рисковите групи с цел намиране на работа;
- Съвместни дейности с институциите от други сектори (системата на здравеопазването, образованието и социалните услуги, териториалните органи на изпълнителната власт, органите на местното самоуправление, ръководствата на регионалните структури на представителните организации на работниците, служителите и на работодателите, НПО) при прилагането на областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Благоевград.

5.1.8 Неправителствени организации

Важна роля в изпълнението на стратегията играят НПО – част от тях участват в предоставянето на социални услуги като преки доставчици, други допринасят за прилагането на принципите и философията на Стратегията като представители на гражданското общество и групите в риск в област Благоевград. С активното участие на НПО в процеса ще се подобри развитието на съществуващите услуги, застъпничество, обучение, партниране в управление на услуги. Съществуващите местни НПО имат съществен принос при изпълнението на разработената стратегия за социални услуги. Тяхната роля се заключава в:

- Съвместно с общините, ДСП и граждани разработват интегрирани политики и мерки за социално включване, в съответствие с мерките в стратегията;
- Участват във формулирането и изпълнението на хоризонтални мерки и политики за социално включване като партньори на общините и/или водещи организации за проектите;

- Предоставят социални, здравни и образователни услуги на територията на общините и областта за хора в риск;
- Подпомагат училищата, ЦОП и СИ при работа със семейството и с деца за изграждане на умения за самостоятелен живот и индивидуално развитие, задържане в училище, превенция на рисково поведение и зависимости.

НПО участват в актуализирането на Стратегията, в изготвянето на годишен план за действие и в осъществяването на мониторинг и оценка на изпълнението ѝ като подпомагат събирането на данни и оценката на потребностите на крайните потребители.

5.1.9 Местен бизнес, организации на бизнеса

Първоначално местният бизнес не е включен в процеса на областното планиране, но неговите представители могат да участват в изпълнението на част от дейностите в стратегията. За тази цел е необходимо бизнесът да разграничи стопанските си интереси от обществените отговорности. Приносът на **местния бизнес** се очертава в някои направления:

- Мобилизиране на бизнеса в публично-частните партньорства (за интегриране на пазара на труда на младежи, напускащи специализираните институции, за изграждане на социална инфраструктура, поддържане на различните сгради за социални услуги, социално предприемачество.)
- Финансиране и съфинансиране на пилотни алтернативни социални услуги, които са от особено значение за решаване на проблемите на рисковите групи, но са извън кръга на държавното финансиране.

5.2 Механизми на партньорството

Ефективното междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество ще допринесе за изграждане на оптимална мрежа от социални услуги в област Благоевград, която да осигури равен достъп до услуги за рисковите групи и инструменти за максимално оползотворяване на наличните ресурси. Изграждането на механизми на партньорство е определено като Приоритетно направление 6 в Областната стратегия със следните цели и задачи:

Обща цел 6. Да се повиши ефикасността на услугите и допълване на наличните ресурси чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество, чрез:

- ⌚ **Конкретна цел 6.1.** Да се стимулира междуобщинското партньорство в социалните услуги;
- ⌚ **Конкретна цел 6.2.** Да се утвърдят ефективни механизми за междусекторно сътрудничество и развитие на смесени услуги.

При изпълнението на Стратегията са заложили конкретни дейности за развиване и апробиране на механизми за осъществяване на планираните смесени услуги и съвместни дейности между общини и сектори в решаването на проблемите на рисковите групи. В плана за първата година на стратегията е предвиден консултативен

процес на две нива – политическо и експертно – за разработване на модели и процедури на взаимодействие между ангажираните заинтересовани страни.

В област Благоевград ще бъдат използвани разнообразни инструменти за сътрудничество като:

- Споразумения за съвместна работа за инициране /изпълнение на общи дейности, междуобщински и смесени услуги – определят се рамкови правила и области на съвместна работа; формализират се и се издигат на по-високо ниво традиционно добри взаимоотношения;
- Партньорства – съвместни действия в определени от споразумението насоки за съвместна работа;
- Сътрудничество със ЗМО в дейностите за мониторинг и оценка на Стратегията;
- Граждански/обществени съвети с постоянно действие;
- Съвместно разработване на Общински планове за развитие, бюджета на общината, други стратегии, концепции и други;
- Обществени форуми – с периодично действие и вземане на консенсус и конференции с консенсус;
- Отворени работни групи с участие на всички заинтересовани страни и участие на експерти в съвместни работни групи, комисии и екипи;
- Провеждане всяка година на срещи и обменни посещения между съседни общини за обмен на информация за групи в риск, обсъждане и планиране на съвместни дейности и проекти за подкрепа на целевите групи. Междуобщинските срещи са с участието на всички заинтересовани институции, в чиито компетенции попадат групите в риск (като ДСП, ДБТ, доставчици на социални и здравни услуги, училища, НПО и др.)
- Планиране и изпълнение на съвместни проекти с допълване на наличните ресурси на съседни общини за изпълнение на Областната стратегия на областно и общинско ниво;
- Съвместно развитие на мобилни екипи за осигуряване на подкрепа на хора с увреждания и самотни стари хора в изолирани населени места;
- Разработване на междуобщински и междусекторни проекти за подкрепа на групите в риск – решаването на проблемите на тези групи често изисква комбиниране на ресурсите на местно ниво и участието на всички заинтересовани страни.

Развитието на партньорствата между общини и сектори, изграждането на мрежи на областно и местно ниво ще способства за съчетаването на наличните и потенциалните ресурси, допълването и съгласуването на дейностите на ангажираните институции от различните сектори с фокус потребителите на услуги, уязвимите общности и групи.

6 Ресурси

6.1 Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията

Областната стратегия предвижда конкретни мерки за обезпечаване на дейностите с необходимия персонал със съответната квалификация и умения, в които се разглежда развитието на човешките ресурси на всички етапи на изпълнението – от административния и организационен капацитет за инициране на интервенции/планиране на разкриването на нови услуги, вкл. Финансово осигуряване и привличане на средства, до предоставянето на социални услуги (администриране и обслужване на клиентите) и изпълнението на конкретни мерки и дейности за решаване на социалните проблеми на рисковите групи. В отговор на идентифицираните потребности за изграждане на капацитет са формулирани целите на **приоритетно направление 4: Развитие на човешките ресурси в област Благоевград.**

Обща цел 4. Да се гарантира качеството и ефективността на социалните услуги чрез изграждане на необходимия капацитет за управление на областно и общинско ниво и чрез осигуряване на квалифициран и компетентен персонал за предоставяне на услуги, чрез:

- ⌚ **Специфична цел 4.1.** Да се създаде Регионален ресурсен център за развитие на човешките ресурси в област Благоевград;
- ⌚ **Специфична цел 4.2.** Да се стимулира развитието на административния и организационния капацитет на областно и общинско ниво за прилагане на интегрирана грижа и политики към хора и групи в неравностойно положение;
- ⌚ **Специфична цел 4.3.** Да се осигури подкрепа на персонала на социалните услуги за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти;
- ⌚ **Специфична цел 4.4.** Да се осигури системен контрол върху качеството на предоставяните социални услуги.

6.1.1 Създаване на Регионален ресурсен център – Благоевград за развитие на човешките ресурси

Специфична цел 4.1. Да се създаде Регионален ресурсен център за развитие на човешките ресурси в област Благоевград

Мярка 4.1.1. Изграждане на местен капацитет за подкрепа на развитието на човешките ресурси в област Благоевград

Дейност 4.1.1.1. Изпълнение на дейностите на Ресурсния център, които включват:

- ⌚ Обучение и консултации – идентифициране на нуждите от обучение, провеждане на обучения за повишаване на професионалната квалификация на работещите в сферата на социалните услуги от различни организации;
- ⌚ Методическа подкрепа и предоставяне на актуална информация, свързана със социалните услуги; Участие в работните групи за методическа подкрепа при актуализирането на плановете за реформиране, реструктуриране или закриване на

специализираните институции в съответствие с приоритетите и мерките на настоящата стратегия;

- ⌚ Техническа помощ и подкрепа при изграждане и утвърждаване на междуобщинското и междусекторното партньорство, както и при работата в мрежа;
- ⌚ Подкрепа при разработването на проектни предложения и управление на проекти в социалната сфера;
- ⌚ Съдействие и подкрепа на Звеното за мониторинг и оценка (*описано в параграф 5. на Стратегията*) в дейностите за подобряване и актуализация на Стратегията в съответствие със заключенията и препоръките от мониторинга и оценката, както и с настъпилите промени в социалната среда.

6.1.2 Изграждане на административен и организационен капацитет

Специфична цел 4.2. Да се стимулира развитието на административния и организационния капацитет на областно и общинско ниво за прилагане на интегрирана грижа и политики към хора и групи в неравностойно положение.

Мярка 4.2.1. Изграждане на капацитет за управление на социалните услуги

Дейност 4.2.1.1. Обучения и консултиране за изграждане на умения за ефективно управление на социални услуги в общините и външните доставчици на социални услуги: 1) за инициране на интервенции/планиране на разкриването на нови услуги; 2) умения за администриране на социални услуги – като държавно делегирана дейност на общините или на външни доставчици; 3) умения и нагласи за контрактиране на социални услуги към външни доставчици

Дейност 4.2.1.2. Обучения за развитие на капацитета на ДСП и отделите по места:

- ⌚ Обучения за повишаване на уменията на експертите от ДСП за методическа подкрепа на услугите;
- ⌚ Специализирани модули за повишаване на компетентността на специалистите в отделите във връзка с прилагането на нормативната уредба и добрите практики за организиране и управление на социални услуги;
- ⌚ Повишаване на ефективността при предоставянето на методическа подкрепа във връзка с планирането, организирането и управлението на социалните услуги на територията на общините.

Дейност 4.2.1.3. Осъществяване на поредица от базисни и надграждащи обучителни модули за ръководните екипи на социалните услуги с цел развитие на административния и управленски капацитет, допълнителна квалификация/опит и подобряване на вътрешния мениджмънт на социалните услуги в област Благоевград по отношение на:

- анализ на потребностите от специалисти и поддържащ персонал, дизайн/развитие на длъжностните и функционалните характеристики на персонала;
- подбор и освобождаване на персонал, ориентиране към обучение/преобучение;
- ефективно планиране на работните задачи и дейностите по предоставяне на услугите, съобразно потребностите от развитие на предлаганите социални услуги;

- въвеждане на иновативни практики за ефективна оценка на положения труд, съобразени със спецификата на различните дейности по предоставяне на социалните услуги и обвързване на възнагражденията на служителите с реалната работа по случаи за удовлетворяване на потребностите на клиентите;
- добро управление и задържане на специалисти и на помощния персонал и осигуряване на тяхното непрекъснато развитие;
- стимулиране на работата в екип и работата в разширени/мултидисциплинарни екипи.

Дейност 4.2.1.4. Обучение (най-малко веднъж годишно) и периодични консултации на ръководните екипи на доставчиците по планиране, осигуряване и ефективното управление на финансовите средства и ресурсите.

Мярка 4.2.2. Адекватно ресурсно обезпечаване на развитието на отделите, ангажирани с администрирането и управлението и развитието на социалните услуги на територията на всяка от общините от област Благоевград.

Дейност 4.2.2.1. Осигуряване на адекватен брой служители в отделите, ангажирани с разкриването и управлението на социалните услуги на територията на всяка община

Дейност 4.2.2.2. Осигуряване на възможности за непрекъснато обучение, обмяна на опит и добри практики, с цел развитие на капацитета на екипите в отделите, ангажирани с управлението на социалните услуги и на доставчиците, които да повишават компетентността на служителите за:

- изследване на потребностите, планиране на вида и обхвата на услуги по превенция на рисковите фактори и услуги за целевите групи в риск;
- реформиране и реструктуриране или закриване на съществуващи социални услуги, в съответствие с приоритетите и мерките на настоящата стратегия;
- финансово планиране и ефективно управление на ресурсите;
- познаване и прилагане на съществуващата нормативната уредба и добрите практики за администриране и управление на социални услуги в България.

Мярка 4.2.3. Изграждане на умения за мониторинг и оценка

Дейност 4.2.3.1. Обучения на екипите (основен и разширен) на създаденото Звено за мониторинг и оценка (ЗМО), които включват следните модули:

- базисни познания за мониторинг и оценка;
- умения за планиране, изпълнение и координиране на дейности по мониторинг и оценка;
- формулиране на индикатори;
- систематизиране и анализ на данни по определени индикатори.

Дейност 4.2.3.2. Обучение чрез практика, консултиране и развиване на практически умения за мониторинг:

- подходи и умения за изграждане на мрежа на местно ниво;
- методи за събиране на теренна информация;

- събиране на данни по определени индикатори;
- консултации и практическо обучение при разработването на аналитични доклади, формулиране на предложения и препоръки към стратегията.

Мярка 4.2.4. Изграждане на умения на общинско и областно ниво за усвояване на структурни фондове с цел:

- Ⓟ ефективно използване на възможностите за финансиране от Структурните фондове на ЕС;
- Ⓟ капацитет за усвояване на средства от различни национални и донорски програми.

В обученията ще участват за представители на общините, екипите, управляващи социалните услуги в общините, ДСП и ОЗД, външни доставчици и партньори.

Дейност 4.2.4.1. Обучения и информационни срещи за запознаване, разбиране и ефективно използване на възможностите на финансовите инструменти от национално финансиране и Структурните фондове на ЕС

Дейност 4.2.4.2. Осигуряване на поредица от базисни и надграждащи обучения за придобиване и надграждане на уменията за разработване и подготовка на проектни предложения:

- основни умения за трансформиране на проблемите в цели за постигане на промяна; подбор на специфични дейности и методи за интервенция, които осигуряват постигане на целите; планиране на необходимите финансови, човешки и материални ресурси за осъществяване на проекта;
- дефиниране на индикатори за проследяване на резултатите; планиране на мерки за осигуряване на качество на предоставените услуги, равен достъп и активно участие на потребителите в развитието и контрола по предоставяне на услугите; планиране на мерки и дейности за осигуряване на устойчивост и др.

Дейност 4.2.4.3. Развитие на компетенциите за управление на проекти:

- ефективно изпълнение на планираните проектни дейности; добро управление на наличните ресурси; стимулиране на участието на всички заинтересовани страни;
- документиране и популяризиране на успешните практики и резултати от реализацията на проекта; дейности за осигуряване на устойчивост на промяната и др.

Мярка 4.2.5. Формиране на умения за изграждане на партньорства

В Стратегията са предвидени конкретни мерки за изграждане на познания, умения и нагласи, необходими за осъществяването на целите и дейностите по **приоритетно направление 6:** Развитие на междусекторни и междуобщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги.

Дейност 4.2.5.1. Обучения за изграждане на ефективни партньорства, умения и нагласи за развиване на публично-частни партньорства в областта на социалните услуги

Дейност 4.2.5.2. Предоставяне на консултации, фасилитация, обучителни модули и обучения през практика за междуобщинско и междусекторно взаимодействие:

- Ефективно взаимодействие между общинска администрация, ДСП и НПО;
- Механизми и подходи за осигуряване на подкрепа от гражданския сектор за областната стратегия; Умения за мобилизиране на потенциала на НПО за управление и предоставяне на социалните услуги, инициране и изпълнение на мерки за социално включване на общинско и областно ниво;
- Обучения и консултиране за подобряване на условията за включване на НПО като външни доставчици на услуги.

Дейност 4.2.5.3. Подкрепа при провеждане на срещи и дискусии със заинтересованите страни на общинско и/или областно ниво за:

- Адаптиране на общинските планове за развитие на социалните услуги към приоритетите, целите и принципите на Областната стратегия;
- Осъществяване на информационни срещи и консултации между представители на общински съвет, общинска администрация, доставчици и други представители на общността – НПО, граждани, най-малко 2 пъти годишно при планиране на развитието на социалните услуги и отчитане на резултатите от дейностите по предоставяне на услугите; споделяне на опит и добри практики и др.

6.1.3 Развитие на капацитета за предоставяне на социални услуги

Специфична цел 4.3. Да се осигури подкрепа на персонала на социалните услуги за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти

Мярка 4.3.1. Осигуряване на условия за непрекъснато обучение, обмяна на опит и споделяне на добри ефективни практики на персонала в съществуващите социални услуги

Дейност 4.3.1.1. Организиране и провеждане на специализирани обучения и курсове за квалификация и преквалификация за персонала в съществуващите социални услуги (със и без откъсване от работната среда. Планират се поредица от обучения за специалистите – социални работници, психолози, специални педагози, рехабилитатори и др., както и за помощния персонал, ангажиран в директното предоставяне на социалните услуги, които да осигурят:

- ⌚ Обогащаване на знанията и опита им за ефективна работа по случай, свързана с индивидуализиране на оценката на потребностите на клиента;
- ⌚ осигуряване на активното участие на клиента в процеса на работата по удовлетворяване на неговите потребности, подбор на специфичните дейности, свързани с предоставянето на социалната услуга;
- ⌚ оценка на въздействието на услугата, документиране на добрите практики в работата по случай и др.

Дейност 4.3.1.2. Развитие и насърчаване на доброволчески практики – осигуряване на обучение, възможности за обмяна на опит и консултиране по въвеждане на практика за работа с доброволци при предоставянето на социални услуги на местно и регионално ниво.

Дейност 4.3.1.3. Подкрепа и осигуряване на равен достъп до информация, консултации и обучения на ръководния, специализирания и помощния персонал, ангажиран с предоставянето на социални услуги на територията на общините и областта, чрез уебстраниците на общините, ДСП, РДСП и други информационни канали.

Дейност 4.3.1.4. Провеждане на обучения, които да осигурят усвояване на специфични нови умения за планиране на професионалното развитие и кариерно израстване, умения за работа в екип и ефективно общуване, работа по проекти, взаимодействие с различни институции.

Мярка 4.3.2. Преквалификация за персонала на трансформираните и/или закривани социални услуги и СИ

Дейност 4.3.2.1. Оценка на нуждите от обучение – екипна и индивидуална за персонала на социалните услуги, които подлежат на трансформиране /закриване. Препоръките от оценката са съобразени и с нуждите от персонал в новите планирани/разкривани социални услуги в съответната община/ район.

Дейност 4.3.2.2. Провеждане на обучения, в съответствие с оценката от обучителните нужди които да осигурят професионална подготовка и адаптация на персонала след пренасочването към новата услуга.

Мярка 4.3.3. Осигуряване на капацитет за иновативните услуги и мерки, развитие на нов тип професионални умения и опит.

Дейност 4.3.3.1. Организиране на поредица от въвеждащи и надграждащи обучения за професионалистите, които ще бъдат ангажирани със създаването и управлението на нови социални услуги, за да се придобият нов тип управленски умения и практика за:

- създаване на методологии за новите услуги; организация на работата по предоставяне на новите услуги;
- изграждане на програми за популяризиране на услугите и спечелване на доверието на клиентите;
- развитие на междуинституционалното сътрудничество, както и привличане на представители на заинтересованите страни – граждани, НПО и пр. в процеса на осигуряване на ефективността и качеството на новите услуги.

Дейност 4.3.3.2. Организиране на обучения, семинари и конференции за обмяна на опит и добри практики, осигуряващи развитие на професионалните компетенции за създаване и прилагане на ефективни системи за управление на човешките ресурси, които представляват съвкупност от:

- Процедури за подбор на персонал за новите услуги, съобразно предварително изяснени длъжностни и функционални характеристики за специалистите и помощния персонал, ангажиран с предоставянето на услугата;
- Дейности за привличане на специалисти чрез контрактиране с други доставчици на социални услуги/или с НПО, в рамките на съществуващи или новосъздадени партньорски взаимодействия на местно и регионално ниво, с цел по-ефективно и гъвкаво използване на съществуващия набор от специалисти в общините и в

областта или с цел оптимизиране на разходите за високо квалифициран персонал.

Мярка 4.3.4. Въвеждане на ефективни системи на контрол върху качеството и за супервизия в социалните услуги

Дейност 4.3.4.1. Консултиране и подкрепа за изграждане на системи на супервизия на персонала на социалните услуги

Дейност 4.3.4.2. Обучение за провеждане на супервизия, изработване и разпространение на обучителни материали – наръчници и програми.

Дейност 4.3.4.3. Осигуряване на възможности за участие в работни срещи, конференции, обучителни пътувания/стажантски програми и др. тип дейности, осигуряващи обмен на опит и професионално развитие на управленския екип на доставчиците.

7.2. Необходими средства за финансиране на социалните услуги в област Благоевград

За финансиране на дейностите за реализация на Стратегията за периода 2016 г. – 2020 г. по години са нужни средствата, посочени в таблица 1. При тяхното определяне са отчетени включените в РМС 937 от 8.12.2009 г. дейности, разглеждани като държавно делегирани и местни дейности по функция 5 „Социално осигуряване, подпомагане и грижи“. Наред с това са отчетени и такива социални услуги като „приемна грижа“, за която все още няма утвърден финансов стандарт, както и предоставяните услуги по програма „Асистенти за хора с увреждания“, която действа вече редица години, но се утвърждава по отделни години с годишна заповед, като се отчитат и възможностите за финансиране по ОП „Развитие на човешките ресурси“. При разчета на необходимите средства се отчита фактът, че страната се намира в сериозна финансова, в т.ч. и бюджетна криза, поради което за развитието на социалните услуги, където за финансиране на държавно делегираните дейности водеща е ролята на държавния бюджет, е заложена достатъчно песимистична прогноза.

При определяне на източниците на финансиране се дава приоритет на делегирането от държавата средства за общините, които са призвани да предоставят социалните услуги съобразно местните потребности. При осъществяване на по-сериозни стъпки в сферата на финансовата децентрализация може да се очаква постигането на по-голяма финансова самостоятелност на общините. Но даже и да се реализира подобна дълги години отлагана реформа, не може а се очаква значителна промяна в нагласата на общините по отношение на необходимото финансиране за социалните услуги в своите общности, поне в рамките на периода на действие на настоящата стратегия. Ето защо се очаква плавно покачване на местните разходи за социални дейности в абсолютна стойност при запазване на водещата роля на държавно делегираните средства в структурно отношение.

Наред с това, съществуващите сега утвърдени нормативно социални услуги (заведения) в близко бъдеще трябва да се променят както по състав, така и по критерии за определяне на конкретния размер на отпусканото финансиране за тяхната издръжка. Първата важна стъпка в това направление би трябвало да стане с приемането на обсъждания понастоящем минимален пакет от социални услуги с всеобщ достъп, с което би трябвало да се промени конфигурацията на социалните услуги, предоставяни от общините. Промяната се изразява в разширяването на номенклатурата от нови услуги, които общините ще трябва да осигуряват на своите общности при осигуряване на съответното финансиране. Освен това трябва да се има предвид, че използването на капацитета (на заведенията) като база за определяне на размера на годишното финансиране чрез единен финансов стандарт и сега не е удачно за една част социалните услуги (особено за услугите в общността). В този смисъл трябва да се започне сериозна работа в посока на намирането на адекватни критерии за определяне на единните финансови стандарти, както и на финансирането на социалните услуги (заведения) в променящата се социална среда, когато потребностите на населението от социални услуги ще започне да се насища и намалява по отношение на едни и утвърждаването на други.

Това ще окаже определена модификация на начина на финансиране и определяне на конкретния размер на финансовите средства за конкретните услуги през прогнозния период. Поради високата степен на неопределеност на очакваните последици, и преди всичко утвърждаването на нов модел на финансиране чрез използването на различни критерии при изграждане на финансовите стандарти за някои социални услуги, на този етап трудно може да се предвиди за кои услуги и кога какви променени ще настъпят. Ето защо в разчетите не са включени конкретно определени поименно нови социални услуги с нови стандарти, а се разглеждат общо като средства за нови услуги. В резултат на това за последните две-три години от прогнозния период по общини са предвидени допълнително средства за издръжка и капиталови разходи, които не могат да се обвържат пряко със сега действащата номенклатура на социални услуги.

Промените, които се очаква да настъпят във финансирането на текущата издръжка, без съмнение ще засегнат и механизмите за отпускане и усвояване на средства за капиталови разходи. Още повече, че вече се очертават някои пропуски в направленията на действащите оперативни програми, отнасящи се до социалния сектор. След приключване на първия кръг през 2014 г. и със стартиране на новите оперативни програми през 2015 г. може да се очаква по-активно и целенасочено да се обвържат техните цели и задачи с потребностите на населението от социални услуги. В резултат на това една част от недостигащите средства за инвестиции, които държавният бюджет сега не може да осигури, ще могат по-широко да се финансират по мерки на новите оперативни програми. С оглед на това в общините могат да бъдат подготвени предварително проекти, които да започнат своята реализация в инвестиционната си част в рамките на прогнозния период.

7.2.1. Други необходими ресурси

Важен фактор в развитието на социалните услуги е кадровата осигуреност на действащите и предвидените за разкриване заведения за социални услуги. Общините трябва да предвидят средства за преквалификация на работещите социални работници и придобиване на подходяща квалификация за тези, които се предвижда да постъпят в сектора на работа през следващия период. Наред с това подходяща квалификация и преквалификация трябва да придобият и общинските служители, които са отговорни за социалните дейности. Така че към групата на обучаващите трябва да се предвидят и работещите сега общински служители, както и предвидените допълнително минимум две лица за всяка община. Във връзка с това е подходящо да се формират партньорства с обучаващи организации и институции за организиране на обучителни курсове, финансирани по оперативните програми (ОП Развитие на човешките ресурси и ОП Административен капацитет).

С оглед на териториалното разполагане на социалните услуги, общините трябва да направят пълен списък на възможните обекти (сгради, помещения и пр.), които могат да се използват за разкриване на социални услуги. Такъв на този етап липсва. Възможните обекти трябва да са съобразени с визията за развитие на социалните услуги, заложена в стратегията, като се елиминира всякакво маргинализиране на тяхното предоставяне.

Към средствата, които непосредствено се предвиждат за развитие на социалните услуги, трябва да се добавят и тези, които в значителна степен подобряват социалния статус на нуждаещите се. Те се отнасят към други бюджетни функции (по Единната бюджетна класификация), но могат да доведат до елиминиране на някои потребности от социални услуги. Става дума за изграждане на общински социални жилища за бедни и самотни семейства, за подобряване на транспортните връзки между общинските центрове и селищата от общината, като се стимулира развитието на частната инициатива.

Съществен фактор в тази насока е развитието и на транспортната инфраструктура и подобряване на регулярното снабдяване на населението по малките селища и махали с хранителни продукти. По такъв начин, ако не се предотврати, то поне може значително да се забави процесът на обезлюдяване на обширни райони от областта, докато не се намерят ресурси и предприемачи за чувствително съживяване на икономическото развитие на областта.

Наред с това общините имат подходящи възможности за развитие на различни клонове на икономиката в своя район, като се имат предвид някои от мерките по ОП „Развитие на селските райони“, ОП „Регионално развитие“, другите оперативни програми и програмите за трансгранично сътрудничество, особено след приемане на решение за приобщаване на Западните Балкани към Европейския Съюз.

7.2.2. Източници на финансиране

А) Основен източник на финансиране в прогнозния период на социалните услуги остава републиканският бюджет. От него ще се финансира главно текущата издръжка на социалните заведения.

Б) Издръжката за местни социални дейности се финансират от собствени източници.

Една част от разходите за текуща издръжка, особено за местните социални услуги и някои алтернативни услуги, които се получават от нуждаещите се без направление на Отделите за закрила на детето или друга отговорна за това специализирана държавна институция след въвеждането на задължителния минимален пакет от социални услуги с всеобщ достъп, могат да се покрият от установени официално от общинската администрация такси.

В настоящия момент системата на домашния социален патронаж подсказва конкретни модели за установяване на подобен род такси, които се отличават в отделните общини.

В) Финансирането на инвестициите, свързани с основния ремонт, изграждането на нови обекти за социални услуги и тяхното оборудване и обзавеждане, отново ще бъде главно осигурено от републиканския бюджет, от оперативните програми, в т.ч. и от ОП „Развитие на селските райони“, от която общините могат да получат средства за осигуряване на своята инфраструктура в зависимост от особеностите на обявените мерки, както и от държавно гарантирани заеми.

В този смисъл сериозно трябва да се обмисли реализацията на стратегията от позиция на общинското финансиране, като се има предвид достигнатото равнище на финансова децентрализация, липсата на средства за настоящата година, както и предстоящите местни избори през 2015 г., които може да насочат вниманието на общините към „по-конюнктурни“ сфери на инвестиране.

Наред с това трябва да се отчита и такъв важен факт, че от собствени източници се финансират и дейностите по изграждане на социални жилища, по осигуряване на достъпно и достатъчно редовно транспортно съобщение между селищата на общината с общинския център, които косвено подпомагат осъществяването и на предвидените дейности в социалната сфера.

Г) Средствата за квалификация и преквалификация на социалните работници могат и трябва да се осигурят в необходимия размер от ОП „Развитие на човешките ресурси“ и ОП „Административен капацитет“, като се подготвят няколко проекта с подходящи обучители.

Д) Осигуряване на средства от частни лица (развитие на социален бизнес).

Намирането на подходящи стимули и база за развитие на такива и други социални услуги от страна на общините значително ще облекчи и ускори развитието на социалния сектор при това на конкурентна основа. С разкриването на подобни заведения се създават предпоставки за подобряване на социалната инфраструктура в отделните общини, за трайно ангажиране на бизнеса с решаването на проблемите на общинските общности. Частните заведения, които се развиват паралелно с държавно делегираните дейности, могат да бъдат важен ориентир в ефективното усвояване на и без това ограничените бюджетни средства, които могат да се насочат към такива сфери, които не са по никакъв начин привлекателни за частните предприемачи.

8 Приложение: Териториален разрез на планирането по общини в област Благоевград

8.1 Планирани услуги в община Банско

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	<u>Общ. Банско</u> Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
1	Дневен център за деца с увреждания – (ДДД)	Деца с увреждания	Община Банско	20	25	Превенция на изоставянето Консултиране, дневна грижа, рехабилитация, логопедична помощ, информиране и обучение, специализирани медицински грижи	Банско	Налична
2	Защитено жилище (ДДД)	Хора с увреждания	От област Благоевград	7	7	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Банско	Налична
3	Защитено жилище (ДДД)	Хора с увреждания	От област Благоевград	8	8	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Банско	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	<u>Общ.</u> <u>Банско</u> Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
4	Защитено жилище (ДДД)	Услугата е предназначена за лица с лека умствена изостаналост.	От област Благоевград	8	8	Създаване на условия за подпомагане, взаимопомощ, ефективна защита и социална интеграция на хора с умствена изостаналост. Осъществяване на дейности за постигане на социално включване и възстановяване на изгубените социални умения и навици. Осигуряване на пълноценен и самостоятелен начин на живот в подходяща среда – близка до семейната, с възможност за подкрепа и изява.	Банско	Налична
5	Защитено жилище (ДДД)	Услугата е предназначена за лица с лека умствена изостаналост.	От област Благоевград	8	8	Създаване на условия за подпомагане, взаимопомощ, ефективна защита и социална интеграция на хора с умствена изостаналост. Осъществяване на дейности за постигане на социално включване и възстановяване на изгубените социални умения и навици.	Банско	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	<u>Общ.</u> Банско Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
						Осигуряване на пълноценен и самостоятелен начин на живот в подходяща среда – близка до семейната, с възможност за подкрепа и изява.		
6	Наблюдаваност жилище	За лица, идващи от Защитените жилища	Банско	8		Подготовка на извеждане на деца, отглеждани в СИ	Банско	Налична за трансформация/закриване
7	Дневен център за възрастни увреждания (ДДД)	Хора с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда	Банско	20	20	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	Банско	налична
8	Дневен център за възрастни увреждания – седмична грижа (ДДД)	Лица над 18 години с лека степен, умерена и тежка степен на интелектуално изоставане. Лица с физически затруднения и лица с множествени увреждания	Банско	20	20	Подкрепа за индивидуалното развитие, поддържане на придобитите способности и самостоятелност на възрастните хора с различна степен на интелектуални и физически затруднения. Услугата включва развиващи, трудови и рехабилитационни	Банско	налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	<u>Общ.</u> <u>Банско</u> Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
						дейности, насочени към поддържане и развиване на социални умения, заетост и самостоятелен живот. Осигуряване на семейна среда с цел оптимизиране на услугата и задоволяване на актуалните потребности на клиентите и родителите им.		
9	ЦСРИ (ДДД)	Деца и лица с различни видове увреждания, емоци-онално поведенчески проблеми и девиантно поведение, нарушения в развитието; деца и лица с различни форми на зависимост; деца и лица жертви на различни форми на насилие и експлоатация; деца и лица с временни травми/ здравословни проблеми; деца и лица с трайни увреждания с	Банско	15	30	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност и подкрепа на семействата Превенция на изоставянето и приемна грижа; Подкрепа за деца и семейства в риск (самотни родители, деца с асоциално поведение и под.); Подкрепа за деца с увреждания и техните семейства; Консултиране на приемни семейства;	Банско	Налична (при закриването на НЖ – увеличаване капацитета и)

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	<u>Общ.</u> <u>Банско</u> Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		протоколи от ЛКК или ЕР на ТЕЛК, РЕЛК, НЕЛК; родители/ близки а потребителите на услугата.						
10	ЦНСТ за възрастни хора с деменция <i>ДДД</i>	Възрастни хора с деменция	От цялата страна	15	15	Осигуряване на 24 – часови грижи за възрастни с деменция.	Банско	Налична
11	Домашен социален патронаж <i>Общинска дейност</i>	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи стари хора в отдалечени нас. Места без достъп до услуги	Банско	140	160	Мобилна услуга за обхващане на селата – предоставяне на храна, комунално-битови услуги, помощ в домакинството, здравна и мед. грижа, осигуряване на трудо и арт терапия, други.	Община Банско	Налична – разширяване на дейностите и многообразието на услугите и капацитетите за обхващане на малките изолирани населени

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	<u>Общ.</u> <u>Банско</u> Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
								места
12	Обществена трапезария Проект “Топъл обяд”	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски доходи и др.	Община Банско	54	80	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата	80% от населените места в областта	Нова за планиране във всички общини (финансирана чрез ФСП през зимния сезон или АСП)
13	Клуб на пенсионера – общинска дейност	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами		6 бр.	8 бр.	Осигуряване на лични и социални контакти. Информиране и консултиране – социално, здравно, правно	Във всички общини от областта	Налични и нови дейности
14	Дневен център за стари хора (ДЦСХ)	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	общ. Банско	20	20	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации, медицинска грижа	с. Места, общ. Банско	Налична
15	Дневен център за	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски	Общ. Банско	10	10	Осигуряване на храна, лични и социални контакти,	с. Филипово,	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Банско Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	стари хора (ДЦСХ)	доходи, които могат да се обслужват сами				консултации медицинска грижа	общ. Банско	
16	Социално предприемателство за производство на хартиени пликосе	Хора с увреждания, социално слаби, самотни родители	Община Банско	6	10	Изграждане на трудови навици, спазване на трудов режим, работа в екип.	Банско	Налична
17	Дневен център за стари хора (ДЦСХ)	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	Община Банско	10	10	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации, медицинска грижа	гр. Добринище	Налична
18	Личен асистент <i>услуга в общността по национална програма</i>	Лица и деца с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами		27	40	Осигуряване на грижи в семейна среда на хора и деца, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, предоставяне на алтернативен избор за професионално развитие на семейства, в които има лице с трайно увреждане.	Във всички общини от областта	Налична, за разширяване
19	Нови възможности	Лица с трайни увреждания, с тежки			40	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица,	Във всички	Нова

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Банско Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	и за грижа – услуга в общността по ОП "Развитие на човешките ресурси" 2014-2020	здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами				които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот.	общини от областта	

8.2 Планирани услуги в община Белица

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Белица Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Белица Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
1	Домашен социален патронаж <i>Общинска дейност</i>	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи стари хора в отдалечени населени места без достъп до услуги.	гр. Белица	50	80	Мобилна услуга за обхващане на селата – предоставяне на храна, комунално-битови услуги, помощ в домакинството, здравна и мед. грижа, осигуряване на трудо и арт терапия, други.	Белица	Налична – разширяване на дейностите и многообразието на услугите и капацитетите за обхващане на малките изолирани населени места Заети -24
2	Обществена трапезария <i>Общинска дейност</i>	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски доходи и др.	гр. Белица с. Краище с. Горно Краище с. Дагоново	100	100	Осигуряване на безплатна храна на хора с много ниски доходи или, които са без доход	Белица	Налична Заети -81
3	Клуб на пенсионера – <i>общинска дейност</i>	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами	гр. Белица	1клуб б /капацитет-	1клуб /капацитет-100 Реален	Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране –социално, здравно, правно	Белица	Налична за разширяване. Заети -40

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Белица Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
				100 Реален брой потребители - 40	брой потребители -50			
4	Личен асистент <i>общинска дейност</i>	Лица и деца с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	Община Белица	9	9	Осигуряване на грижи в семейна среда на хора и деца, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, предоставяне на алтернативен избор за професионално развитие на семейства, в които има лице с трайно увреждане.	Белица	Налична, за разширяване
5	Социален асистент – <i>общинска дейност</i>	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се	Община Белица	1	1	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради ограничения от здравословен характер са изключени от социалния	Белица	Налична, за разширяване

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Белица Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		обслужват сами				живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи.		
6	Домашен помощник – общинска дейност	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	Община Белица	2	2	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот.	Белица	Налична, за разширяване
7	Личен асистент за деца и възрастни и хора с увреждания по НП „АХУ“	лице полагащо грижи за дете или възрастен с трайно увреждане или за тежко болен, за задоволяване на ежедневните му потребности.	Община Белица	6	10	Осигуряване на грижи в семейна среда на хора и деца, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, предоставяне на алтернативен избор за професионално развитие на семейства, в които има лице с трайно увреждане.	Белица	Налична, за разширяване. Заети -5

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Белица Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
8	Личен асистент- за деца и възрастни и хора с увреждания - ПМС №4/15.01.2015г Партньор община Белица /ДДД/	лице полагащо грижи за дете или възрастен с трайно увреждане или за тежко болен , за задоволяване на ежедневните му потребности.	Община Белица	27	27	Социална услуга, която се предоставя в семейна среда, от лице полагащо грижи за дете или възрастен с трайно увреждане или за тежко болен ,за задоволяване на ежедневните му потребности.	Белица	Налична, за разширяване Заети -27
9	Дневен център за стари хора - по оперативни програми и донорски програми.	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	Община Белица	0	100	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации медицинска грижа	Белица	Нова Има изготвен проект Няма осигурено финансиране Старт 2016-2020г.

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Белица Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
10	Личен асистент – за деца и възрастни хора с увреждания по безвъзмездна финансова помощ по ОП „Развитие на човешките ресурси“ Агенция за социално подпомагане Проект № 2014BG05M9 OP001-2.2015.001-C0001 „Нови възможности“	Хора с увреждания с ограничения или невъзможност за самообслужване; Хора над 65 г. с ограничения или в невъзможност за самообслужване; Семейства на деца, с увреждания; Самотно живеещи тежко болни лица.	Община Белица	120	120	Намаляване риска от зависимост от институционален тип грижи и подобряване качеството на живот на възрастни болни лица и хора с увреждания, както и преодоляване на последиците от социалното изключване и бедността.	Белица	Нова за разкриване. Одобрен проект. Старт 2015г. Одобрени 3000 часа.

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Белица Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	и за грижа”							

8.3 Планирани услуги в община Благоевград

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Благоевград Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
1	Център за обществена подкрепа селища (ДДД)	Деца и семейства в риск Деца в риск от отпадане от училище; или отпаднали от училище.	Община Благоевград, Симитли		40	Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с деца и родители за връщане в училище, Консултации; Услуги за деинституционализация Реинтеграция в семейството	Благоевград	Нова
2	Дневен	Деца с увреждания	Община	36	36	Превенция на	Благоевград	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Благоевград Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	център за деца с увреждания – (ДДД)		Благоевград			изоставянето Консултиране, дневна грижа, рехабилитация, логопедична помощ, информиране и обучение, специализирани медицински грижи		
3	ЦСРИ за деца от рискови групи и възрастни с увреждания (ДДД)	Деца и лица с увреждания, деца, които са настанени или се извеждат от специализирани училища като СПИ и ВУИ	Община Благоевград, Симитли	20	40	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност; Мобилни услуги от рехабилитатор и психолог	Благоевград	Налична
4	ДМСГД	Изоставени новородени деца, деца с увреждания и тежки заболявания	Всички общини от областта	30	30	Трансформиране; постепенно намаляване на капацитета с 65% (поне с 20% за първата	Благоевград	Налична за трансформиране – планирането се извършва от МЗ

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Благоевград Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		(заетост 2009 –45 деца)				година) и постепенно закриване чрез договаряне с МЗ		
5	ДДЛРГ (ДДД)	За деца от 1 до 13 клас (заетост 2009 –75) прием.	Общини от областта и от др. области	50	30	Постепенно извеждане на деца в резидентна грижа семеен тип – в ЦНСТ	Благоевград	Налична за трансформиране/закриване
6	Преходно жилище	За деца от – ДДЛРГ – Благоевград	Община Благоевград	0	8	Подготовка на извеждане на деца, отглеждани в СИ	Благоевград	налична
7	Наблюдавано жилище	За деца и лица	Община Благоевград	0	6	Подготовка за самостоятелен живот	Благоевград	Нова – разкриване до края на 2015 г.
8	ЦНСТ (ДДД)	За деца без увреждания	От община Благоевград	15	15	Грижа за деца в среда, близка до семейната	Благоевград	Налична
9	ЦНСТ (ДДД)	За деца без увреждания	От община Благоевград	15	15	Грижа за деца в среда, близка до семейната	Благоевград	Нова- след 2015 г.
10	ЦНСТ (ДДД)	За деца и лица с увреждания от ДДУИ с. Петрово	от област Благоевград	14	14	Грижа за деца и лица в среда, близка до семейната	Благоевград	Нова – разкриване до края на 2015 г.
11	ЦНСТ	За деца и лица с	от област	14	14	Грижа за деца и лица в среда, близка до	Благоевград	Нова – разкриване до края

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Благоевград Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	(ДДД)	увреждания от ДДУИ с. Петрово	Благоевград			семейната		на 2015 г.
	ЦНСТ (ДДД)	За деца и лица с увреждания от ДДУИ с. Петрово	от област Благоевград	14	14	Грижа за деца и лица в среда, близка до семейната	Благоевград	Нова – разкриване до края на 2015 г.
12	Защитено жилище	За деца и лица с увреждания от ДДУИ с. Петрово	от област Благоевград	8	8	Грижа за деца и лица в среда, близка до семейната	Благоевград	Нова – разкриване до края на 2015 г.
13	Дневен център за възрастни увреждания (ДДД)	Хора с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда	Благоевград	20	20	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	Благоевград	Налична
14	Дневен център за възрастни с психични разстройства,	Възрастни хора с психични разстройства и увреждания и техните близки	Благоевград	25	25	Индивидуални програми за социална интеграция и трудова терапия, групи за взаимопомощ на хора с психични разстройства и на техни близки; обучения.	Благоевград	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Благоевград Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
15	Защитено жилище (ДДД)	Хора с умствена изостаналост	От община Благоевград	10	10	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Благоевград	Налична
16	Защитено жилище (ДДД)	Хора с психични разстройства	От община Благоевград	8	8	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Благоевград	Налична
17	Защитено жилище (ДДД)	Хора с интелектуални затруднения	От община Благоевград		12	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Благоевград	Нова
18	Защитено жилище (ДДД)	Хора с психични разстройства	От община Благоевград		12	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Благоевград	Нова
19	Център за временно настаняване (ДДД)	лица, напускащи местата за лишаване от свобода, лица със зависимости,	Всички населени места в областта	10	10	осигуряване на подслон, храна, социални консултации, посредничество за	Благоевград	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Благоевград Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		бездомни и други				намиране на работа, жилище и финансова подкрепа.		
20	Център за развитие на уязвими общности <i>Дейност на НПО и общините</i>	Етнически общности в неравностойно положение, уязвими групи в ромски квартали Деца и младежи, отпаднали от училище Семейства в риск Безработни	Обл. Благоевград	0	1 център	Посредническа структура за социално включване на ромските общности. Здравни медиатори; Курсове за ограмотяване и квалификация; Образователни дейности, клубове по интереси; Запълване на образователни пропуски	Благоевград (В близост до обособените ромски квартали.)	Нов за планиране и осъществяване с пряко участие на НПО и/или неформални инициативни групи от ромските общности
21	Домашен социален патронаж <i>Общинска дейност</i>	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи	Благоевград	260	260	Мобилна услуга за обхващане на селата – предоставяне на храна, комунално-битови услуги, помощ в домакинството, здравна и мед. грижа, осигуряване на трудо и арт терапия, други.	Във всички общини	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Благоевград Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		стари хора в отдалечени нас. Места без достъп до услуги						
22	Обществена трапезария – <i>общинска дейност</i>	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски доходи и др.	Благоевград	50	100	Осигуряване на безплатна храна на хора с много ниски доходи или, които са без доход	Благоевград	Налична
23	Обществена трапезария	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски доходи и др.	Цялата област	0	100	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата	80% от населените места в областта	Налична – финансиране последователно от Фонд "Социална закрила" и ОР"РЧ
24	Клуб на пенсионера – <i>общинска дейност</i>	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами		3	4	Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консул-тиране – социално, здравно, правно	Във всички общини от областта	Налични
25	Клуб на инвалида -	Хора с увреждания,, които имат		3	3	Осигуряване на лични и социални контакти.	Във всички общини от	Налични

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Благоевград Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	общинска дейност	възможност да се придвижват				Информиране и консул-тиране – социално, здравно, правно за хората с увреждания	областта	
26	Дневен център за стари хора (ДЦСХ)	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	Общ. Благоевград	40	40	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации медицинска грижа	Благоевград	Налична
27	Дневен център за стари хора (ДЦСХ)	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	Община Благоевград		20	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации медицинска грижа	С. Падеш	Нова
28	Дом за стари хора (ДСХ)	Стари хора със затруднения в самообслужването, които имат нужда от резидентна грижа	От цялата област	87	87	Резидентна грижа – постоянно 24-часово обгрижване.	Благоевград, общ. Благоевград	Налична
29	Дом за възрастни с деменция	Стари хора със затруднения в самообслужването, които имат нужда от	От цялата област	50	50	Резидентна грижа – постоянно 24-часово обгрижване.	с. Падеш, общ. Благоевград	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Благоевград Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		резидентна грижа						
30	Личен асистент в <i>услуга общността по ОП"РЧР"</i>	Лица и деца с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами		80	90	Осигуряване на грижи в семейна среда на хора и деца, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, предоставяне на алтернативен избор за професионално развитие на семейства, в които има лице с трайно увреждане.	Във всички общини от областта	Налична
31	Социален асистент – <i>услуга общността нац. Програма</i>	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами		24	100	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи.	Във всички общини от областта	Предстоящо ново стартиране по ОП"РЧР" през 2015 г. До 2014 г. Включително услугата е предоставяна чрез ОП"РЧР"- миналия програмен период. За 2015 г. Има и осигурено финансиране от общинския бюджет За 20 социални асистенти

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Благоевград Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
32	Домашен помощник – услуга в общността по ОП "Развитие на човешките ресурси"	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами		0	0	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот.	Във всички общини от областта	Предстоящо ново стартиране по ОП"РЧР" през 2015 г.
33	ЦСРИ за лица от рискови групи (НПО)	Лица, осъдени на: - пробация; - условно осъдени; - осъдени на лишаване от свобода - освободени от затвора	Цялата област	0	20	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност; Мобилни услуги от рехабилитатор и психолог	Благоевград	
34	Приемна грижа	-изоставени новородени деца, деца с увреждания и деца в риск	Благоевград	40	60		Благоевград	налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Благоевград Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
35	Общностен център	Деца от 0 до 7 години и техните семейства от уязвими общности от община Благоевград, при които има риск от социално изключване	Благоевград	-	-	Ранна интервенция на уврежданията, здравна консултация за деца, формиране и развитие на родителски умения	Благоевград	Наличен - Проект за социално включване на МТСП
36	Дом за възрастни с деменция		Благоевград		50		С. Падеш, община Благоевград	налична

8.4 Планирани услуги в община Гоце Делчев

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Г. Делчев Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Г. Делчев Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
1	Център за обществена подкрепа (ЦОП) – държавно делегирана дейност (ДДД) ³	Деца и семейства в риск Деца в риск от отпадане от училище Деца, отпаднали от училище	Община Гоце Делчев, Гърмен, Сатовча Хаджидимово	40	60	Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с деца и родители за връщане в училище, Консултации; Услуги за деинституционализация Реинтеграция в семейството	Гоце Делчев	Налична, планиран капацитет след 2015 г. – 60 места
2	Дневен център за деца с увреждания – (ДДД)	Деца с увреждания	Община Гоце Делчев, Гърмен	50	50	Превенция на изоставянето Консултиране, дневна грижа, рехабилитация, логопедична помощ, информиране и обучение, специализирани медицински грижи	Гоце Делчев	Налична
3	ДДЛРГ (ДДД)	За деца от 1 до 13 клас (заетост 2009 –48)	общини от областта	40	20	Постепенно извеждане на деца в резидентна грижа семеен тип – в ЦНСТ	Гоце Делчев	Налична за трансформиране/закриване
4	Преходно жилище	За деца от – ДДЛРГ – Благоевград	Община Гоце Делчев	8	8	Подготовка на извеждане на деца, отглеждани в СИ	Гоце Делчев	Налична

³ Услугите, предоставяни като държавно-делегирана дейности са отбелязани със съкращението ДДД

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Г. Делчев Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
5	ЦНСТ	Хора с умствена изостаналост	Община Гоце Делчев	14	14	Комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната.	Гоце Делчев	Налична
6	ЦНСТ	За деца и лица с увреждания от ДДУИ с. Петрово	Община Гоце Делчев	14	14	Комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната.	Гоце Делчев	Налична
7	Дневен център за възрастни увреждания (ДДД)	Хора с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда	Гоце Делчев	30	30	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	Гоце Делчев	налична
8	ЦНСТ за хора с деменция	Хора с увреждания	От област Благоевград	14	14	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Гоце Делчев	Налична
9	ЦНСТ за хора с психически увреждания	Хора с увреждания	От област Благоевград		14	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Гоце Делчев	Нова
10	Кризисен център	Деца и лица пострадали от	областта		10	Подслон , здравна грижа, социални и психологически	Гоце Делчев	Нова

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Г. Делчев Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		насилие, трафик или друга форма на експлоатация.				консултации и подкрепа. Юридически консултации		
11	ЦСРИ (ДДД)	Хора с увреждания	От цялата област	0	30	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически,	Гоце Делчев	Нова
12	Домашен социален патронаж <i>Общинска дейност</i>	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужва-нето, които имат нужда от грижа в семейна среда. Самотно живеещи стари хора в отдалечени нас. места без достъп до услуги	Гоце Делчев	220	220	Мобилна услуга за обхващане на селата – предоставяне на храна, комунално-битови услуги, помощ в домакинството, здравна и мед. грижа, осигуряване на трудо и арт терапия, други.	във всички общини	Налична - разширяване на дейностите и многообразието на услугите и капацитетите за обхващане на малките изолирани населени места
13	Обществена трапезария	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски	Община Гоце Делчев	72	100	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата	80% от населените места в областта	Нова за планиране във всички общини (финансирана чрез ФСП през

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Г. Делчев Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		доходи и др.						зимния сезон или чрез общински бюджет)
14	Клуб на пенсионера - общинска дейност	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами		300	300	Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране –социално, здравно, правно	Във всички общини от областта	Налични и нови дейности
15	Клуб на инвалида - общинска дейност	Хора с увреждания,, които имат възможност да се придвижват		285	285	Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране –социално, здравно, правно за хората с увреждания	Във всички общини от областта	Налични и разширяване с нови дейности
16	Дом за стари хора	Стари хора със затруднения в самообслужването, които имат нужда от резидентна грижа	От цялата област	24	24	Резидентна грижа –постоянно 24-часово обгрижване.	Благоевград с филиал в с. Падеш, общ. Блград	Налична
17	Личен асистент услуга в	Лица и деца с трайни увреждания, с тежки здравословни		60	100	Осигуряване на грижи в семейна среда на хора и деца, нуждаещи се от постоянно	Във всички общини	Налична, за разширяване

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Г. Делчев Местоположение	Статус – налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	<i>общ-ността по национална програма</i>	състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами				обгрижване в ежедневие-то си, предоставяне на алтернативен избор за професионално развитие на семейства, в които има лице с трайно увреждане.	от областта	
18	Бюро за социални услуги	Възрастни хора, самотни хора и хора с увреждания	От община Гоце Делчев		100	Предоставяне на грижи за възрастни хора и хора с увреждания	Община Гоце Делчев	Нова

8.5 Планирани услуги в община Гърмен

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Гърмен Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
1.	Дневен център за възрастни увреждания (ДДД)	Хора с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна	Община Гърмян	20	20	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	с. Марчево, община Гърмен	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Гърмен Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		среда						
2.	Защитено жилище (ДДД)	Хора с увреждания	От област Благоевград	8	8	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	община Гърмен	Налична
3.	Клуб на пенсионера - общинска дейност	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами		2	2	Осигуряване на лични и социални контакти. Информиране и консултиране –социално, здравно, правно	Община Гърмен	Налична
4.	Домашен социален патронаж <i>Общинска дейност</i>	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи стари хора в отдалечени нас. места без достъп до услуги	Гърмен	100	100	Мобилна услуга за обхващане на селата – предоставяне на храна, комунално-битови услуги, помощ в домакинството, здравна и мед. грижа, осигуряване на трудо и арт терапия, други.	Община Гърмен	Налична - разширяване на дейностите и многообразието на услугите и капацитетите за обхващане на малките изолирани населени места
5.	Личен асистент <i>услуга в</i>	Лица и деца с трайни увреждания, с тежки здравословни		40	50	Осигуряване на грижи в семейна среда на хора и деца, нуждаещи се от	Община Гърмен	Налична за разширяване

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Гърмен Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	<i>общността по национална програма</i>	състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами				постоянно обгрижване в ежедневието си, предоставяне на алтернативен избор за професионално развитие на семейства, в които има лице с трайно увреждане.		
6.	Социален асистент - услуга в общността по национална програма	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами		0	10	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи.	Община Гърмен	Налична за разширяване
7.	Домашен помощник - услуга в общността ОП "Развитие на човешките ресурси"	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами		0	10	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот.	Община Гърмен	Налична за разширяване

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Гърмен Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
8.	ЦНСТ за стари хора /по програма/	Възрастни хора		?	20	Осигуряване на грижи в семейна среда на възрастно хора	Община Гърмен	Нова

8.6 Планирани услуги в община Кресна

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Кресна Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
1	ЦСРИ за деца и възрастни (ДДД)	Лица с увреждания	Община Кресна	20	30	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, прав-ни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност и подкрепа на семействата	С. Долна Градешница, общ. Кресна	Налична, за разширяване
2	Дневен център за стари хора (ДЦСХ)	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да	Община Кресна	0	40	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации медицинска грижа	Гр. Кресна	Нова

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Кресна Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		се обслужват сами						
3	Домашен социален патронаж <i>Общинска дейност</i>	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи стари хора в отдалечени нас. места без достъп до услуги	Община Кресна	100	120	Мобилна услуга за обхващане на селата – предоставяне на храна, комунално-битови услуги, помощ в домакинството, здравна и мед. грижа, осигуряване на трудо и арт терапия, други.	във всички населени места от общината	Налична - разширяване на дейностите и многообразието на услугите и капацитетите за обхващане на малките изолирани населени места
4	Клуб на пенсионера <i>- общинска дейност</i>	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами	Община Кресна	1	1	Осигуряване на лични и социални контакти. Информиране и консултиране – социално, здравно, правно	Гр. Кресна	Налични и нови дейности
5	Личен асистент <i>услуга в общността по ОП "Развитие на човешките ресурси"</i>	Лица и деца с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	Община Кресна	17	30	Осигуряване на грижи в семейна среда на хора и деца, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, предоставяне на алтернативен избор за професионално развитие на семейства, в които има лице	Във всички населени места от общината	Налична, за разширяване

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	<u>Общ.</u> <u>Кресна</u> Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
						с трайно увреждане.		
6	Социален асистент - услуга в общността по ОП "Развитие на човешките ресурси"	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	Община Кресна	0	20	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи.	Във всички населени места от общината	Нова
7	Домашен помощник - услуга в общността по ОП "Развитие на човешките ресурси"	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	Община Кресна	0	40	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот.	Във всички населени места от общината	Нова
8	Дневен център за възрастни хора с увреждания (ДДД)	Хора с увреждания с и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда	Община Кресна	25	35	Дневни и почасови услуги. Медицинска и социална рехабилитация	С. Долна Градешница, общ. Кресна	Налична, за разширяване

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Кресна Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
9	ЦНСТ за лица с увреждания (ДДД)	Лица с увреждания	Община Кресна	0	12	Постепенно извеждане в резидентна грижа семеен тип на лица с увреждания	Гр. Кресна	Проучване и планиране за разкриване - 2016г.
10	Център за обществена подкрепа (ДДД)	Деца и семейства в риск Деца в риск от отпадане от училище; или отпаднали от училище.	Община Кресна	0	15	Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с деца и родители за връщане в училище, Консултации;	Гр. Кресна	Проучване и планиране за разкриване - 2016г.

8.7 Планирани услуги в община Петрич

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Петрич Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
1	Дневен център за	Деца с увреждания	Община Петрич	30	30	Превенция на изоставянето Консултиране, дневна	Петрич	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Петрич Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	деца с увреждания - (ДДД)					грижа, рехабилитация, логопедична помощ, информирание и обучение, специализирани медицински грижи		
2	ДДЛРГ (ДДД)	За деца от 1 до 13 клас (заетост 2009 –48)	общини от областта	48	20	Постепенно извеждане на деца в резидентна грижа семеен тип – в ЦНСТ	С. Първомай, общ. Петрич	Налична за трансформиране/закриване –
3	ЦНСТ (ДДД)	Деца настанени на постоянен престой в ДДЛРГ.	Общини от областта Общ. Петрич		15	Комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната.	с. Първомай общ. Петрич	Нова – планиране през 2016 г.
4	ЦНСТ (ДДД)	Деца настанени на постоянен престой в ДДЛРГ.	Общини от областта Общ. Петрич		15	Комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната.	с. Първомай общ. Петрич	Нова – планирана през 2016 г.
6	ЦНСТ (ДДД)	Деца и младежи с увреждания	Общини от областта Общ. Петрич	14	14	Комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната.	с. Първомай общ. Петрич	Нова – разкриване до края на 2015 г.
7	Кризисен център	Деца и младежи преживели домашно	областта		10	Подслон , здравна грижа, социални и психологически	Петрич	Нова

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Петрич Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		насилие, сексуално насилие, трафик на хора.				консултации и подкрепа. Юридически консултации		
8	Център за обществена подкрепа селища (ДДД)	Деца и семейства в риск Деца в риск от отпадане от училище; или отпаднали от училище.	Община Петрич		30	Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с деца и родители за връщане в училище, Консултации; Услуги за деинституционализация Реинтеграция в семейството	Петрич	Нова
9	ЦСРИ за деца и възрастни (ДДД)	Деца и лица с увреждания	Община Петрич	0	30	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност	Петрич	Нова
10	Дневен център за възрастни с увреждания (ДДД)	Хора с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда	Община Петрич	18	30	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	Петрич	Налична
11	Домашен	Самотно живеещи	Петрич	200	500	Мобилна услуга за	във всички	Налична -

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Петрич Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	социален патронаж <i>Общинска дейност</i>	стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужва-нето, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи стари хора в отдалечени нас. места без достъп до услуги				обхващане на селата – предоставяне на храна, комунално-битови услуги, помощ в домакинството, здравна и мед. грижа, осигуряване на трудо и арт терапия, други.	общини	разширяване на дейностите и многообразието на услугите и капацитетите за обхващане на малките изолирани населени места
12	Обществена трапезария	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски доходи и др.	Цялата област	0	50	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата	80% от населените места в общината	Нова за планиране във всички населени места (финансирана чрез ФСП през зимния сезон или чрез общински бюджет)
13	Клуб на пенсионера <i>- общинска дейност</i>	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами	Община Петрич	9	20	Осигуряване на лични и социални контакти. Информиране и консултиране –социално, здравно, правно	Във всички общини от областта	Налични и нови дейности

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Петрич Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
12	Клуб на инвалида - общинска дейност	Хора с увреждания,, които имат възможност да се придвижват	Петрич	1	1	Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране –социално, здравно, правно за хората с увреждания	Във всички общини от областта	Налични и разширяване с нови дейности
14	Личен асистент услуга в общността по национална програма	Лица и деца с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	Община Петрич	20	35	Осигуряване на грижи в семейна среда на хора и деца, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, предоставяне на алтернативен избор за професионално развитие на семейства, в които има лице с трайно увреждане.	Във всички общини от областта	Налична, за разширяване
15	Социален асистент - услуга в общността по нац. програма	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	Община Петрич	22	35	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи.	Във всички общини от областта	Налична, за разширяване

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Петрич Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
16	Домашен помощник - услуга в общността по ОП "Развитие на човешките ресурси"	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	Община Петрич	21	35	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот.	Във всички общини от областта	Налична, за разширяване

8.8 Планирани услуги в община Разлог

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Разлог Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
1	Център за обществена подкрепа селища (ДДД)	Деца и семейства в риск Деца в риск от отпадане от училище; или отпаднали от училище.	Община Разлог	0	20	Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с деца и родители за връщане в училище, Консултации; Услуги за деинституционализация Реинтеграция в семейството	Разлог	Нова Разширяване-мобилни услуги след 2016

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Разлог Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
2	ЦНСТ (ДДД)	Деца/младежи от 0 до 18 годишна възраст, лишени от родителска грижа, за които до момента на приемането им в ЦНСТ са изчерпани възможностите за оставане и връщане в биологичното семейство, настаняване в семейството на близки или в приемно семейство.	Община Разлог и близки общини	8	8	Предоставяне на жизнена среда за пълноценното израстване и развитие на деца, лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване в него са изчерпани възможностите за връщане в биологичното семейство, настаняване в семейството на близки или в приемно семейство.	Разлог	Налична
3	ЦНСТ (ДДД)	Лица с деменция	Община Разлог, областта и съседни области	10	10	Осигуряване грижа за хора с деменция, нуждаещи се от 24 часово обгрижване	Разлог	Налична
3	Дневен център за деца с увреждания	Деца с увреждания	Община Разлог	16	16	Превенция на изоставянето Консултиране,дневна,грижа, рехабилитация,	Разлог	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Разлог Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	- (ДДД)					логопедична помощ, информиране и обучение, специализирани медицински грижи		
4	Защитено жилище (ДДД)	Лица с увреждания	От област Благоевград	8	8	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Разлог	Налична
5	ЦСРИ (ДДД)	Лица с увреждания	Разлог	24	24	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност и подкрепа на семействата	Разлог	Налична
6	Дневен център за възрастни с увреждания (ДДД)	Лица с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда	Разлог	20	20	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	Разлог	Налична
7	ДВХФУ	Дом за възрастни с физически увреждания (мъже и	Областта и съседни области	50	0	Осигуряване грижа за хора с физически увреждания, нуждаещи се от 24-часово	с. Долно Драглище, общ. Разлог	Налична за реформиране през 2020г.

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Разлог Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		жени), нуждаещи се грижа				обгрижване		
8	ЦНСТ (ДДД)	Лица с интелектуални затруднения	Областта и съседни области	0	15	Осигуряване грижа за хора с интелектуални увреждания, нуждаещи се от 24 часово обгрижване	с. Долно Драглище, общ. Разлог	Планирана за 2020 г.
9	ЦНСТ (ДДД)	Лица с физически увреждания	Областта и съседни области	0	15	Осигуряване грижа за хора с физически увреждания, нуждаещи се от 24 часово обгрижване	с. Долно Драглище, общ. Разлог	Планирана за 2020 г.
10	Защитено жилище (ДДД)	Хора с физически увреждания от общността	От област Благоевград	10	10	Осигуряване на резидентна грижа за хора с физически увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	с. Долно Драглище, общ. Разлог	Налична
11	Дневен център за стари хора (ДЦСХ)	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	Разлог	25	25	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации медицинска грижа	Разлог	Налична
12	Дом за стари хора (ДСХ)	Стари хора със затруднения в самообслужването, с	От цялата област	30	30	Резидентна грижа – нужда от постоянно 24-часово обгрижване	Разлог	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Разлог Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		нужда от резидентна грижа						
14	Клуб на пенсионера – общинска дейност	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами		9	9	Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране – социално, здравно, правно	общ. Разлог	Налични
15	Домашен социален патронаж Общинска дейност	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужва-нето, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи стари хора в отдалечени нас. места без достъп до услуги	Разлог	280	280	Мобилна услуга за обхващане на селата – предоставяне на храна, комунално-битови услуги, помощ в домакинството, здравна и мед. грижа, осигуряване на трудо и арт терапия, други.	общ. Разлог	Налична
16	Личен асистент услуга в общността по национална програма и	Лица и деца с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се		26	35	Осигуряване на грижи в семейна среда на хора и деца, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, предоставяне на алтернативен избор за	общ. Разлог	Налична, за разширяване

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Разлог Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	по ОП "Развитие на човешките ресурси"	обслужват сами				професионално развитие на семейства, в които има лице с трайно увреждане.		
17	Социален асистент - услуга в общността по нац. програма	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами		0	20	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи.	общ. Разлог	Налична, за разширяване
18	Домашен помощник - услуга в общността по ОП "Развитие на човешките ресурси"	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами		0	30	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот.	общ. Разлог	Налична, за разширяване
19.	Приемен родител - услуга в общността	Деца, изоставени от родителите или деца в риск	Разлог	9	15	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца, които поради различни причини са били	общ. Разлог	Налична през 2015г. по проект, за разширяване при възможност

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Разлог Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	по ОП "Развитие на човешките ресурси"					изоставени или поставени под риск.		за кандидатстване по нов проект по ОП „РЧР“ през периода 2015-2020г.

8.9 Планирани услуги в община Сандански

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Сандански Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
1	Център за обществена подкрепа селища (ДДД)	Деца и семейства в риск Деца в риск от отпадане от училище; или отпаднали от училище.	Община Сандански, Струмяни		30	Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; работа с деца и родители за връщане в училище, Консултации; Услуги за деинституционализация Реинтеграция в семейството	Сандански	Нова планирана за 2016 г.

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Сандански Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
2	Дневен център за деца с увреждания <i>-(ДДД)</i>	Деца с увреждания	Община Сандански	36	36	Превенция на изоставянето Консултиране, дневна грижа, рехабилитация, логопедична помощ, информиране и обучение, специализирани медицински грижи	Сандански	Налична
3	ДДУИ <i>(ДДД)</i>	Деца от 0 до 18 години с умствена изостаналост	От цялата страна	0	0	Постепенно извеждане на деца в резидентна грижа семеен тип – в ЦНСТ	с. Петрово, общ. Сандански	Налична предстои закриване
4	ЦНСТ <i>(ДДД)</i>	За деца без увреждания	От цялата област	14	14		Сандански	Нова
5	ЦНСТ <i>(ДДД)</i>	За деца и младежи с умствена изостаналост, изведени от специализирана институция и от общността.	Община Сандански		14	Осигуряване на грижа за лица с умствена изостаналост, нуждаещи се от 24 – часова грижа.	Село Вълково, община Сандански.	Налична разкрита по Проект. Стартиране като делегирана дейност през м. 10.2015 г.
6	ЦСРИ <i>(ДДД)</i>	Безработни лица. Лица с трайни увреждания. Лица осъдени на пробация. Лица пребивавали в	Община Сандански.		20	Извършване на рехабилитация, социално – правни консултации, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми	Сандански	Нова

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Сандански Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		места лишени от свобода. Деца и семейства в неравностойно положение.				за социално включване.		
7	Дневен център за възрастни увреждания (ДДД)	Хора с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда	Сандански	20	20	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	Сандански	Налична
8	Дневен център за възрастни увреждания (ДДД)	Хора с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда	Община Сандански	15	15	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	С. Ласкарево, общ. Сандански	Налична
9	Защитено жилище (ДДД)	За лица с умствена изостаналост от област Благоевград, настанени в СИ за деца	от цялата област	0	10	Постепенно извеждане в резидентна грижа на лица с увреждания, настанени в СИ за деца.	Село Вълково, община Сандански	Нова
10	ЦНСТ (ДДД)	За лица с умствена изостаналост от	от цялата област		0	Осигуряване на грижа за лица с умствена	Село Петрово,	Няма разкрита.

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Сандански Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		област Благоевград, настанени в СИ за деца				изостаналост, нуждаещи се от 24 – часова грижа.	община Сандански	
11	ЦНСТ (ДДД)	За лица с психични разстройства	от цялата област	15	15	Осигуряване на грижа за лица с психични разстройства, нуждаещи се от 24 – часова грижа.	Село Петрово, община Сандански	Налична
12	ЦНСТ (ДДД)	За лица с психични разстройства	от цялата област	13	13	Осигуряване на грижа за лица с психични разстройства, нуждаещи се от 24 – часова грижа.	Село Петрово, община Сандански	Нова - разкриване до края на 2015 г.
13	ЦСРИ (ДДД)	Лица с трайни увреждания. Лица осъдени на пробация. Лица пребивавали в места лишени от свобода. Деца и семейства в неравностойно положение.	община Сандански		15	Извършване на рехабилитация, социално – правни консултации, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване.	Село Петрово, община Сандански	Нова – да се планира през 2015 и старт след 2016 год.
14	Дом за стари хора (ДСХ)	Стари хора със затруднения в самообслужването, с нужда от резидентна	От цялата област		25	Резидентна грижа – нужда от постоянно 24-часово обгрижване	Населено място Община Сандански	Нова – планирана за разкриване през 2015 г.

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Сандански Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		грижа						
15	Домашен социален патронаж <i>Общинска дейност</i>	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужва-нето, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи стари хора в отдалечени нас. места без достъп до услуги	Сандански	176	176	Мобилна услуга за обхващане на селата – предоставяне на храна, комунално-битови услуги, помощ в домакинството, здравна и мед. грижа, осигуряване на трудо и арт терапия, други.	във всички общини	Налична - разширяване на дейностите и многообразието на услугите и капацитетите за обхващане на малките изолирани населени места
16	Клуб на пенсионера <i>- общинска дейност</i>	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами		1	4	Осигуряване на лични и социални контакти. Информиране и консултиране –социално, здравно, правно	Във всички общини от областта	Налични и нови дейности
17	Клуб на инвалида - <i>общинска дейност</i>	Хора с увреждания,, които имат възможност да се придвижват		3	3	Осигуряване на лични и социални контакти. Информиране и консултиране –социално, здравно, правно за хората с увреждания	Във всички общини от областта	Налични и разширяване с нови дейности
18	Заместваща	Стари хора със	От цялата	0	8	предоставяне на заместваща	Населено	Нова

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Сандански Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	грижа - краткосрочна	затруднения в самообслужването,	област			грижа в домашна среда или краткосрочно настаняване в резидентна грижа от семеен тип. (за период на отсъствие на близките)	място в областта	
19	Личен асистент услуга в общността по национална програма	Лица и деца с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами		56	100	Осигуряване на грижи в семейна среда на хора и деца, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, предоставяне на алтернативен избор за професионално развитие на семейства, в които има лице с трайно увреждане.	Във всички общини от областта	Налична, за разширяване
20	Социален асистент - услуга в общността по нац. програма	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами		12	50	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи.	Във всички общини от областта	Налична, за разширяване

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Сандански Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
21	Домашен помощник - услуга в общността по ОП "Развитие на човешките ресурси"	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами		15	40	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот.	Във всички общини от областта	Налична, за разширяване
22	Бюро за социални услуги	Лица с трайни увреждания, лица в неравностойно положение и други.			60	Извършване на консултации, оказване на съдействие на лица в неравностойно положение и увреждания.	В град Сандански	Нова – планирана за разкриване през 2015 г.

8.10 Планирани услуги в община Сатовча

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Сатовча Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	<u>Общ.</u> <u>Сатовча</u> Местополо- жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
1	Център за работа с деца на улицата (ДДД)	Деца на улицата, бездомни и безпризорни деца, деца отпаднали от училище	област		10	Осигуряване на подслон, храна, краткосрочно настаняване и грижи за бездомни и безпризорни деца	Сатовча	Нова
2	Кризисен център за деца с девиантно поведение	Деца в риск, живеещи в рискови семейства, с противообществени прояви	Общини Гоце Делчев, Гърмен, Сатовча, Хаджидимово		15	Оказване на индивидуална подкрепа, задоволяване на ежедневните потребности, правно консултиране, социциално–психологическа помощ.	Сатовча	Нова
3	Център за настаняване от семеен тип за възрастни с увреждания (ДДД)	За лица с умствена изостаналост от област Благоевград, настанени в СИ	От цялата област		15	Постепенно извеждане в резидентна грижа на лица с увреждания, настанени в СИ	Сатовча	Нова
4	Домашен социален патронаж <i>Общинска дейност</i>	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужва-нето, които имат нужда от грижа в семейна среда	Сатовча	150	150	Мобилна услуга за обхващане на селата – предоставяне на храна, комунално-битови услуги, помощ в домакинството, здравна и мед. грижа, осигуряване на трудо и арт	във всички общини	Налична - разширяване на дейностите и многообразието на услугите и капацитетите за обхващане на

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	<u>Общ.</u> <u>Сатовча</u> Местополо- жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		Самотно живеещи стари хора в отдалечени нас. места без достъп до услуги				терапия, други.		малките изолирани населени места
5	Клуб на пенсионера - общинска дейност	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами		4	4	Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране –социално, здравно, правно	Във всички общини от областта	Налични и нови дейности
6	Личен асистент услуга в общността по национална програма	Лица и деца с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами			40	Осигуряване на грижи в семейна среда на хора и деца, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, предоставяне на алтернативен избор за професионално развитие на семейства, в които има лице с трайно увреждане.	Във всички общини от областта	Налична, за разширяване
7	Социален асистент - услуга в общността по нац. програма	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се			15	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради ограничения от здравословен характер са изключени от социалния	Във всички общини от областта	Налична, за разширяване

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	<u>Общ.</u> <u>Сатовча</u> Местополо- жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		обслужват сами				живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи.		
8	Домашен помощник - услуга в общността по ОП "Развитие на човешките ресурси"	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състоя- ния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами			10	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот.	Във всички общини от областта	Налична, за разширяване

8.11 Планирани услуги в община Симитли

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	<u>Общ.</u> <u>Симитли</u> Местополо- жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториал ен обхват	2016	2020			
1.	Център за обществена подкрепа селища (ДДД)	Деца и семейства в риск; Деца в риск от отпадане от училище или отпаднали от	Община Симитли		40	Подкрепа на семейството при отглеждане на детето, работа с деца и родители за връщане в училище; Консултации;	Симитли	Нова

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Симитли Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		училище;				Услуги за деинституционализация Реинтеграция в семейството;		
2	Дневен център за деца и младежи с увреждания (ДДД)	Деца и младежи с увреждания ;	Община Симитли	24	24	Консултиране, дневна грижа, рехабилитация, логопедична помощ, информиране и обучение, специализирани медицински грижи	Симитли	Налична
3.	Център за настаняване от семеен тип за лица с психични разстройства а (ДДД)	За лица с психични разстройства;	От цялата област	8	8	Осигуряване на резидентна грижа за лица с психични разстройства , които имат нужда от подкрепа за справяне с ежедневните си нужди;	Симитли	Налична
4.	Център за настаняване от семеен тип за деца (ДДД)	Деца лишени от родителска грижа	От цялата област		15	Осигуряване на резидента грижа за деца, за които не са налице възможности за връщане в семейна среда	Симитли	Нова

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Симитли Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
5.	Дневен център за възрастни с увреждания (ДДД)	Хора с увреждания със и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда;	Община Симитли	45	45	Дневни и почасови грижи Медицинска и социална рехабилитация	Симитли	Налична
6.	Център за социална рехабилитация и интеграция (ДДД)	Лица и деца с увреждания;	Община Симитли		20	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност и подкрепа на семействата	Симитли	Нова
7.	Център за настаняване от семеен тип (ДДД)	За лица с физически увреждания;	От цялата област	15	15	Осигуряване на резидента грижа за лица с физически увреждания, които имат нужда от подкрепа за справяне с ежедневните си нужди, нужда от рехабилитация и трудотерапия	Симитли	Налична
8.	Център за настаняване от семеен	За лица с деменция;	От цялата област	15	15	Осигуряване на резидентна грижа за лица с деменция, които имат нужда от	Симитли	Налична

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. СIMITЛИ Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	тип (ДДД)					подкрепа за справяне с ежедневните си нужди		
9.	Център за настаняване от семеен тип (ДДД)	За лица с умствена изостаналост;	От цялата област		15	Осигуряване на резидента грижа за лица с умствена изостаналост, които имат нужда от подкрепа за справяне с ежедневните си нужди	Симитли	Нова
10.	Защитено жилище за лица с психични разстройства (ДДД)	Хора с психични разстройства;	От цялата област	10	10	Осигуряване на резидентна грижа за хора с увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Община Симитли	Нова – разкриване до края на 2015 г.
11.	Домашен социален патронаж <i>Общинска дейност</i>	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда;	Община Симитли	170	240	Мобилна услуга за обхващане на селата – предоставяне на храна, комунално-битови услуги, помощ в домакинството, здравна и мед. грижа, осигуряване на трудо и арт терапия, други.	Община Симитли	Налична - разширяване на дейностите и многообразието на услугите и капацитетите за обхващане на малките изолирани населени места

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Симитли Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
12.	Обществена трапезария	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, хора с увреждания с ниски доходи и др.	От цялата област	0	200	Осигуряване на топла и питателна храна през зимата	80% от населените места в областта	Нова за планиране във всички общини (финансирана чрез ФСП през зимния сезон или чрез общински бюджет)
13.	Клуб на пенсионера - общинска дейност	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами;	Община Симитли	0	1	Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране –социално, здравно, правно	Във всички общини от областта	Налични и нови дейности
14.	Клуб на инвалида - общинска дейност	Хора с увреждания,, които имат възможност да се придвижват;	Община Симитли	1	1	Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране –социално, здравно, правно за хората с увреждания	Във всички общини от областта	Налични и разширяване с нови дейности
15.	Център за настаняване от семеен	Стари хора със затруднения в самообслужването.	От цялата област.		15	Осигуряване на 24 – часови грижи за стари хора със затруднения в	Симитли	Нова

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Сimitли Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	тип (ДДД)					самообслужването с нужда от резидента грижа		
16.	Личен асистент услуга в общността по национална програма	Лица и деца с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами;				Осигуряване на грижи в семейна среда на хора и деца, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, предоставяне на алтернативен избор за професионално развитие на семейства, в които има лице с трайно увреждане.	Във всички общини от областта	Налична, за разширяване
17.	Социален асистент - услуга в общността по нац. програма	Лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами;				Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи.	Във всички общини от областта	Налична, за разширяване
18.	Домашен помощник - услуга в	Лица с трайни увреждания, с тежки здравословни				Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради	Във всички общини от областта	Налична, за разширяване

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Сimitли Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	общността по ОП "Развитие на човешките ресурси"	състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами;				различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот.		

8.12 Планирани услуги в община Струмяни

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Струмяни Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
1	ЦНСТ (ДДД)	За деца от община Струмяни.	От цялата община	0	15	Предоставяне на социални услуги за деца в среда близка до семейната.	Струмяни	Нова
2	Защитено жилище (ДДД)	Хора с психични разстройства	От област Благоевград	10	10	Осигуряване на резидентна грижа за хора с психични разстройства и предотвратяване настаняването им в СИ	с. Раздол, общ. Струмяни	Налична
3	Защитено жилище (ДДД)	Хора с психични разстройства	От област Благоевград		10	Осигуряване на резидентна грижа за хора с психични разстройства от ДВГПР – с.	Населено място в общ.	Нова

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Струмяни Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
						Раздол	Струмяни	
4	Защитено жилище (ДДД)	Хора с психични разстройства	От област Благоевград		10	Осигуряване на резидентна грижа за хора с психични разстройства от ДВПР – с. Раздол	Населено място в общ. Струмяни	Нова
5	Център за настаняване от семеен тип (ДДД)	Хора с психични разстройства	От област Благоевград		13	Осигуряване на резидентна грижа за хора с психични разстройства от ДВПР – с. Раздол.	с. Раздол, общ. Струмяни	Нова
6	ЦСРИ (ДДД)	Безработни лица. Лица с трайни увреждания. Лица осъдени на пробация. Лица пребивавали в места лишени от свобода. Деца и семейства в неравностойно положение.	Община Струмяни		15	Извършване на рехабилитация, социално – правни консултации, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване.	Струмяни	Нова
7	ДВПР	Дом за възрастни хора с психични разстройства	От цялата страна	70	44	Осигуряване грижа за жени с психични разстройства нуждаещи се от 24 часово обгрижване	С. Раздол, общ. Струмяни	Налична за реформиране.
8	Дом за	Стари хора със	От цялата		15	Резидентна грижа – нужда	Населено	Нова

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Струмяни Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	стари хора (ДСХ)	затруднения в самообслужването, с нужда от резидентна грижа	област			от постоянно 24-часово обгрижване	място Община Струмяни	
9	Домашен социален патронаж <i>Общинска дейност</i>	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужва-нето, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи стари хора в отдалечени нас. места без достъп до услуги	Струмяни	100	150	Мобилна услуга за обхващане на селата – предоставяне на храна, комунално-битови услуги, помощ в домакинството, здравна и мед. грижа, осигуряване на трудо и арт терапия, други.	във всички общини	Налична - разширяване на дейностите и многообразието на услугите и капацитетите за обхващане на малките изолирани населени места
10	Клуб на пенсионера <i>- общинска дейност</i>	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами		3	5	Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране –социално, здравно, правно	Във всички общини от областта	Налични и нови дейности
11	Клуб на инвалида - <i>общинска дейност</i>	Хора с увреждания,, които имат възможност да се придвижват		1	3	Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране –социално, здравно, правно за хората с	Във всички общини от областта	Налични и разширяване с нови дейности

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Струмяни Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
						увреждания		
12	Личен асистент услуга в общността по национална програма	Лица и деца с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами		23	40	Осигуряване на грижи в семейна среда на хора и деца, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, предоставяне на алтернативен избор за професионално развитие на семейства, в които има лице с трайно увреждане.	Във всички общини от областта	Налична, за разширяване
13	Социален асистент - услуга в общността по нац. програма	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами		0	40	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи.	Във всички общини от областта	Налична, за разширяване
14	Домашен помощник - услуга в общността по ОП	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много		0	40	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са	Във всички общини от областта	Налична, за разширяване

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Струмяни Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	“Развитие на човешките ресурси”	затруднени да се обслужват сами				изключени от социалния живот.		

8.13 Планирани услуги в община Хаджидимово

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Хаджидимово Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
1	Домашен социален патронаж <i>Общинска дейност</i>	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи стари хора в отдалечени нас. места без достъп до услуги	Хаджидимово	200	200	Мобилна услуга за обхващане на селата – предоставяне на храна, комунално-битови услуги, помощ в домакинството, здравна и мед. грижа, осигуряване на трудо и арт терапия, други.	във всички общини	Налична - разширяване на дейностите и многообразието на услугите и капацитетите за обхващане на малките изолирани населени места
2	Клуб на	Пенсионери, които		0	50	Осигуряване на лични и	Във	Налични и

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	<u>Общ.</u> <u>Хаджидимово</u> Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	пенсионера - общинска дейност	нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами				социални контакти. Информирание и консултиране –социално, здравно, правно	всички общини от областта	нови дейности
3	Клуб на инвалида - общинска дейност	Хора с увреждания, които имат възможност да се придвижват		0	1	Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране –социално, здравно, правно за хората с увреждания	Във всички общини от областта	Налични и разширяване с нови дейности
4	Дневен център за стари хора (ДЦСХ)	Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	Хаджидимово	20	20	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации медицинска грижа	Хаджидимово	Налична
5	Личен асистент услуга в общността по национална програма	Лица и деца с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами		0	40	Осигуряване на грижи в семейна среда на хора и деца, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, предоставяне на алтернативен избор за професионално развитие на семейства, в които има лице	Във всички общини от областта	Налична, за разширяване

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Хаджиди мово Местопол- о-жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
						с трайно увреждане.		
6	Социален асистент - услуга в общността по нац. програма	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами		0	10	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи.	Във всички общини от областта	Налична, за разширяване
7	Домашен помощник - услуга в общността по ОП "Развитие на човешките ресурси"	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами		0	10	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот.	Във всички общини от областта	Налична, за разширяване

8.14 Планирани услуги в община Якоруда

№	Услуга, вид	Потребители	Капацитет	Съдържание – основни	Общ.	Статус - налична /
---	-------------	-------------	-----------	----------------------	-------------	--------------------

		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020	дейности, фокус на услугата	Якоруда Местоположение	нова (година за стартиране)
1	ЦНСТ	Деца настанени в ДДЛРГ.	Община Якоруда		12	Комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната.	Якоруда	Нова – планирана за 2016 г.
2	Дневен център за деца със седмична грижа	За деца от селата учащи в гимназиалния курс на ПГ „П. Р. Славейков“ –Якоруда и СОУ “Св.св. Кирил и Методий”	Община Якоруда		14	Социални услуги за оказване на подкрепа и консултиране на деца, до18 години, на които им предстои да водят независим начин на живот, както и с цел превенция на настаняването им в специализирани институции.	Якоруда	Нова за планиране след 2016 г.
3	Дневен център за деца на улицата	Деца ,които не могат да бъдат настанени в ДДЛРГ.	Община Якоруда		14	Превенция на изоставянето и отпадане от училище, социална рехабилитация и интеграция. Семейно консултиране и подкрепа. Създаване на равен достъп.	Якоруда	Нова за планиране след 2016 г.
4	Преходно жилище	За деца от селата учащи в гимназиалния курс на ПГ „П. Р. Славейков“ -Якоруда и СОУ “Св.св. Кирил и Методий”	Община Якоруда		14	Социална услуга,която се предоставя в среда близка до семейната. Подкрепа и консултиране на деца, на които им предстои да водят независим начин на живот.	Якоруда	Нова – планиране през 2017 г.
5	Дневен	Хора с увреждания със	Якоруда		25	Медицинска и социална	Якоруда	Нова – планиране

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Якоруда Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	център за лица с увреждания	и без чужда помощ; Възрастни хора с различни увреждания, живеещи в семейна среда				рехабилитация, консултации – социални, правни, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност и подкрепа на семействата. Дневни и почасови грижи		през 2018 г.
6	Дневен център за стари хора	. Самотно живеещи стари хора; пенсионери с ниски доходи, които могат да се обслужват сами	Якоруда		25	Осигуряване на храна, лични и социални контакти, консултации медицинска грижа. Дневни и почасови грижи.	Якоруда	Нова – да се планира през 2016 и старт от 2017 год.
7	Дом за стари хора	Стари хора със затруднения в самообслужването.	От цялата Община		30	Осигуряване на 24 – часови грижи за стари хора със затруднения в самообслужването.	Якоруда	Нова –планирана за 2018 г
8	Домашен социален патронаж <i>Общинска дейност</i>	Самотно живеещи стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда Самотно живеещи	Якоруда	100	150	Мобилна услуга за обхващане на града и селата – предоставяне на храна, комунално-битови услуги, помощ в домакинството, здравна и мед. грижа, осигуряване на трудо и арт терапия, други.	Община Якоруда	Налична - разширяване на дейностите и многообразието на услугите и капацитетите за обхващане на малките изолирани

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Якоруда Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
		стари хора в отдалечени нас. места без достъп до услуги						населени места
9	Клуб на пенсионера - общинска дейност	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами	От цялата Община	30	100	Пенсионери, които нямат сериозни здравословни проблеми и се обслужват сами	Община Якоруда	Налични и нови дейности
10	Клуб на инвалида - общинска дейност	Хора с увреждания,, които имат възможност да се придвижват	От цялата Община	20	40	Осигуряване на лични и социални контакти. Информирание и консултиране –социално, здравно, правно за хората с увреждания	Община Якоруда	Налична
11	Личен асистент услуга в общността по национална програма	Лица и деца с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	От цялата Община	30	60	Осигуряване на грижи в семейна среда на хора и деца, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, предоставяне на алтернативен избор за професионално развитие на семейства, в които има лице с трайно увреждане	Община Якоруда	Налична, за разширяване
12	Социален	лица с трайни	От цялата	30	60	семейна среда на деца и	Община	Налична, за

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Якоруда Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
	асистент - услуга в общността по нац. програма	увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	Община			лица, които поради ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи.	Якоруда	разширяване
13	Домашен помощник - услуга в общността по ОП "Развитие на човешките ресурси"	лица с трайни увреждания, с тежки здравословни състояния, които не могат или са много затруднени да се обслужват сами	От цялата Община	30	60	Осигуряване на грижи в семейна среда на деца и лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот.	Община Якоруда	Налична, за разширяване
14	Обществена трапезария/приготвяне на храна за обяд.	Самотно хора, хора с увреждания или затруднени в обслужването.	Община Якоруда	100	150	Приготвяне на храна за обяд	гр. Якоруда	Налична за разширяване на капацитета.
15	ЦОП	Деца и семейства в риск.	Общини Якоруда и Белица	20	40	Превенция от изоставане. Подкрепа на семейството. Работа с деца и родители. Консултации. Услуги за деинституализация.	гр. Якоруда	Налична за разширяване на капацитета.

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет		Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Общ. Якоруда Местоположение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2016	2020			
						Реинтеграция в семейството.		
16	ДЦДУ	Деца с увреждания	Общини Якоруда и Белица.	20	20	Превенция на изоставането консултиране, дневна грижа, рехабилитация, логопедична помощ, информиране и обучение, специализирани медицински грижи.	гр. Якоруда	Налична

9 Етапи в изпълнението на стратегията

9.1 Основни етапи

Областната стратегия за развитието на социалните услуги в област Благоевград обхваща 5-годишен период (2016 – 2020), в който се обособяват два етапа с продължителност по 3 и 2 години за изпълнение на стратегията, всеки от които започва с период на подготовка и интензивно оперативно планиране, както следва:

	Период	Дейности
Подготвителен етап	2015, първа половина	⌚ Изготвяне и приемане на Общински стратегии за социалните услуги в 14-те общини ⌚ Оперативно планиране на интервенцията през първите 3 години ⌚ План за действие 2016 г.
Първи етап	2016 - 2020	⌚ Изпълнение на дейностите по стратегията
Оценка и препланиране	2018, четвърто тримесечие – 2020, първо тримесечие	⌚ Междинна оценка на постигнатите резултати и ефекти от стратегията ⌚ Препланиране на следващия тригодишен етап в съответствие със заключенията и препоръките от междинната оценка
Втори етап	2018 – 2015	⌚ Изпълнение на дейностите по стратегията
	2020	⌚ Финална оценка на въздействието от Областната стратегия

Подготовката за стартиране на Стратегията през първото тримесечие на 2016 г. обхваща няколко основни компонента, чрез които се поставя основата за успешното изпълнение на същинските дейности и постигането на целите, резултатите и цялостния ефект от областната стратегия.

1) Формиране на структури, организационна рамка:

- ⌚ Обособяване на Звено за мониторинг и оценка към областна администрация с участието на РДСП
- ⌚ Утвърждаване на процедури/отговорности за координация на Областната стратегия

2) Валидизиране на Областната стратегия на общинско ниво:

- ⌚ Изготвяне и приемане на Общински стратегии – планове за социалните услуги на основата на Областната стратегия;
- ⌚ Адаптиране на общинските планове за развитие на социалните услуги към приоритетите, целите и принципите на Областната стратегия

- 3) Оперативно планиране, създаване на процедури и комуникационни канали за обмен на информация.
- 4) Утвърждаване ефективно взаимодействие между партньорите, механизми на сътрудничество между заинтересованите страни, мрежи за изпълнение на Стратегията:
- ⌚ Осигуряване на партньорство и подкрепа от заинтересованите страни на ниво община;
 - ⌚ Осъществяване на информационни срещи и консултации между представители на общински съвет, общинска администрация, доставчици и други представители на общността;
 - ⌚ Провеждане на срещи и открити дискусии с НПО, граждани, (практиката на подобни срещи следва да продължи най-малко 2 пъти годишно при планиране на развитието на социалните услуги и отчитане на резултатите от дейностите по предоставяне на услугите; споделяне на опит и добри практики).

10. Комуникационна програма

Важно условие за ефективното реализиране на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в Благоевград е политиката за предоставянето на информация до обществеността. Обществеността трябва да получи пълна и обективна информация за всяка стъпка при реализиране на дейностите в стратегията. Реализирането на стратегията ще се съпровожда от различни информационни мероприятия, които ще осигурят нейната публичност, както в процеса на разработване, така и по време на реализация.

10.1 Принципи, цели и методи

Комуникационната програма се основава на следните основни принципи:

- ⌚ *Прозрачност* – информиране на обществеността за изпълнението на дейностите по Областната Стратегия за развитие на социалните услуги;
- ⌚ *Координация* с други стратегии, програми, планове за развитие, изпълнявани от държавната и местната власт;
- ⌚ *Позитивност на комуникационните послания* – изграждане на климат на доверие и съпричастие с всички заинтересовани страни с оглед на ефективното изпълнение на Областната стратегия за развитие на социални услуги.
- ⌚ *Широко междуобщинско и междусекторно партньорство*, сътрудничество и екипност в комуникационния обмен.

Достъпност на информацията – достигане на комуникиращата информация до най-голям брой заинтересовани лица

Основните целеви групи са:

- ⌚ Органи и институции на държавната и местната власт
- ⌚ Изпълнителни агенции
- ⌚ Териториални структури на държавните органи и институции
- ⌚ Неправителствени организации
- ⌚ Доставчици на социални услуги
- ⌚ Приоритетни целеви групи на областната стратегия за социални услуги
- ⌚ Потребители на социални услуги
- ⌚ Лидери на обществено мнение
- ⌚ Медии
- ⌚ Широката общественост

Предвижда се включване и делегиране на информационни и комуникационни функции на основните партньори по изпълнение на Областната стратегия за развитие на социалните услуги – **РДСП и Областна администрация**. При изпълнението на стратегията ще се търси съгласуване и взаимодействие с всички заинтересовани страни, участвали в разработването на стратегията и за нейното изпълнение. Комуникационната стратегия ще подкрепя инициативи на гражданското общество, стимулирани от Областната стратегия за развитие на социалните услуги, както и местни

НПО, насочени към групи, които трудно могат да бъдат достигнати чрез средствата за масово осведомяване.

Механизмите и подходите, които ще се прилагат при изпълнението на комуникационната програма включват:

- ⌚ Създаване на устойчива информационна среда чрез ефективно използване на различни начини и форми за комуникиране и промотиране на Областната стратегия за развитие на социални услуги: пропаганда, PR, лобизъм, групи за натиск, социологически и политологически инструментариуми, изграждане на идентичности, рекламата.
- ⌚ Установяване на приемливи норми и параметри на взаимоотношения между участниците в комуникационния процес – всички заинтересовани страни от изпълнението на стратегията;
- ⌚ Оптимален избор на агенти на влияние, които ще бъдат включени като медиатори в комуникационния процес и ще работят в партньорство с медиите.
- ⌚ Изграждане на адекватна и възпроизвеждаща се информационна среда чрез:
 - ☐ Подаване на достатъчна информация в общественото пространство;
 - ☐ Търсене на отзвук и обратна връзка от комуникиращата информация;
 - ☐ Предвиждане на възможности за коригиращи действия;
 - ☐ Прецизен избор на отделните информационни фрагменти и разполагането им в пространството на отделните медии с цел възходящо мултиплициране на посланията.

Основни комуникационни техники. Комуникационната програма се основава върху няколко основни форми: директна комуникация, комуникация чрез масовите медии, комуникация чрез Интернет и информационни материали и работа с партньори.

Директна комуникация цели да предостави възможност на заинтересованите страни и на широката общественост да споделят своите мнения, гледни точки и предложения в рамките на дискусии, кръгли маси и дебати. Проблемите в социалната сфера изискват непрекъснат дебат и достигане на гласа на обикновените граждани до отговорните за вземане на политическите решения. Само чрез пряк дебат и комуникация могат да бъдат координирани и хармонизирани усилията на ангажираните с различни секторни политики.

Комуникация чрез масовите медии. Важно е редовното и системно предоставяне на информация относно изпълнението на Областната стратегия за социалните услуги чрез:

- ⌚ пресконференции, брифинги и съобщения за медиите;
- ⌚ неформални работни срещи на водещи редактори с координационното звено, изпълняващо стратегията.
- ⌚ изготвяне на програми от електронни медии с национално покритие за разпространяване на информация относно популяризиране на визията, целите и приоритетите на областната стратегия.

Комуникация чрез Интернет и информационни материали. Поддържане и актуализиране на информацията за областната стратегия за развитие на социалните

услуги в уеб сайтовете на партньорите и на заинтересованите страни. Разработване и публикуване на тематични информационни материали съобразени с визията, целите и приоритетите на областната стратегия за развитие на социалните услуги.

Целта на комуникационната програма е да популяризира сред широката общественост и заинтересованите страни ползите, положителните ефекти и резултатите от изпълнението на Областната стратегия за развитие на социални услуги (2016 – 2020).

Специфични цели

- ⌚ Да се привлече общественото внимание и да се повиши чувствителността на обществото към хората от различните уязвими групи, към техните потребности и възможности за решаване на проблемите им, както и към въпросите, свързани с толерантността, социалната интеграция, равни права и др.

Мерки:

- ⌚ Информирание на местната общност и всички заинтересовани страни за Областната Стратегия за развитие на социалните услуги на територията на област Благоевград;
- ⌚ Популяризиране на настоящите, подлежащите на реформиране и планираните нови социални услуги в резултат от проучените реални потребности на рисковите групи на територията на областта;
- ⌚ Популяризиране на органите и институциите на местно и национално ниво, които са ангажирани с планирането, предоставянето и финансирането на социални услуги на територията на област Благоевград;
- ⌚ Стимулиране ангажираността на всички участници в разработването на стратегията с нейното изпълнение.

10.2 Оперативно изпълнение на комуникационната програма

За постигането на целите и реализацията на дейностите в настоящата комуникационната програма е необходимо оперативното ѝ изпълнение да се възложи на професионалист за връзки с обществеността, който да е пряко ангажиран с наблюдението и отразяването на информационните потоци, свързани с изпълнението на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в областта.

Тази функция ще бъде изпълнявана от експерта за връзки с обществеността в областна администрация в сътрудничество със Звеното за мониторинг и оценка и Регионалния ресурсен център, формирани за изпълнението на регионалната стратегия за развитие на социалните услуги в област Благоевград. В рамките на неговите компетенции и правомощия и с увеличаване на неговите задължения и отговорности в длъжностната му характеристика, служителят за връзки с обществеността може да се ангажира с координирането и реализирането на дейностите по изпълнение на комуникационната програма.

За целите на своите нови отговорности и задължения служителят за връзки с обществеността към областна администрация е необходимо да участва както в

организираните обучения за експертите, отговарящи пряко за имплементирането на Областната стратегия за развитие на социалните услуги, така и на редовните заседания на тези органи.

Задачи и отговорности на експерта за връзки с обществеността в областна администрация за реализирането на комуникационната програма.

- ⌚ Участва в планирането на дейности, свързани с реализирането на целите на комуникационната програма.
- ⌚ Съгласува и синхронизира своите действия с екипите на Звеното за мониторинг и оценка и Регионалното звено за подкрепа.
- ⌚ Координира цялостното изпълнение на заложените дейности в ОП за изпълнение на комуникационната програма.
- ⌚ Въвлича всички заинтересовани страни в информационния обмен за целите на Областната стратегия за развитие на социалните услуги чрез сътрудничество с техните експерти за връзки с обществеността или органи и институции, отговорни за подготовката и реализацията на информационни кампании и комуникационни материали.
- ⌚ Организира и поддържа в сътрудничество със ЗМО и РЗП единен електронен регистър на социалните услуги на регионално ниво и популяризира актуална информация по изпълнението на областната стратегия за развитие на социалните услуги.
- ⌚ Организира брифинги, пресконференции и други информационни мероприятия за постигането на целите и дейностите на комуникационната програма.

Следи за подаването от всички заинтересовани страни на унифицирана информация и послания в общественото пространство във връзка с изпълнението на целите на стратегията.

Дейностите, необходими за постигане на целите и реализиране на мерките са:

- ⌚ Системно и периодично подаване на достатъчна информация в общественото пространство и прецизен избор на отделните информационни фрагменти, разполагането им в пространството на отделните медии с цел възходящо мултиплициране на посланията.
- ⌚ Търсене на обратна връзка от комуникиращата информация и предвиждане на възможности за коригиращи действия.
- ⌚ Редовно организиране на брифинги, пресконференции, публикации в медиите за запознаване на заинтересованите страни и широката общественост с текущите дейности от Стратегията.
- ⌚ Публикации на информационни материали и разпространението им в уеб-пространството за текущите дейности от Стратегията.
- ⌚ Организиране на семинари и дискуссионни форуми с участието на представители на заинтересовани страни.
- ⌚ ПР кампании по приоритетите на областната стратегия.

- ⌚ Изработване на информационни и комуникационни материали и периодичното им актуализиране.
- ⌚ Публикуване на областната стратегия като част от стратегията за регионално развитие на област.